

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
COMUNA ALBEȘTI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A COMUNEI ALBEȘTI
2021 – 2027

CUPRINS

Introducere	5
Partea I: Analiza socio-economică a comunei Albești	7
1. Prezentare generală	7
1.1. Așezare geografică	7
1.2. Scurt istoric	9
1.3. Cadrul natural	9
2. Populația și forța de muncă	14
2.1. Populația comunei Albești	14
2.2. Forța de muncă	22
3. Infrastructura serviciilor de educație și sociale	24
3.1. Educație	24
3.2. Sănătate și servicii sociale	26
4. Infrastructura	26
4.1. Infrastructura de transport	26
4.2. Dotări tehnico-edilitare	29
5. Activitatea economică	32
5.1. Agricultură	32
5.2. Operatorii economici de pe raza comunei	35
6. Protecția mediului înconjurător	37
6.1. Factorii de mediu	37
6.2. Spații verzi	43
6.3. Arii protejate	43
6.4. Factorii de risc	47
7. Cultura	48
7.1. Infrastructura culturală	48
7.2. Agenda culturală a comunei	52

8. Sport	56
9. Turism	57
10. Administrația publică locală	58
10.1. Structura administrației publice locale	58
10.2. Cooperare intercomunitară	60
10.3 Investiții locale	61
Partea a II-a: Analiza SWOT	64
Partea a III-a: Strategia de dezvoltare locală	74
Secțiunea 1: Cadrul strategic de dezvoltare durabilă	74
1. Direcții de dezvoltare durabilă la nivel european	74
1.1. Politică de coeziune 2021-2027	74
2. Direcții de dezvoltare durabilă la nivel național	80
2.1. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030	80
3. Direcții de dezvoltare durabilă la nivel regional și județean	92
3.1. Strategia de dezvoltare a Regiunii Sud-Est	92
3.2. Strategia integrată de dezvoltare durabilă a turismului în județul Constanța, 2019-2028	115
4. Programe și surse de finanțare 2021-2027	124
Secțiunea a 2-a: Strategia de dezvoltare locală a comunei Albești	144
1. Viziunea de dezvoltare a comunei Albești 2021-2027	144
2. Obiectiv strategic general	145
3. Obiective specifice și direcții de acțiune	146
Secțiunea a 3-a: Planul local de acțiune al comunei Albești	156
Secțiunea a 4-a: Portofoliul de proiecte prioritare	192
Partea a IV-a: Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală	293

INTRODUCERE

Dezvoltarea durabilă reprezintă o prioritate a administrației publice locale a comunei Albești, aceasta implicând în mod necesar elaborarea unui document programatic, care să furnizeze o imagine clară a obiectivelor strategice și a căilor de operaționalizare a acestora.

Ca instrument de politică publică, strategia de dezvoltare permite orientarea continuă a eforturilor administrației publice locale către satisfacerea nevoilor locuitorilor comunei și creșterea calității vieții acestora.

În același timp, prin elaborarea strategiei de dezvoltare locală, comuna Albești își face publice aspirațiile privind dezvoltarea sa în cadrul județului Constanța și al Regiunii Sud-Est, corelându-și planul de acțiune cu cele județene și regionale și afirmându-și astfel intenția de a susține activ politicile și planurile europene și naționale aferente perioadei de programare 2021-2027.

Apreciem că strategia de dezvoltare locală este un instrument util pentru autoritatea publică locală deoarece:

- evidențiază potențialul de dezvoltare a zonei, ajutând la identificarea nevoilor de dezvoltare;
- pune accent pe utilizarea eficientă a resurselor, prin direcționarea acestora către prioritățile de dezvoltare stabilite;
- identifică soluții la problemele cu care se confruntă comunitatea;
- permite atragerea de fonduri rambursabile și/sau nerambursabile;
- asigură transparența decizională, având în vedere că presupune desfășurarea unui proces de consultare publică.

Implementarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Albești implică necesitatea ca autoritățile locale să lucreze în parteneriat cu toți actorii locali, punând accent pe participarea comunității și oferind o modalitate de integrare a problemelor economice, sociale și de mediu.

În condițiile existenței unei strategii de dezvoltare locală, liderii comunității și comunitatea în ansamblul ei se vor concentra asupra obiectivelor stabilite și a acțiunilor ce

trebuie întreprinse pentru atingerea acestor obiective, prin coordonarea și orientarea eficientă a resurselor de care dispun.

Prezentul document strategic va avea efecte la nivel economico-social, care vor duce la îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregii comunități. Din aceste considerente, participarea cetățenilor este foarte importantă, întrucât ei trebuie să fie conștienți de necesitatea asumării responsabilității efectelor imediate sau viitoare ale propriilor acțiuni.

Având în vedere toate aceste considerente, prezenta strategie de dezvoltare stabilește viziunea de dezvoltare a comunei Albești, obiectivul general și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare 2021-2027, propunând domenii de intervenție, direcții de acțiune prioritare și măsuri necesare pentru îndeplinirea obiectivelor. Documentul încearcă să prezinte o imagine cât mai obiectivă a situației actuale, identificând acele arii sau domenii care pot oferi comunității un avantaj competitiv real în următorii 7 ani.

Prezenta strategie de dezvoltare este structurată pe 4 părți:

- ✚ **Partea I** – Analiza socio-economică a unității administrativ-teritoriale, care constă în analiza principalilor indicatori statistici din comuna Albești, județul Constanța;
- ✚ **Partea a II-a** – Analiza SWOT, care prezintă concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi;
- ✚ **Partea a III-a** – Strategia de dezvoltare locală, care, după expunerea cadrului strategic de dezvoltare durabilă la nivel european, național, regional și județean, definește: viziunea de dezvoltare, obiectivul general și obiectivele specifice, domeniile de intervenție, prioritățile, măsurile de întreprins, planul local de acțiune, sursele de finanțare și portofoliul de proiecte prioritare în perioada 2021-2027;
- ✚ **Partea a IV-a** – Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală, care prezintă modul de monitorizare și evaluare a gradului de implementare a strategiei de dezvoltare locală.

PARTEA I

ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI ALBEȘTI

1. Prezentare generală

1.1. Așezare geografică

Comuna Albești este situată în zona de sud-est a României, în sudul județului Constanța, la o distanță de 12,8 km de municipiul Mangalia și 55,3 km față de municipiul Constanța, pe granița României cu Bulgaria.

Din punct de vedere al încadrării geografice, teritoriul administrativ al comunei Albești se situează între următoarele coordonate geografice:

- 43°44'22.91" - 43°51'35.93" latitudine nordică și
- 28°16'47.83" - 28°31'18.78" longitudine estică.

Localitatea este situată la următoarele distanțe față de cele mai apropiate centre urbane și obiective majore recunoscute la nivel național:

- 13,00 km față de municipiul Mangalia, pe DJ 391;
- 20,10 km față de orașul Negru Vodă, pe DJ 391;
- 55,30 km de municipiul Constanța, reședința de județ, pe DN 39/E 87;
- 107,00 km de orașul Cernavodă, pe DN 38/E 675 și Autostrada Soarelui – A2/E81;
- 269,00 km față de municipiul București, pe Autostrada Soarelui – A2/E81;
- 40,30 km față de orașul General Toshevo, Bulgaria.

Astfel, datorită existenței în proximitatea comunei a drumurilor naționale, localitatea are o accesibilitate crescută, bucurându-se de o conexiune facilă cu centrele de interes din județul Constanța, dar și cu localitățile din Bulgaria, comuna fiind amplasată pe limita administrativă a României cu aceasta.

Comuna Albești se învecinează direct cu cinci unități administrativ-teritoriale, dintre care, patru în județul Constanța și una în Bulgaria.

- nord: comuna Comana și comuna Pecineaga;
- vest: UAT oraș Negru Vodă;
- est: comuna Limanu;
- sud: Bulgaria.

Potrivit Legii nr. 2/1968, comuna Albești are în componență 5 sate componente: Albești (sat reședință), Arsa, Coroana, Vârtop și Cotu Văii. Terenul intravilan al comunei are o suprafață de 499,777 ha, conform suprafețelor înregistrate la OCPI.

Suprafața totală a intravilanului este împărțită între cele 5 sate conform tabelului următor:

Tabel nr. 1 – Prezentarea suprafeței intravilanului din cele 5 sate componente ale comunei

Nr. trup	Denumire trupuri existente	Suprafață (ha)	% din suprafața intravilanului existent
1	Sat Albești (sat reședință de comună)	170.305	34,08 %
2	Sat Cotu Văii	156.103	31,23 %
3	Sat Vârtop	37.510	7,51 %
4	Sat Arsa	91,218	18,25 %
5	Sat Coroana	39,225	7,85 %
6	Sat Coroana	5,416	1,08 %
Total trupuri intravilan existent		499,777	100 %

1.2. Scurt istoric

Prima atestare a localității denumite astăzi Albești datează din 1856 (la sfârșitul Războiului Crimeei, practic din vremurile stabilirii pe acest teritoriu a populației turcești din Crimeea. Localitatea se numea Akbaș (Acbași/Ac-Bași) și făcea parte din comuna Sarighiol (nume purtat până în anul 1924). În traducere Sari-Ghiol reprezintă Lacul Galben.

Informații despre comuna Sarighiol și localitățile componente se regăsesc în Marele Dicționar Geografic al României realizat în perioada 1898-1902 de către George Ioan Lahovari, C.I.Brătianu și Grigore Tocilescu. Din aceste informații rezultă că o parte din actualele localități ce compun astăzi comuna Albești aparțineau de Sarighiol, altele aparțineau comunelor înconjurătoare sau erau de sine stătătoare. Astfel Sarighiol avea 5 sate, o câșlă (așezământ provizoriu) și câteva case izolate, rămase între ruinele unui fost sat. Remarcăm totodată că multe din satele descrise aveau denumirile legate de diferite repere de relief (dealuri, văi, ape etc.). Comuna Sari-Ghiol, județul Constanța, făcea parte din plasa Mangalia. *(Foto – Monumentul Eroilor din comuna Albești)*

1.3. Cadrul natural

1.3.1. Relieful

În județul Constanța predomină relieful de podiș cu altitudine redusă, cu valori sub 200 m, doar în nordul județului altitudinea atinge pe alocuri 250 m.

Podișul Casimcea ocupă partea de nord a județului, iar în partea de sud se întinde Podișul Dobrogei de Sud care seamănă cu o câmpie înaltă, având un aspect calcaros. Litoralul Mării Negre este format la nord din cordoane de nisip, care separă lacurile de mare, iar în partea sudică se remarcă o faleză abruptă formată din calcare și loess cu înălțimi de 15-30 m.

Teritoriul comunei Albești face parte din unitatea Podișul Dobrogei, subunitatea Podișul Dobrogei de Sud, cu subdiviziunile Podișul Negru Vodă și Podișul Mangaliei.

Podișul Dobrogei se prezintă ca un podiș relativ rigid, format pe roci vechi (șisturi verzi, granite) și structuri sedimentare mezozoice și neozoice, puternic erodat de acțiunea îndelungată a factorilor modelatori externi, ușor ondulat și cu altitudini relativ reduse. În nord, relieful este colinar, pe când în centru și sud domină platourile. Altitudinile cele mai mari, 300 - 400 m (467 m în Munții Măcinului), se înregistrează în jumătatea nord-vestică a podișului, de unde ele coboară spre sud până la 150 - 200 m, iar spre laturile dunărene și maritime până la 10 - 40 m.

Subunitățile principale ale Podișului Dobrogei sunt Masivul Dobrogei de Nord, Podișul Dobrogei Centrale și Podișul Dobrogei de Sud, separate de fracturi profunde.

Podișul Dobrogei de Sud se desfășoară la sud de falia Capidava - Ovidiu având un aspect larg ondulat și o înclinare de la mare spre Dunăre. Altitudinea sa este în jur de 40 - 60 m în lungul văii Carasu (acum Canalul Dunăre - Marea Neagră), partea cea mai joasă crescând ușor spre sud până la 204 m în Podișul Oltinei, respectiv 194 m în Podișul Negru Vodă.

Podișul Dobrogei de Sud reprezintă cea mai tipică unitate de platformă a Dobrogei, fiind alcătuit dintr-o cuvertură sedimentară, orizontală sau ușor ondulată, susținută de un fundament rigid și faliat, de vârstă proterozoică. Este un podiș structural, tabular, dezvoltat în cea mai mare parte de formațiuni sarmațiene, predominant calcaroase, acoperite de loess care formează o cuvertură mai groasă și relativ continuă în raport cu celelalte unități dobrogene.

Podișul Cobadin - Negru Vodă este situat în partea central – sudică a Dobrogei de Sud și prezintă cele mai întinse platouri interfluviale al căror caracter tabular este evident. Cele mai mari înălțimi, 160 - 190 m, se găsesc în platourile din sud-vestul podișului, în care Urluia și afluenții săi se adâncesc în depozitele de loess și în calcarele sarmațiene sub forma unor chei, uneori puternic meandrate. Altitudinile scad la nord de valea Urluia până la 130 - 150 m, iar spre est, către bazinul de recepție al Urluiei până la 100 - 130 m. În această parte, pe placa de calcare sarmațiene s-au format depresiuni carstice, semi-endoreice, cum sunt cele din apropierea localităților Negru Vodă, Amzacea și Moreni.

Podișul Mangaliei constituie sectorul maritim al Dobrogei de Sud, fiind reprezentat de o treaptă intermediară între platforma continentală, acoperită de apele Mării Negre, și platourile mai înalte ale Podișului Cobadin. Este alcătuit din platouri netede și întinse ce scad în înălțime spre est, de la 90 - 100 m până la 20 - 30 m, cât se înregistrează în lungul falezei tăiată în loess și în formațiunile sarmațiene, având aspectul unui canion puternic meandreat, formă pe care o are și limanul fluvio-maritim ce acoperă treimea sa inferioară.

Aceste trepte au fost interpretate uneori drept suprafețe de abraziune ale apelor Pliocen - Cuarternare ce acopereau bazinul Mării Negre. Se pare că aceste trepte ce coboară spre est corespund unor dislocații tectonice sau unei flexurări a platformei Dobrogei de Sud către bazinul Mării Negre. Majoritatea văilor sunt însă largi, evazate, estompate de cuvertura groasă de loess și rămân suspendate la nivelul falezei. Doar câteva văi au reușit să se adâncească în suprafața podișului și să atingă nivelul de bază impus de apele Mării Negre. La gura lor de vărsare, mult lărgită, s-au format limanele maritime Techirghiol, Tatlageac și Mangalia, iar prin bararea golfului dintre stațiunile Saturn și Venus a rezultat laguna ocupată în prezent de mlaștina Mangalia. Aici, pe placa de calcare sarmațiene, s-au format câteva depresiuni carstice, de tipul dolinelor (numite local „obane”), în care sunt cantonate lacuri alimentate de izvoare carstice, unele sulfuroase. Aici este și celebra peșteră „La Movable”.

1.3.2. Hidrogeologie

Din punct de vedere hidrogeologic, Dobrogea Centrală și de Sud se caracterizează prin prezența a două acvifere suprapuse, cu dezvoltare regională, unul cu nivel liber, cantonat în depozite calcaroase sarmațiene, cu grosimi de până la 165 m și altul parțial sub presiune, de adâncime, cantonat în calcare dolomite aparținând Jurasicului superior și Cretacicului inferior, cu grosimi cuprinse între 200 și 1200 m.

Sunt, de asemenea, dezvoltate pe arii mai mult sau mai puțin restrânse, strate acvifere în depozite nisipoase, grezoase albiene și cenomaniene, în creta senoniană, în depozite calcaroase sau nisipoase eoliene și în cuaternar, la baza loessurilor sau în depozitele aluvionare de pe văi, acestea din urmă fiind și cele mai expuse la poluare.

Stratele acvifere de pe teritoriul comunei Albești, cantonate în loess și, parțial, în calcarele sarmatice, se alimentează din apele meteorice și din condensarea vaporilor. Din această cauză sunt bogate în ioni de clor și calciu, fapt ce le face nepotabile.

1.3.3. Resurse naturale

Datorită așezării geografice și a reliefului, solurile prezente în județul Constanța sunt specifice numai pentru această zonă, acestea fiind soluri danubiano-pontice. Resursele naturale ce se întâlnesc în județul Constanța sunt resurse de subsol: petrol, gaze naturale, fier, roci de construcție, calcare pentru ciment și ape mineralizate.

Pe teritoriul comunei Albești, principalele resurse de subsol sunt reprezentate prin roci de construcție – nisipuri și calcare.

Comuna beneficiază de soluri bogate, care prezintă un grad ridicat de fertilitate naturală, favorabile dezvoltării de culturi agricole. Solul bun pentru culturile agricole se poate considera o resursă valoroasă deoarece acesta este favorabil pentru creșterea plantelor și animalelor.

Resurse energetice regenerabile de care beneficiază comuna Albești sunt energia solară și energia eoliană, ambele reprezentând un potențial foarte ridicat.

1.3.4. Clima

Podișul Dobrogei are un climat continental cu nuanțe de excesivitate accentuate. Cea mai mare parte a sa se încadrează în ținutul climatic de câmpie. Doar sectoarele nordic și nord-vestic (înălțimile depășesc 300 m) fac parte din topoclimatul dealurilor joase.

Din punct de vedere al sectoarelor de climă, comuna Albești se caracterizează printr-un climat temperat continental cu nuanțe de excesivitate accentuate, specific zonei de podiș jos (altitudini sub 200 m), cu variații mari de temperatură în cursul anului și volum redus de precipitații. Verile în această zonă sunt călduroase și cu vânturi uscate, primăverile sunt scurte și cu regim sărac de precipitații. Toamnele sunt mai lungi și mai călduroase decât în restul țării, iar iernile mai puțin geroase, dar cu schimbări bruște de temperatură. În ciuda apropierii de Marea Neagră, influențele acesteia se manifestă pe o fâșie relativ îngustă de aproximativ 5 - 10 km lățime, care nu cuprinde teritoriul comunei Albești.

Pe fondul general al climatului temperat continental, clima Dobrogei de Sud prezintă anumite particularități, legate de poziția geografică (între Dunăre în vest și Marea Neagră în est) și de componentele fizico-geografice ale teritoriului.

Factorii radiativi, ca și cei geografici, precum și circulația generală atmosferică, influențează clima teritoriului. Astfel, vara, datorită anticlonului Azorelor, care pătrunde în Mediterană, zona este invadată de un aer tropical nord-african, care aduce secetă și ridicarea temperaturii.

Iarna însă, în mod obișnuit, circulația generală atmosferică este determinată în spațiul studiat de anticlonul euro-siberian, iar scăderile cele mai mari de temperatură se produc ca urmare a înaintării spre sud a maselor de aer subpolar-continental.

În afară de cele menționate, în explicarea climei Dobrogei de Sud, trebuie să se țină seama și de mișcările locale ale aerului (brizele de vară marine și dunărene), întrucât acestea influențează la rândul lor circulația generală atmosferică în manifestarea ei pe teritoriul Dobrogei de Sud.

Temperatura aerului, ca efect direct al radiației globale foarte ridicate, este mai mare decât oriunde altundeva în România, făcând din Dobrogea cel mai cald teritoriu al țării. Temperatura medie anuală este în jurul valorii de 11°C, fiind comparabilă doar cu valorile înregistrate în lunca Dunării.

Nicăieri nu întâlnim însă medii termice pozitive (+1°C) în luna cea mai rece a anului, ianuarie, ca în sectorul situat în extremitatea sud-estică a Dobrogei de Sud. Minima absolută a fost înregistrată în 1942, la Mangalia, când temperatura a ajuns la -25.2°C, iar marea a înghețat până la orizont, fenomen ce a durat mai multe zile.

Temperatura medie a lunii celei mai calde, iulie, coboară ușor sub 22°C, datorită efectului de răcorire pe care îl au brizele marine. Temperatura maximă absolută a fost de 37.5°C, înregistrată la Mangalia în anul 2000.

Precipitațiile, în cantități reduse, prezintă variații anuale cuprinse între 450 și 500 mm. Regimul anual al cantităților medii lunare de precipitații evidențiază o perioadă mai ploioasă la sfârșitul primăverii și începutul verii (luna cu cea mai mare cantitate medie fiind iunie), determinată de intensificarea convecției frontale (odată cu sporirea activității ciclonice) și termice (odată cu creșterea valorilor bilanțului radiativ). Regimul anual înregistrează un minim pluviometric centrat pe lunile ianuarie și februarie, regiunea fiind dominată în bună măsură de aerul polar continental dinspre nord și nord-est, cu conținut sărac de vapori de apă.

Numărul mediu al zilelor de iarnă este în jur de 15, iar numărul mediu anual al zilelor cu îngheț de aproximativ 70.

Vântul este, alături de temperatură și precipitații, al treilea element meteorologic esențial care particularizează clima Dobrogei. Din cauza situației sale geografice în raport cu mării curenți barici de acțiune atmosferică (mai ales Anticlonul Euro-Siberian sau Est-European și Depresiunea Mediteraneană), a reliefului relativ uniform și cu altitudini mici, a proximității Mării Negre și a dispunerii Carpaților Românești, Dobrogea își merită și calificativul de „cea mai vântoasă” regiune a țării (în sistemul de referință al regiunilor de deal și câmpie). Aceasta, deoarece aici se înregistrează cele mai mari valori medii ale frecvenței și vitezei vânturilor, precum și furtuni violente cu consecințe nefaste.

1.3.5. Hidrografie

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul comunei Albești aparține bazinului hidrografic al Mării Negre.

Bazinul Mării Negre este un bazin tectonic alcătuit din două compartimente, vestic și estic, separate de creasta Andrusov cu aspect de horst. Întreaga regiune se suprapune pe un fundament dezvoltat pe crusta oceanică și continentală distribuite neuniform în profilul transversal vest-est al bazinului.

Conform Administrației Naționale „Apele Române” județul Constanța face parte din bazinul hidrografic Dobrogea - Litoral.

Teritoriul comunei Albești este traversat de Valea Albești (Mangalia), al cărei sector superior se desfășoară pe teritoriul Bulgariei. Aceasta are o lungime de 25 km și o suprafață a bazinului hidrografic de 326 km². Cursul său inferior, desfășurat în zona litoralului românesc, este adâncit în formațiunile calcaroase și puternic meandrat, cu văi afluențe scurte, dar bine încrustate în relief și cu caracter temporar. În amonte de limanul Mangaliei, pe Valea Albești, s-au amenajat iazurile Limanul și Hagieni.

2. Populația și forța de muncă

Reperetele demografice¹ ale evoluției la nivelul Primăriei comunei Albești reprezintă elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune pe termen mediu și lung. Din acest motiv am sintetizat următoarele informații ca fiind relevante.

2.1. Populația comunei Albești

La recensământul populației României din anul 2011, populația comunei Albești era de **3.428 locuitori**, din care 1.704 de sex masculin și 1.724 de sex feminin.

În perioada 2012 – 2020, populația comunei cunoaște o evoluție ușor ascendentă, ceea ce se poate observa din tabelul următor:

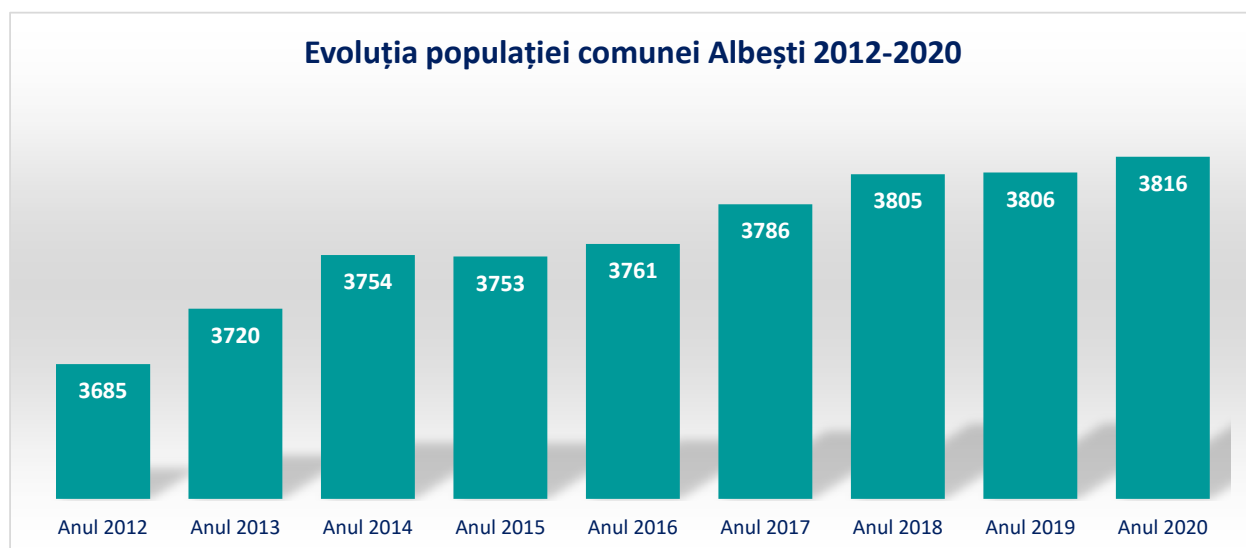
---

¹ Sursă informații: <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>; <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online>

Tabel nr. 2 – Populația comunei Albești în perioada 2012-2020

An	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Populație	3685	3720	3754	3753	3761	3786	3805	3806	3816

Grafic nr. 1 – Populația comunei Albești în perioada 2012-2020

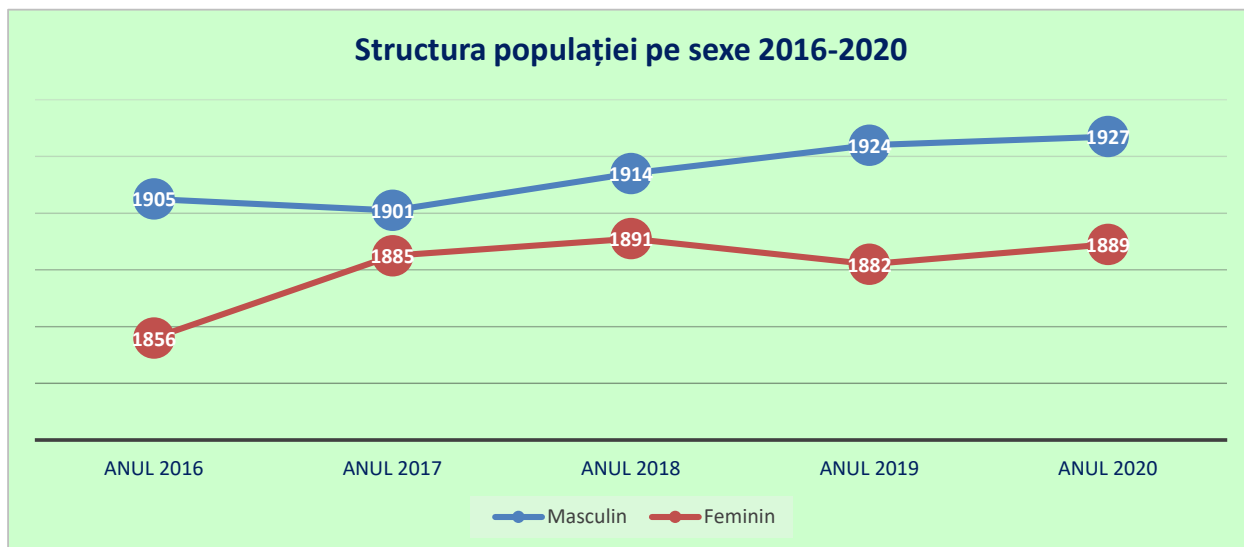

Dacă la recensământul populației din anul 2011, repartitia pe sexe la nivelul comunei era relativ egală, datele înregistrate pentru anul 2020 indică un procent mai mare pentru populația de sex masculin.

Tabel nr. 3 – Repartizarea pe sexe a populației comunei 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Masculin	1905	1901	1914	1924	1927
Feminin	1856	1885	1891	1882	1889

Grafic nr. 2 - Reprezentarea grafică a populației, pe sexe – 2016-2020

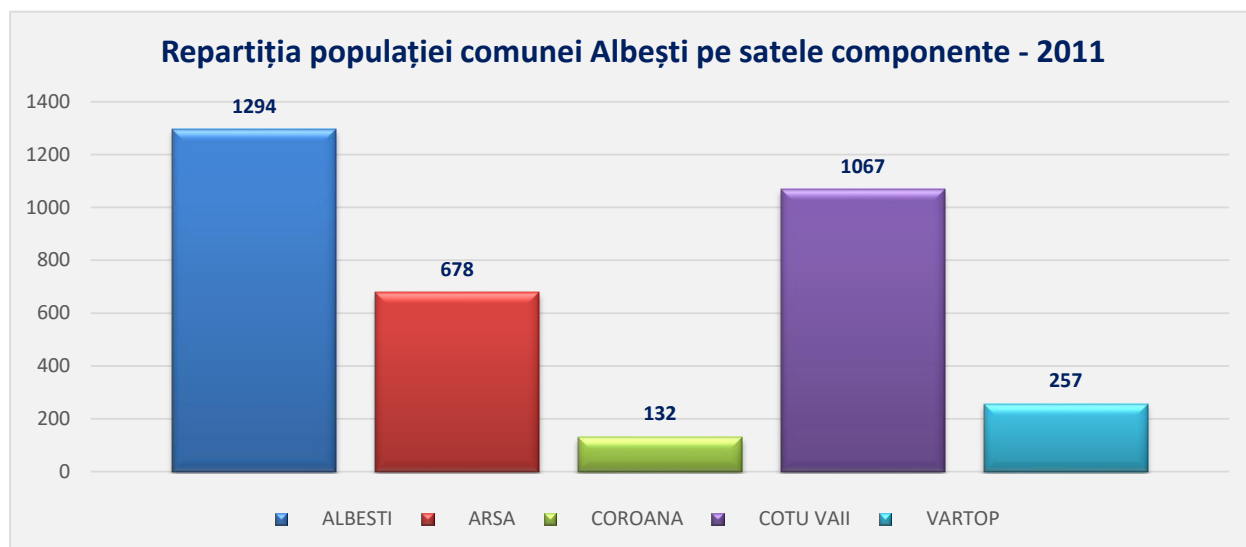

Conform recensământului efectuat în 2011, repartitia populației pe satele componente ale comunei Albești era următoarea:

Tabel nr. 4 – Repartitia populației pe satele componente

Nr. crt.	Sate componente	Număr locuitori
1.	Albești	1294
2.	Arsa	678
3.	Coroana	132
4.	Cotu Văii	1067
5.	Vârtop	257
	Total	3428

Grafic nr. 3 – Repartiția populației pe satele componente – RPL 2011

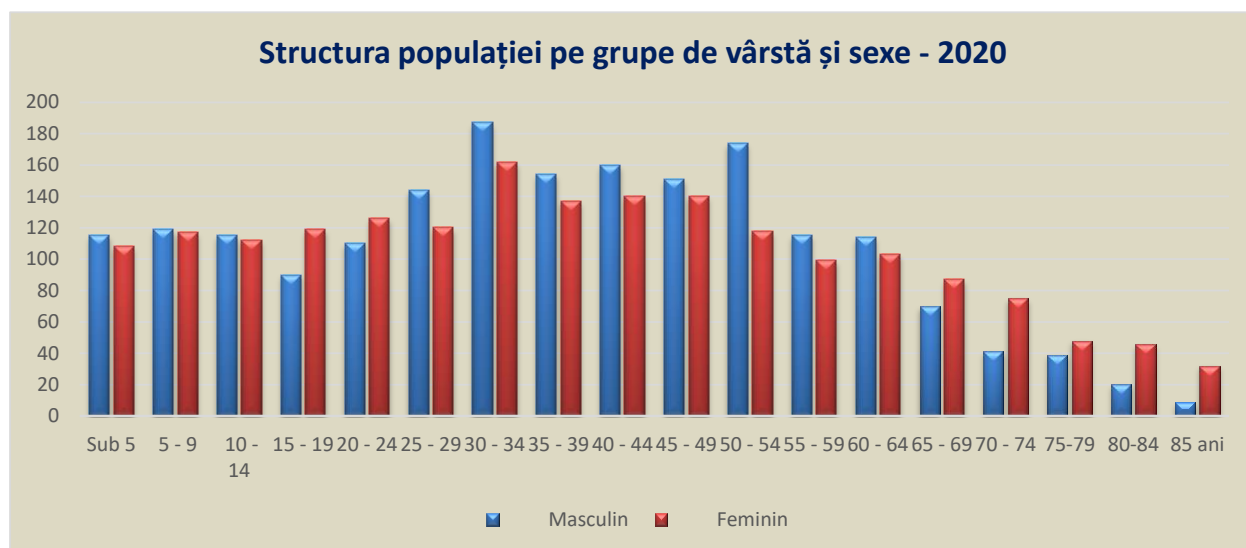

Populația stabilă pe grupe de vârstă și sexe în anul 2020 se prezintă astfel:

Tabel nr. 5 – Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

Grupa de vârstă	Număr locuitori		Grupa de vârstă	Număr locuitori	
	M	F		M	F
Sub 5 ani	115	108	45-49 ani	151	140
5-9 ani	119	117	50-54 ani	174	118
10-14 ani	115	112	55-59 ani	115	99
15-19 ani	90	119	60-64 ani	114	103
20-24 ani	110	126	65-69 ani	70	87
25-29 ani	144	120	70-74 ani	41	75
30-34 ani	187	162	75-79 ani	39	48
35-39 ani	154	137	80-84 ani	20	46
40-44 ani	160	140	Peste 85 ani	9	32

Grafic nr. 4 – Structura populației pe vârste și sexe – anul 2020

Analizând datele privind structura populației pe grupe de vârstă și sexe la nivelul anului 2020, constatăm că populația feminină a comunei este majoritară pentru categoriile de vârstă de peste 65 ani, respectiv peste 85 ani.

În ceea ce privește speranța de viață la naștere, Anuarul statistic al județului Constanța, ediția 2019 prezintă următoarea situație pe sexe și medii pentru perioada 2014 – 2018:

Tabel nr. 6 – Speranța de viață la naștere pe sexe și medii – județul Constanța

Anii	Pe sexe			Pe medii					
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Urban			Rural		
				Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin
2014-2016	74,95	71,59	78,33	76,02	72,80	79,09	72,47	68,97	76,43
2015-2017	75,35	71,88	78,86	76,47	73,25	79,55	72,78	69,00	77,11
2016-2018	75,53	72,05	79,07	76,74	73,57	79,75	72,82	68,92	77,36

În continuare se evidențiază situația privind mișcarea naturală și mișcarea migratorie a populației comunei Albești în perioada 2015-2019.

Tabel nr. 7 – Mișcarea naturală a populației comunei Albești

Nr. crt.	Categorie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Născuți vii	49	44	45	49	36
2.	Decedați	41	41	45	36	35
3.	Căsătorii	33	28	18	32	29
4.	Divorțialitate	4	6	4	6	7
5.	Spor natural	8	3	0	13	1

În situația prezentată s-a evidențiat **sporul natural**, un indicator demografic dependent de natalitate și mortalitate, care se calculează pe baza diferenței dintre rata de natalitate și rata de mortalitate generală într-o anumită perioadă de timp, sau diferența dintre numărul născuților vii și cel al deceselor în rândul unei populații determinate într-o perioadă de timp.

În cazul comunei Albești, sporul natural este pozitiv în perioada 2015-2019.

Tabel nr. 8 – Mișcarea migratorie a populației comunei Albești

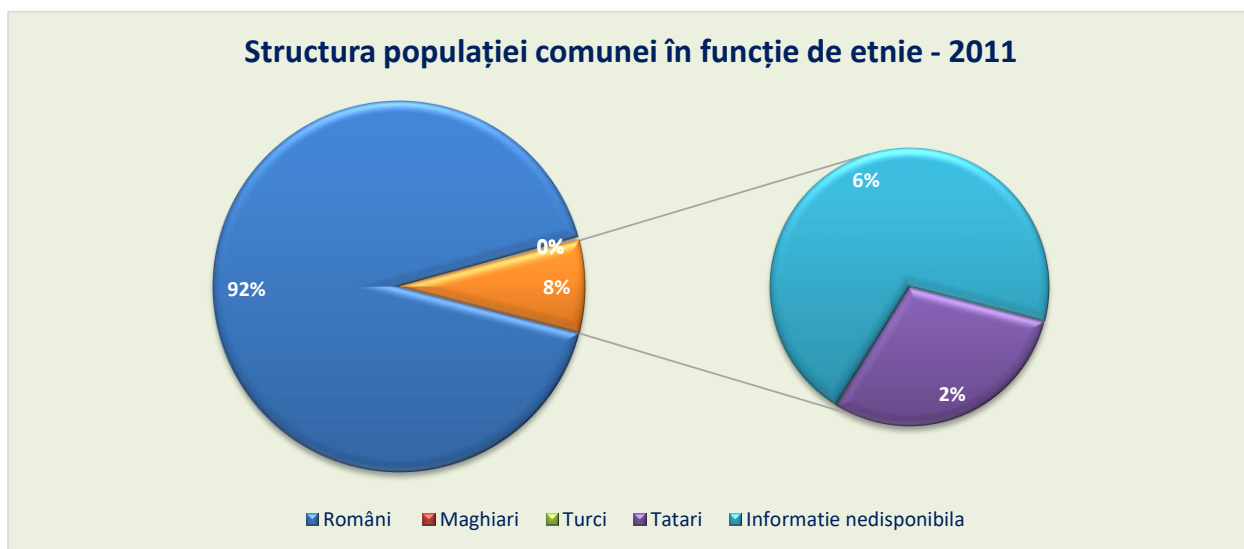
Nr. crt.	Categorie	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Stabiliri de reședința	10	10	8	11	5
2.	Plecări cu reședința	12	16	14	18	12
3.	Stabiliri cu domiciliul	78	105	96	72	70
4.	Plecări cu domiciliul	78	84	77	88	67
5.	Emigranți definitivi	1	6	2		2
6.	Imigranți definitivi		1	1	2	

Din punct de vedere **etnic**, majoritatea locuitorilor (92%) este reprezentată de români, existând minorități de tătari, turci, maghiari. Pentru circa 6 % din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Tabel nr. 9 – Structura populației în funcție de etnie

Etnie	Număr locuitori
Români	3139
Maghiari	3
Turci	7
Tătari	82
Informație nedisponibilă	193

Grafic nr. 5 – Structura populației în funcție de etnie – RPL 2011

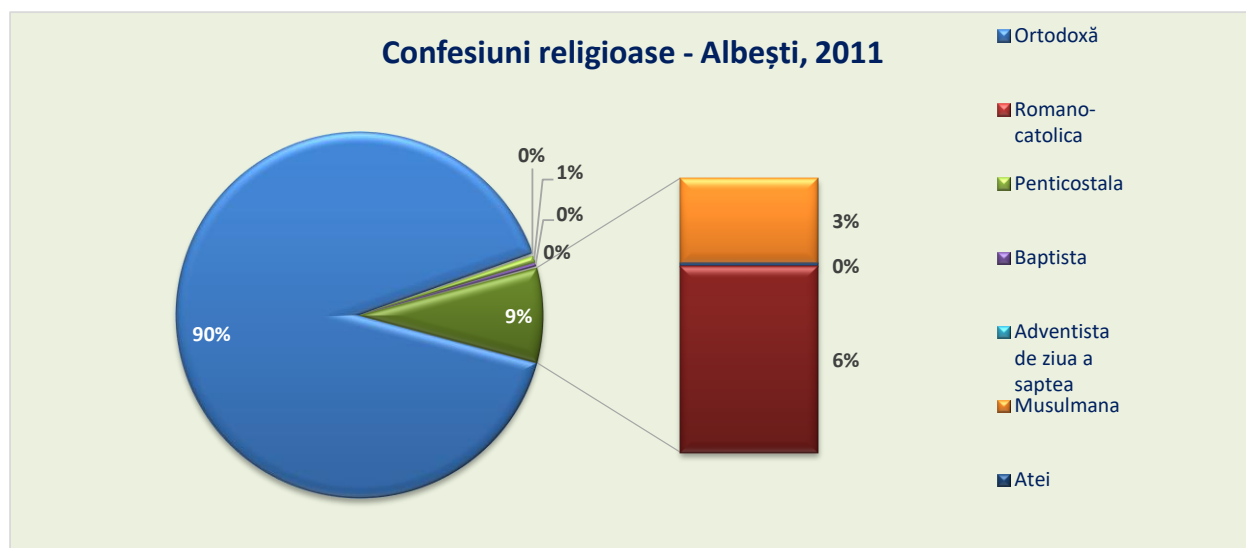

Din datele înregistrate la recensământul din 2011, s-a putut evidenția următoarea situație privind confesiunile religioase din comuna Albești:

Tabel nr. 10 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă – 2011

Nr. crt.	Confesiune religioasă	Număr locuitori
1.	Ortodoxă	3097
2.	Romano-catolică	7
3.	Penticostală	22
4.	Baptistă	11
5.	Adventistă de ziua a șaptea	5
6.	Musulmană	89
7.	Atei	3
6.	Informație nedisponibilă	193

Grafic nr. 6 – Structura populației în funcție de confesiunea religioasă – 2011

La recensământul din anul 2011, în comuna Albești s-a înregistrat un număr de **1106 gospodării** ale populației, numărul mediu de persoane pe o gospodărie a populației fiind de **2.94**. Totodată, s-au înregistrat **1108 clădiri cu locuințe**.

Din tabelul de mai jos rezultă situația locuințelor existente și suprafața locuibilă pentru comuna Albești în perioada 2015-2019.

Tabel nr. 11 – Situația locuințelor existente și suprafața locuibilă

	2015	2016	2017	2018	2019
Locuințe existente	1227	1226	1236	1254	1254
Suprafața locuibilă – m²	47665	47640	48153	49240	49240

În perspectivă, evoluția populației trebuie proiectată ținând seama de mai mulți factori decisivi în stabilirea nivelului de evoluție.

Potențialul de dezvoltare economică a comunei va atrage în perspectivă un număr de locuitori cu o ușoară tendință de creștere, datorită migrației de la oraș spre mediul rural, datorită apropierii comunei de municipiul Mangalia, datorită posibilității extinderii intravilanelor localităților comunei, a facilităților pentru construire (realizarea infrastructurii tehnico-edilitare), creșterea numărului de gospodării, ceea ce reprezintă oportunități pentru dezvoltarea mediului de afaceri cu activități locale.

Apreciem că tendința populației, în următorii ani, va fi de creștere, atât ca număr de persoane, cât și ca număr de gospodării.

2.2. Forța de muncă

Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

De menționat că în comuna Albești populația își desfășoară majoritar activitatea în sectorul primar, sectorul agricol.

Tabel nr. 12 – Numărul mediu de salariați din comuna Albești în perioada 2011-2019

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr mediu salariați	125	152	140	138	142	141	139	140	145

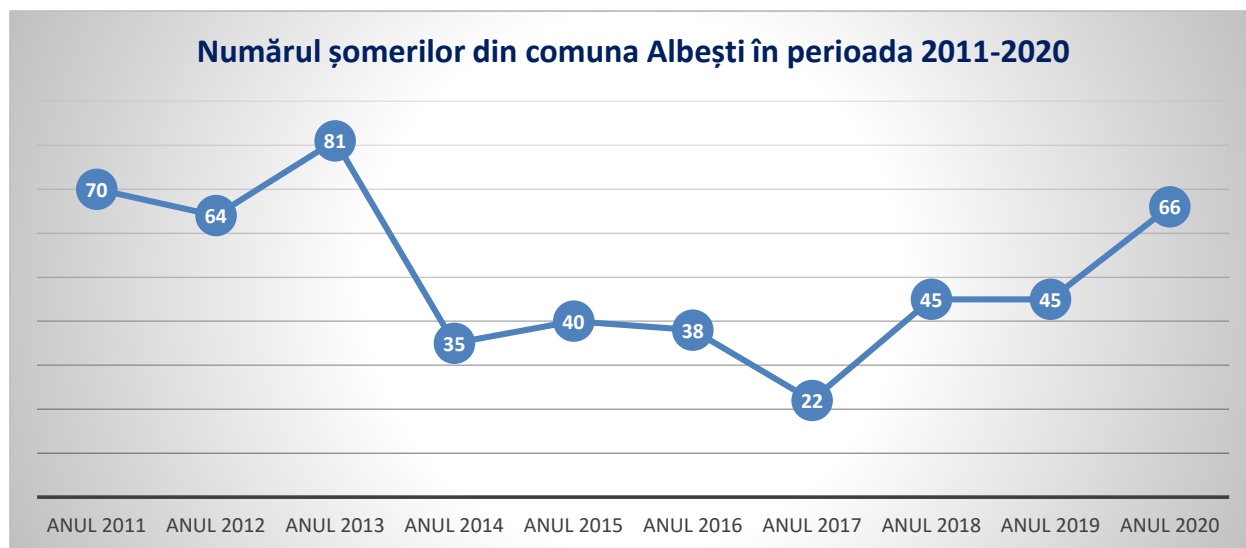
Conform bazelor de date statistice accesibile prin Tempo online, situația șomerilor din comuna Albești în perioada 2011-2020 se prezintă astfel:

Tabel nr. 13 – Situația șomerilor din comuna Albești în perioada 2011 - 2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
T	70	64	81	35	40	38	22	45	45	66
M	34	34	39	14	15	19	5	12	8	18
F	36	30	42	21	25	19	17	33	37	48

Dacă în perioada 2015-2017 numărul șomerilor se afla într-un trend descendent, în ultimii 3 ani situația este diferită, numărul șomerilor fiind în creștere, ceea ce se poate observa din graficul de mai jos:

Grafic nr. 7 – Numărul șomerilor din comuna Albești în perioada 2011-2020

3. Infrastructura serviciilor de educație și sociale

3.1. Educație

Prin Hotărârea Consiliului local al comunei Albești, județul Constanța nr. 11/2021 s-a aprobat organizarea rețelei școlare de învățământ preuniversitar de stat de pe teritoriul administrativ al comunei Albești, unitate școlară cu personalitate juridică „Școala gimnazială Ion Creangă Albești”, pentru anul școlar 2021/2022, după cum urmează:

- Grădinița cu program normal Albești – 3 grupe;
- Grădinița cu program normal Arsa – 1 grupă;
- Grădinița cu program normal Cotu Văii – 2 grupe;
- Grădinița cu program normal Vârtop – 1 grupă;
- Școala gimnazială „Ion Creangă” Albești – 5 clase primare și 4 clase gimnaziu;
- Școala gimnazială nr. 1 Cotu Văii – 5 clase primare și 4 clase gimnaziu.

Total an școlar – 25 de formațiuni de studiu cu 477 elevi.

În ceea ce privește personalul didactic care activează în unitățile de învățământ din comuna Albești, în anul 2019 au funcționat 41 de cadre didactice, din care 7 dedicate învățământului preșcolar și 34 învățământului primar și gimnazial.

Foto nr. 1 – Școala gimnazială „Ion Creangă” Albești, Constanța

Foto nr. 2 – Școala gimnazială nr. 1 Cotu Văii, comuna Albești, Constanța

Recensământul populației din anul 2011 furnizează următoarele date privind nivelul de pregătire al locuitorilor comunei Albești:

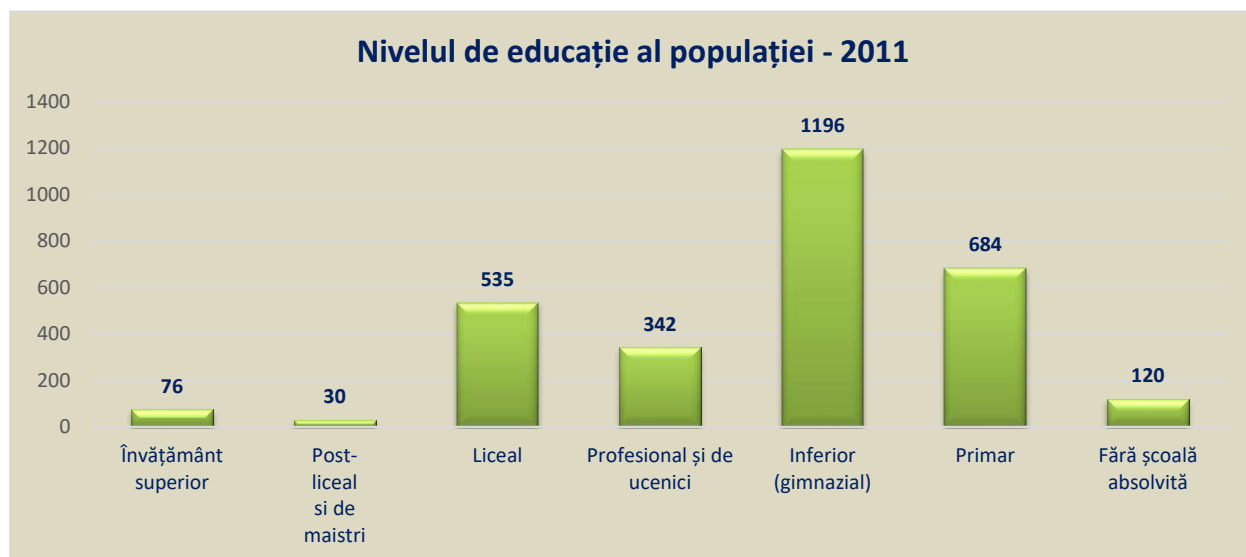
Tabel nr. 14 – Nivelul de pregătire al populației

Nivel	Învățământ superior	Postliceal și de maiștri	Liceal	Profesional și de ucenici	Inferior (gimnazial)	Primar	Fără școală absolvită
Populație	76	30	535	342	1196	684	120

Din datele prezentate rezultă că 63% din totalul populației stabile în vârstă de 10 ani și peste sunt absolvenți de învățământ primar și gimnazial, 11% - absolvenți învățământ profesional și de ucenici, 18% - absolvenți învățământ liceal, 1% - învățământ postliceal, 3% - absolvenți învățământ superior, înregistrându-se și un procent de 4% fără școală absolvită.

La recensământul din anul 2011, în comuna Albești s-au înregistrat 61 persoane analfabete, 20 de sex masculin și 41 de sex feminin.

Grafic nr. 8 – Nivelul de pregătire al populației

3.2. Sănătate și servicii sociale

În comuna Albești există un dispensar medical în satul Albești și un punct medical în satul Cotu Văii. Există un singur medic pentru medicină de familie și o farmacie.

Compartimentul asistență socială din cadrul aparatului de specialitate al Primarului comunei Albești nu este licențiat ca furnizor de servicii sociale.

4. Infrastructura

4.1. Infrastructura de transport

Comuna Albești nu prezintă un potențial logistic foarte ridicat, căile circulabile ce traversează comuna nefiind importante la nivel național, comuna fiind traversată numai de drumuri județene (DJ 391 și DJ 393) și drumuri comunale (DC9, DC11, DC12, DC14), dar care fac legătura cu drumurile naționale europene DN 38/E 675 vestul comunei, orașul Negru Vodă și cu DN 39/E 87, în municipiul Mangalia.

- DJ 391 – străbate comuna pe direcția vest (oraș Negru Vodă) – est (municipiul Mangalia) și conectează comuna Albești cu drumul național european DN 38/E 675 pe teritoriul orașului Negru Vodă și cu drumul național european DN 39/E 87 pe teritoriul municipiului Mangalia;

- DJ 393 – ce străbate comuna pe direcția nord-sud și care conectează comuna, pornind din satul Coroana, sat aparținător comunei Albești, cu localitățile din nord, și care, își continuă traseul până în orașul Techirghiol. Pe teritoriul orașului Techirghiol, drumul județean DJ 393 se intersectează și el cu drumul național european DN 38/E 675;
- DC 9 – drumul face legătura comunei Albești, din satul Albești, cu vecinătatea estică a comunei, comuna Limanu, terminându-și traseul în satul Vama Veche;
- DC 11 – tranzitează, pe teritoriul comunei Albești, satele Vârtop și Cotu Văii, de la intersecția cu drumul județean DJ 391, în zona satului Vârtop, până în satul Cotu Văii și își termină traseul în zona satului Tătaru, din comuna Comana, din nord;
- DC 12 – drumul face legătura satului Cotu Văii cu satul Darabani, sat aparținător orașului Negru Vodă, din vestul comunei Albești;
- DC 14 – face legătura satului Coroana, din sudul comunei Albești, cu orașul Negru Vodă din vestul localității, unde se intersectează și cu drumul național european DN 38/E 675.

Un punct forte ce conferă importanță la nivel județean, dar și național, este reprezentat de amplasamentul comunei, pe limita națională sudică a României cu Bulgaria. În ciuda acestui lucru, comuna Albești nu prezintă o strânsă legătură cu Bulgaria, pe suprafața acesteia neexistând căi circulabile ce pot face legătura.

Zona destinată transporturilor rutiere

Zona destinată transporturilor este reprezentată de transportul rutier. Toate căile circulabile din intravilanul comunei Albești reprezintă o suprafață de 57,624 ha, într-un procent de 11,53%, și sunt împărțite astfel:

Tabel nr. 15 – Bilanț teritorial existent al suprafeței căilor de comunicație

	Drumuri județene	Drumuri comunale	Străzi în intravilan	Total
Sat Albești	3,485 ha	1,561 ha	16,410 ha	21,456 ha
Sat Cotu Văii	3,665 ha	3,511 ha	10,689 ha	17,865 ha
Sat Vârtop	1,111 ha	-	3,687 ha	4,798 ha
Sat Arsa	-	2,149 ha	7,742 ha	9,891 ha

Sat Coroana	0,027 ha	0,734 ha	2,853 ha	3,614 ha
Extravilan	13,236 ha	30,367 ha	149,149 ha	192,752 ha
TOTAL	21,524 ha	38,322 ha	190,530 ha	250,376 ha

Comunicații feroviare

Pe teritoriul comunei Albești nu există nicio gară și nici nu este tranzitată de linii de cale ferată, dar are acces la gara Negru Vodă, UAT cu care comuna Albești se învecinează pe limita vestică. Distanța până la gara Negru Vodă (cea mai apropiată gară) este 19,70 km, calculată din centrul localității, cu acces din drumul județean DJ 391.

Rețeaua de căi navigabile

Județul Constanța deține o competență distinctivă considerabilă față de alte teritorii județene de pe teritoriul României, deoarece prezintă marele avantaj de a avea Dunărea ca granițe naturale pe partea vestică a județului, iar pe partea estică beneficiază de deschidere la Marea Neagră și de cele trei orașe port, municipiul Constanța, la o distanță de 55,3 km față de comuna Albești, municipiul Mangalia, la 12,8 km și Portul Midia, în orașul Năvodari, la o distanță de 93,1 km.

Portul Constanța beneficiază de o poziționare geografică avantajoasă, fiind situat pe rutele a trei coridoare de transport pan-european: Coridorul IV, Coridorul IX și Coridorul VII (Dunărea) – care leagă Marea Nordului de Marea Neagră prin culoarul Rhin-Main-Dunăre.

Portul Constanța este atât port maritim, cât și port fluvial, permițând astfel acostarea tuturor tipurilor de nave fluviale. Posibilitatea de acces și către Dunăre și către Marea Neagră, realizată prin canalul Dunăre-Marea Neagră, reprezintă unul dintre principalele avantaje ale portului. Datorită costurilor reduse și volumelor importante de mărfuri care pot fi transportate, Dunărea este unul dintre cele mai avantajoase moduri de transport, reprezentând o alternativă eficientă la transportul rutier și feroviar.

Portul Mangalia este cel mai modern port turistic din România, destinat navelor turistice de mici dimensiuni. Din portul turistic Mangalia se pot efectua călătorii în imediata vecinătate, incluzând escale la Vama Veche, 2 Mai, Limanu, Venus, Neptun, Olimp, Costinești, Eforie Sud, Eforie Nord, Agigea, Constanța, Mamaia sau Midia, cât și trasee de navigație costieră mai lungi

în perimetrul Istanbul-Varna-Mangalia-Odesa-Yalta. Turiștii pot efectua plimbări pe mare cu bărci cu motor organizate de firme locale.

Portul turistic Mangalia are o capacitate totală de 146 locuri de acostare pentru ambarcațiuni și cheuri în lungime de 155 m. Pe cheu este posibilă aprovizionarea ambarcațiunilor cu apă potabilă și energie electrică. Adâncimea la cheu este de 2,5 m.

Portul Midia este principalul port petrolier al României, acest port de dimensiuni mici fiind proiectat pentru a facilita relațiile și a dezvolta activitatea centrului industrial și petrochimic adiacent.

Portul dispune de 14 dane (11 sunt dane operaționale, 3 dane ale Șantierului Naval), iar lungimea totală a cheului este de 2,24 km. Accesul în port se face printr-un canal de apropiere cu lățime de 80 m și adâncime de 5,6 m.

Grație acestor terminale, traficul de țiței și produse petroliere finite s-a mutat din terminalul petrolier al portului Constanța în cel al portului Midia.

Transport aerian

Comuna Albești se află la o distanță de 80 km față de aeroport, pe traseul costier, prin intermediul drumurilor DJ 391 (prin estul satului Albești) și DN 39/E 87 și la o distanță de 92,7 km pe DJ 391 (prin vestul satului Cotu Văii) și DN 38/E 675. Ambele trasee duc către aeroportul Mihail Kogălniceanu, aeroport localizat în comuna Mihail Kogălniceanu din nord-vestul municipiului Constanța, la o distanță de 25 km față de acesta.

4.2. Dotări tehnico-edilitare

4.2.1. Alimentarea cu apă a localităților comunei

Comuna Albești dispune de rețea de alimentare cu apă potabilă. Lungimea rețelei simple de distribuție, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile și cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în perioada 2011-2019 sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel nr. 16 – Caracteristicile sistemului de distribuție a apei potabile – 2011-2019

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei (km)	24,7	26,7	26,7	26,7	35	35	35	35	35
Capacitatea instalațiilor (mc/zi)	78.718	78.718	78.718	79.104	76.968	60.192	60.192	60.192	60.216
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, din care pentru uz casnic (mii mc)	208	220	219	174	178	172	164	160	164
	199	211	210	163	166	161	157	152	153

4.2.2. Canalizarea menajeră

În prezent, comuna Albești nu dispune de sistem de canalizare menajeră și de stație de epurare a apelor reziduale.

4.2.3. Alimentarea cu energie electrică

Furnizorul de energie electrică pentru zona geografică care include comuna Albești este S.C. ENEL ENERGIE S.A..

Liniile electrice aeriene de 20 Kv sunt pozate pe stâlpi de beton și urmăresc trasee care traversează parțial zone construite. Posturile de transformare sunt de tip aerian, montate pe stâlpi de beton și au puteri cuprinse în plaja 100-250 KVA. Ele sunt de tip abonat pentru unitățile economice și de rețea pentru consumatorii casnici, sectorul terțiar, iluminat public.

Distribuția pe joasă tensiune (0,4 Kv) se face prin rețelele alimentate din posturile de transformare.

Stâlpii aferenți rețelei de iluminat public și electricitate sunt amplasați pe domeniul public și urmăresc trama stradală a comunei, acestea fiind asigurate pe majoritatea străzilor publice principale.

4.2.4. Telefonie, televiziune, internet

Comuna Albești dispune de telefonie fixă și mobilă, fiind acoperit de rețelele de telefonie mobile (Telekom, Vodafone, Orange).

Conform avizului emis de Telekom România nr. 683/2017, comuna Albești este racordată la rețeaua de telecomunicații deținută de operator, rețea care este de-a lungul căilor de comunicație principale și secundare, pe străzile principale, instalațiile de cabluri Tc și fibră optică fiind poziționate subteran, iar pe drumurile secundare rețeaua este aeriană, dar există și subtraversări.

Conform avizului favorabil Vodafone România nr. CT_FO_778, compania nu deține trasee de fibră optică pe teritoriul comunei Albești, dar deține un număr de 2 relee de telefonie mobilă în satele Albești și Coroana.

4.2.5. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Albești nu dispune momentan de un sistem de distribuție a gazelor naturale. Alimentarea cu gaze naturale este realizată în prezent în sistem propriu. Astfel, în cadrul localității sunt utilizate următoarele tipuri de combustibili:

- pentru prepararea hranei se utilizează gaze lichefiate la mașini de gătit tip aragaz și lemne de foc pentru plite;
- pentru încălzire se utilizează combustibili solizi (lemne de foc și cărbuni) pentru sobe de teracotă.

4.2.6. Salubritate

Gestionarea deșeurilor din comună se realizează în conformitate cu Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor al județului Constanța.

Acesta se aplică pentru toate tipurile de deșeurii solide și lichide, după cum urmează:

- deșeurii municipale (menajere și asimilabile din comerț, instituții și servicii);
- deșeurii din ambalaje;
- nămoluri de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești;
- deșeurii din construcții și demolări;
- deșeurii de producție nepericuloase și periculoase;
- vehicule scoase din uz;

- deșeuri sub formă de echipamente electrice și electronice.

Operatorul de salubritate la nivelul comunei Albești este Serviciul comunitar de utilități publice, care funcționează în subordinea Consiliului local.

5. Activitatea economică

Principalele activități economice desfășurate în cadrul Comunei Albești se axează în prezent pe: agricultură și servicii legate în mare măsură de producerea energiei prin valorificarea potențialului solar și eolian foarte crescut, potențialul logistic, depozitare și industrie, servicii și dotări de proximitate, comerț cu amănuntul.

5.1. Agricultură

La nivelul comunei Albești, agricultura reprezintă ocupația de bază a populației. Teritoriul comunei întrunește în general condițiile de relief favorabile pentru practicarea agriculturii.

Resursele climatice sunt favorabile pentru creșterea plantelor și animalelor. În cadrul comunei Albești, creșterea animalelor nu ocupă o poziție semnificativă în economia comunei, efectivele de animale deținute fiind reduse.

Tabel nr. 17 – Efectivele de animale în comuna Albești

Specii	Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Măgari și catâri	Iepuri de casă	Familii de albine
Număr	445	2384	1086	709	13459	164	31	41	133

Sursa: Recensământul general agricol 2010

Data fiind suprafața agricolă importantă (care reprezintă aproximativ 91,14% din suprafața UAT, conform situației existente în teren), agricultura prezintă un potențial însemnat, reprezentând ocupația de bază a populației comunei Albești.

După cum reiese din tabelul de mai jos, suprafața arabilă reprezintă un procent însemnat din suprafața fondului funciar (aprox. 86%), fiind urmată de suprafața de pășuni care însumează aproximativ 14% din suprafața fondului funciar.

Tabel nr. 18 – Structura suprafeței agricole a comunei Albești

Suprafața agricolă (ha)		% din fondul funciar
Arabilă	10.172,128	85,97
Pășuni	1.641,586	13,87
Livezi	18,797	0,16
Total	11.832,511	100,00

În ceea ce privește terenurile neagricole, o pondere importantă este cea a terenurilor construite care ocupă aprox. 35% din suprafața neagricolă a comunei Albești, urmată de suprafața terenurilor neproductive de aprox. 32% și de suprafața căilor de comunicație de aprox. 22%.

Tabel nr. 19 – Bilanț teritorial existent al suprafețelor cuprinse în teritoriul administrativ al comunei Albești

	Categoria de folosință	Extravilan ha	Intravilan ha	Total ha	% din suprafața totală
Agricol	Arabil	10.172,128	0,00	10.172,128	78,31%
	Pășuni	1.605,516	36,070	1.641,586	12,64 %
	Livezi	18,797	0,00	18,797	0,14(5) %
Neagricol	Ape	126,017	1,600	127,617	0,98 %
	Căi de comunicație	192,752	57,624	250,376	1,93%
	Teren neproductiv	368,705	0,00	368,705	2,84 %
	Curți construcții	0,00	399,213	399,213	3,07 %

	Gospodărie comunală - cimitire	0,00	3,597	3,597	0.03 %
	Gospodărie comunală - echipare edilitară	0,00	0,018	0,018	0,00 %
	Gospodărie comunală - infrastructură majoră	0,00	0,00	0,00	0,00 %
	Spații verzi	0,00	1,655	1,655	0,01 %
TOTAL		12.483,915	499,777	12.983,692	100 %

Suprafața terenului agricol se cultivă cu grâu și secară, porumb, floarea soarelui, cartofi și legume.

Prezentăm în tabelul care urmează situația producției medii la hectar la principalele culturi agricole, la nivel județean, în anul 2018.

Tabel nr. 20 – Producția medie la hectar la principalele culturi agricole în anul 2018*

kg/ha

Județul Constanța	Total	Din care proprietate majoritar privată
Grâu	5677	5677
Orz și orzoaică	4757	4754
Ovăz	2713	2670
Porumb boabe	8124	8140
Mazăre boabe	1709	1704
Fasole boabe	2202	2202
Cartofi	20373	20373
Cartofi de toamnă	21247	21247
Floarea-soarelui	3715	3717
Soia boabe	2278	2278
Tomate	19444	19444
Ceapă uscată	14272	14272

Varză albă	14861	14861
Pepeni verzi și galbeni	25477	25477
Lucernă	12401	12362

* Sursa: înregistrările statistice INS

Conform Recensământului general agricol din anul 2010, în comuna Albești existau 886 exploatații agricole, care utilizau aproximativ 16.043,06 ha. În același timp, se remarcă faptul că terenurile agricole utilizate sunt majoritar fărâmițate, reprezentând un procent de aproximativ 85,09% suprafețe între 0 și 2 ha, majoritatea terenurilor având suprafețele cuprinse între 0,1 și 0,5 ha (618 terenuri).

O problemă deloc de neglijat în menținerea competitivității scăzute în domeniul agricol o reprezintă starea educației pentru agricultură și criza resursei umane din agricultură, cauzată de migrația specialiștilor și de starea precară a învățământului agricol. În situația în care cei care lucrează suprafețele agricole nu vor avea o pregătire de specialitate minimă și nu se vor face eforturi în vederea asocierii în scopuri productive, situația în agricultura locală va rămâne aceeași.

5.2.Operatorii economici de pe raza comunei

Există 175 de operatori economici înregistrați pe teritoriul comunei Albești², reprezentând 0,22% din totalul operatorilor economici la nivel județean. Cifra de afaceri este de 23,9 milioane lei (respectiv 5,4 milioane euro), ceea ce înseamnă 0,04% din cifra de afaceri din județul Constanța.

Într-un top al firmelor cu sediul social în comuna Albești, realizat de TopFirme pe baza ultimelor bilanțuri depuse la nivelul anului 2019, în funcție de cifra de afaceri, pe primele 10 locuri se regăsesc următorii operatori economici:

² Sursă informații: <https://www.topfirme.com/judet/Constanța/localitate/Albești/>

Tabel nr. 21 - Operatori economici din comuna Albești cu cifră de afaceri semnificativă

CAEN	Denumire firmă	Cifră de afaceri lei	Profit net/ Pierdere lei	Număr mediu angajați
111: Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	AGRODANIA SRL	7.315.292	2.161.725	10
111: Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	AGRICOLA HOLDING MANGALIA SRL	6.811.965	1.162.449	15
111: Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	AGROPREST SRL	3.101.107	158.972	10
3011: Construcția de nave și structuri plutitoare	AK & S ENGINEERING SRL	1.187.848	138.967	7
4711: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	MULTI NEC SRL	920.904	15.259	3
6110: Activități de telecomunicații prin rețele cu cablu	WINGS TELECOM SRL	771.735	384.140	6
4322: Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat	CATALUNYA HIDROCONSTRUCT SRL	426.335	114.237	2
4711: Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	SOIUM SEVER SRL	379.519	5.635	3
4941: Transporturi rutiere de mărfuri	DISCO NICOMAR SRL	322.180	74.189	2
5610: Restaurante	ANGOLO HAPPY SRL	300.141	55.759	4

6. Protecția mediului înconjurător

6.1. Factorii de mediu

Mediul în care trăiește omul este definit în primul rând de calitatea aerului, a apei, a solului, a locuințelor, de alimentele pe care le consumă, precum și de mediul în care muncește. Factorii de mediu influențează în mod direct și indirect starea de sănătate a populației. În acest sens, pentru păstrarea sau îmbunătățirea stării de sănătate, definită ca integritatea sau buna stare fizică, psihică și socială a individului și colectivităților, sunt absolut necesare cunoașterea și determinarea unor factori de risc.

Dacă ne referim la nivelul de poluare înregistrat pe raza comunei Albești, acesta are valori minime, neexistând obiective industriale mari, complexuri zootehnice sau un trafic auto intens, care să aibă un impact negativ asupra factorilor de mediu.

6.1.1. Poluarea aerului

Poluarea aerului este în principal generată de:

- activitățile agro-zootehnice ale locuitorilor (din gospodăriile proprii);
- traficul rutier;
- încălzirea cu combustibili solizi.

6.1.2. Poluarea apei

Cea mai importantă sursă de poluare a apei este reprezentată de apele reziduale comunale, insuficient epurate sau neepurate, evacuate în apele de suprafață sau infiltrate în pânza freatică. Această caracteristică generalizată se datorează unei capacități insuficiente a stațiilor de epurare față de cerințe și a inexistenței sistemului de canalizare a apelor uzate sau apelor pluviale.

Evaluarea stării ecologice pentru corpurile de apă de suprafață se realizează pe 5 stări de calitate, respectiv: foarte bună, bună, moderată, slabă și proastă.

Următoarele problematici importante privind gospodărirea apelor care afectează în mod direct sau indirect starea apelor de suprafață și apelor subterane, cu impact major în gestiunea resurselor de apă au fost identificate: poluarea cu substanțe organice, poluarea cu nutrienți, poluarea cu substanțe periculoase și alterările hidromorfologice.

Poluarea cu substanțe organice este cauzată în principal de emisiile directe sau indirecte de ape uzate insuficient epurate sau neepurate de la aglomerări umane, din surse industriale sau agricole, și produce schimbări semnificative în balanța oxigenului în apele de suprafață și în consecință are impact asupra compoziției speciilor/populațiilor acvatice și respectiv, asupra stării ecologice a apelor.

Clasa de calitate	Starea ecologică	Cod de culori
I	Foarte bună	
II	Bună	
III	Moderată	
IV	Slabă	
V	Proastă	

O problemă importantă de gospodărirea apelor este **poluarea cu nutrienți**, în special cu azot și fosfor. Nutrienții în exces conduc la eutrofizarea apelor, ceea ce determină schimbarea compoziției și scăderea biodiversității speciilor, precum și reducerea posibilității de utilizare a resurselor de apă în scop potabil, recreațional, etc. Ca și în cazul substanțelor organice, emisiile de nutrienți provin atât din surse punctiforme (ape uzate urbane, industriale și agricole neepurate sau insuficient epurate), cât și din surse difuze (în special, cele agricole: creșterea animalelor, utilizarea fertilizanților, etc).

Directiva Consiliului 91/676/EEC privind Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole este principalul instrument comunitar care reglementează poluarea cu nitrați provenită din agricultură. Principalele obiective ale acestei directive sunt reducerea poluării produsă sau indusă de nitrați din surse agricole, raționalizarea și optimizarea utilizării îngrășămintelor chimice și organice ce conțin compuși ai azotului și prevenirea poluării apelor cu nitrați. Aceste obiective sunt cuprinse în planuri de acțiune.

Conform planului de acțiune și articolelor 4 și 5 ale Directivei 91/676/EEC au fost elaborate și aplicate Coduri de bune practici agricole, precum și Programe de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. Acestea s-au aplicat la început doar în zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole, desemnate în România încă din anul 2005. La prima desemnare zonele vulnerabile la nitrați (ZVN) din surse agricole ocupau 6,94%

din teritoriul României. În anul 2008 ZVN au fost revizuite, extinzându-se suprafața la 58% din teritoriul României. În anul 2013, în urma consultărilor cu Comisia Europeană s-a agreat ca România să nu mai desemneze zone vulnerabile la nitrați, ci să aplice prevederile Codului de Bune Practici Agricole și măsurile din Programele de Acțiune pe întreg teritoriul țării, conform prevederilor articolului 3(5) al Directivei. Noul Program de Acțiune a fost îmbunătățit și aprobat prin Decizia nr. 221983/GC/12.06.2013, având, în principal, în vedere aplicarea principiului de prevenire a poluării.

Implementarea Directivei 91/676/EEC este pusă în practică în România de Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin HG nr. 964/2000 privind aprobarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare, survenite în urma deciziei de aplicare a Programului de Acțiune pe întreg teritoriul României.

Prevederile programului de acțiune sunt obligatorii pentru toți fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole și pentru autoritățile administrației publice locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe teritoriul cărora există exploatații agricole.

În vederea reducerii și prevenirii poluării cu nitrați din surse agricole, s-a prevăzut ca măsură generală de bază, pe întreg teritoriul României, aplicarea programelor de acțiune și respectarea Codului de Bune Practici Agricole pe întreg teritoriul României.

De asemenea, implementarea măsurilor conform cerințelor Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, modificată și completată prin Directiva 98/15/CE, contribuie la reducerea emisiilor de nutrienți.

La nivelul bazinelor/spațiilor hidrografice sunt necesare măsuri suplimentare pentru reducerea poluării generate de activitățile agricole (ferme zootehnice - poluare punctiformă, măsuri pentru reducerea poluării adresate poluării difuze generate de ferme zootehnice, vegetale și asupra terenurilor agricole), în vederea atingerii obiectivelor corpurilor de apă. Măsurile propuse sunt altele decât măsurile de bază pentru punerea în aplicare a Directivelor europene, în principal Directiva Consiliului 91/676/EEC privind Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole. Măsurile suplimentare pentru activitățile agricole se referă la: reducerea eroziunii solului, aplicarea codului de bune condiții agricole și de mediu și a altor coduri de bună practică în ferme, etc., consultanță/ instruire pentru fermieri, conversia terenurilor arabile în pășuni, realizarea și menținerea zonelor tampon de-a lungul apelor la o distanță mai mare decât

cea prevăzută în Codul de Bune Practici Agricole, aplicarea agriculturii organice, precum și aplicarea oricăror măsuri specifice diferite de cele de bază pentru protejarea suplimentară a corpurilor de apă.

Poluarea cu substanțe chimice periculoase poate deteriora semnificativ starea corpurilor de apă și indirect poate avea efecte asupra stării de sănătate a populației. În conformitate cu prevederile directivelor europene în domeniul apelor, există 3 tipuri de substanțe chimice periculoase, și anume:

- substanțe prioritare - poluanți sau grupe de poluanți care prezintă risc semnificativ asupra mediului acvatic, incluzând și apele utilizate pentru captarea apei potabile;
- substanțe prioritare periculoase - poluanți sau grupe de poluanți care prezintă același risc ca și cele precedente și în plus sunt toxice, persistente și bioacumulabile;
- poluanți specifici la nivel de bazin hidrografic - poluanți sau grupe de poluanți specifice unui anumit bazin hidrografic.

Din categoria substanțelor periculoase fac parte produsele chimice artificiale, metalele, hidrocarburile aromatice policiclice, fenolii, disruptorii endocrini și pesticidele, etc. În vederea atingerii și menținerii stării bune a apelor este necesară conformarea cu standardele de calitate impuse la nivel european (Directiva 2013/39/CE), reducerea progresivă a poluării cauzate de substanțele prioritare și de poluanții specifici, cât și stoparea sau eliminarea emisiilor, descărcărilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase.

Managementul resurselor de apă necesită o abordare integrată a prevederilor Directivei Cadru Apă 2000/60/CE cu cele ale altor directive europene în domeniul apelor, precum și cu alte politici și strategii relevante ale anumitor sectoare, respectiv Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații, Directiva Cadru Strategia pentru Mediul Marin 2008/56/CE, sectorul hidroenergetic, protecția naturii, schimbările climatice, etc.

Strategia și politica națională în domeniul gospodăririi apelor are drept scop realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitativă și calitativă a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniul apelor.

6.1.3. Poluarea solului

Calitatea solurilor reprezintă un indicator relevant în operația de apreciere a resurselor. Pentru a evalua potențialul natural al terenurilor agricole în vederea folosirii lor raționale, solurile au fost împărțite în clase, tipuri și subtipuri, în funcție de diferite criterii cum sunt: troficitatea, cantitatea de microorganisme, oferta ecologică, capacitatea bioproductivă și capacitatea de protecție, de fertilitate sau productivitate ș.a.

Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare a celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în **5 clase de calitate**, diferențiate după Notă de bonitare medie, pe țară (clasa I – 81-100 puncte – clasa a V-a – 1-20 puncte). Clasele de calitate ale terenurilor dau preabilitatea acestora pentru folosințele agricole. Numărul de puncte de bonitare se obține printr-o operațiune complexă de cunoaștere aprofundată a unui teren, exprimând favorabilitatea acestuia pentru cerințele de existență ale unor plante de cultură date, în condiții climatice normale și în cadrul folosirii naționale.

Comuna Albești înregistrează următoarea situație privind clasele de bonitare ale terenurilor agricole:

Tabel nr. 22 – Clasele de calitate și notele de bonitare ale terenurilor agricole

Arabil			Pășuni			Vii		
Suprafața	Nota	Clasa	Suprafața	Nota	Clasa	Suprafața	Nota	Clasa
10.172,128	54	III	1.641,586	20	V	18,797	-	-

Factorul de degradare care afectează cea mai mare parte din solurile din județul Constanța este deficitul de elemente nutritive, urmat de eroziunea solului, compactare, exces de umiditate stagnant, pseudogleizare, alunecări de teren, acidifiere, secetă periodică, gleizare, volum edafic redus, inundabilitate, terenuri nisipoase și sărăturare.

Îngrășămintele de orice tip, aplicate în mod rațional constituie premisa menținerii și sporirii fertilității solurilor, în scopul creșterii producției agricole. Cercetările efectuate au demonstrat că îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic, în cazul în care sunt folosite fără a

lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice concrete și necesitățile plantelor. Utilizarea nerațională a îngrășămintelor determină apariția unui exces de azotați și fosfați care au un efect toxic asupra microflorei din sol și conduce la acumularea în vegetație a acestor elemente. Limita dintre deficitul și excesul unui element este greu de sesizat, totul depinzând de natura plantelor și de condițiile de mediu.

Comuna Albești se încadrează în lista localităților unde există surse de nitrați din activități agricole, conform Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1552/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole. Prin urmare, solul din raza teritoriului prezintă unele probleme de poluare, ca efect al diferitelor activități antropice desfășurate în trecut și necesită măsuri de protecție a apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

Problemele de poluare a solului au fost cauzate de:

- practicarea unei agriculturi intensive: utilizarea nerațională a îngrășămintelor și mecanizarea nerațională care a condus la lăsarea solurilor;
- utilizarea unor mari cantități de îngrășămintă chimice pentru fertilizarea solului, în scopul remedierii dezechilibrelor nutritive (cu efect asupra solului, apelor freatice și de suprafață);
- dereglarea sistemului hidric și hidrogeologic al solului;
- apariția și dezvoltarea fenomenelor de salinizare secundară;
- inexistența unui sistem de colectare și depozitare a deșeurilor solide și lichide, conducând la poluarea solului și a apelor subterane.

6.1.4. Nivelul de zgomot și vibrații

Carta verde a UE privind expunerea la zgomote menționează că aproape 20% din populația UE suferă de pe urma nivelurilor crescute de zgomot, care produc efecte adverse asupra sănătății. Alături de poluarea atmosferică și managementul deșeurilor, poluarea sonoră este una dintre marile probleme cu care se confruntă omenirea la ora actuală. Din acest motiv, monitorizarea și evaluarea zgomotului constituie un obiectiv prioritar, urmate de adoptarea măsurilor care se impun în scopul prevenirii și reducerii efectelor dăunătoare ale zgomotului asupra populației, acolo unde valorile nivelului de zgomot depășesc maximele admise.

Principalele surse de zgomot sunt:

- traficul auto;

- obiectivele comerciale și industriale;
- comportamentul inadecvat;
- zonele de agrement pentru tineret.

6.1.5. Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor din comună se realizează în conformitate cu Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor al județului Constanța.

Acesta se aplică pentru toate tipurile de deșeuri solide și lichide, după cum urmează:

- deșeuri municipale (menajere și asimilabile din comerț, instituții și servicii);
- deșeuri din ambalaje;
- nămoluri de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești;
- deșeuri din construcții și demolări;
- deșeuri de producție nepericuloase și periculoase;
- vehicule scoase din uz;
- deșeuri sub formă de echipamente electrice și electronice.

6.2. Spații verzi

În intravilanul comunei Albești există o suprafață de spații verzi amenajate corespunzător, iar cadrul natural este relativ bogat, constituit din suprafețe de pășune, cursuri de apă, toate acestea contribuind la menținerea unui microclimat echilibrat.

Zonele amenajate servesc ca terenuri de sport, zone de recreere și relaxare pentru locuitori în centrul satului Albești. Suprafața spațiilor verzi are cumulat o suprafață de 1,655 ha, reprezentând un procent de 0,33% din intravilanul comunei.

6.3. Arii protejate

Pe raza comunei Albești se află trei situri Natura 2000, dintre care două zone naturale protejate avifaunistice (SPA): Situl Limanu-Herghelia (ROSPA0066) și Situl Pădurea Hagieni (ROSPA0094) și un sit de importanță comunitară (SCI): Situl Pădurea Hagieni-Cotu Văii (ROSCI0157).

Situl Natura 2000 ROSPA0066 – Limanu-Herghelia

A fost desemnat sit de importanță avifaunistică și declarată pe suprafața localității Albești prin Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrată a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Conform formularului standard Natura 2000 aferent sitului ROSPA0066, acesta găzduiește mai multe specii de păsări împărțite în următoarele categorii:

- a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Păsări: 40;
- b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 46;
- c) număr de specii periclitare la nivel global: 6.

Principalele cauze ce pot influența negativ existența și habitatul păsărilor prezente pe suprafața sitului sunt reprezentate de prezența în proximitatea acestuia a celor două localități - Mangalia și Limanu, șosele intens circulate, terenuri agricole cu diferite tipuri de culturi, toate acestea putând avea un impact negativ în perioada de cuibărire a speciilor calificate sau importante pentru sit.

Un alt punct vulnerabil poate fi reprezentat de faptul că în interiorul sitului se desfășoară activități de piscicultură și pescuit, cu impact negativ direct și indirect asupra populațiilor de păsări acvatice din zonă.

Situl Natura 2000 ROSPA0094 – Pădurea Hagieni

Situl de protecție avifaunistică tranzitează atât comuna Albești, cât și comuna Limanu și UAT Mangalia, cu care se învecinează în partea estică. Din suprafața totală a sitului de 1373,60 ha, aproximativ 595,29 ha sunt pe suprafața comunei Albești, restul împărțindu-se între U.A.T. Limanu și U.A.T. Mangalia.

Situl ROSPA0094 Pădurea Hagieni a fost instituită arie de protecție specială avifaunistică prin Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Caracteristici: Pădurea Hagieni apare ca o insulă de arbori termofili în stepa dobrogeană. Are o deosebită importanță științifică, prin poziția geografică la intersecția căilor de migrare a

florelor pontică, balcanică, mediteraneană, central-europeană, aralo-caspică și iliro-moesiacă, ceea ce a determinat un amestec de elemente floristice numeroase și variate. Situl adăpostește peste 800 de taxoni vegetali și specii importante de animale (păsări, reptile și nevertebrate), multe dintre ele ocrotite la nivel național și internațional. Peisajul unic este personalizat și prin tufărișurile mediteraneene denumite siblyak/șibleac.

Situl găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate. Conform formularului standard Natura 2000 aferent sitului ROSPA0094, acesta găzduiește mai multe specii de păsări împărțite în următoarele categorii:

- a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Păsări: 30;
- b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 38;
- c) număr de specii periclitate la nivel global: 5.

Foto nr. 3,4 – Imagini Pădurea Hagieni

Situl Natura 2000 ROSCI0157 – Pădurea Hagieni-Cotu Văii

Este un sit de importanță comunitară, ce tranzitează o mare parte din suprafața administrativă a comunei Albești, în două zone, zona mediană (de la est la vest, trecând prin proximitatea satelor Cotu Văii, Vârtop și Albești) și în zona de sud a comunei (de la granița cu Bulgaria până în proximitatea satului Coroana).

Din cele patru U.A.T.-uri cu care se suprapune situl ROSCI0157 (U.A.T. Albești, U.A.T. Negru Vodă, U.A.T. Limanu și U.A.T. Mangalia), suprafața cea mai mare este pe teritoriul

comunei Albești, cu o suprafață de aproximativ 1874,12 ha, însumând o proporție de 51,80% din suprafața totală a sitului de 3617,70 ha.

Situl de importanță comunitară ROSCI0157 Pădurea Hagieni-Cotu Văii a fost instituit prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare.

Nota caracteristică a acestui sit este conferită îndeosebi de habitatul 62C0* reprezentat inclusiv prin pajiști stepice cu *Paeonia tenuifolia* (specie periclitată de importanță europeană, protejată prin Convenția de la Berna – Rezoluția nr. 6/1998). Un alt habitat de mare valoare conservativă este 40C0*, cel mai important fiind subtipul 31.8B731. Situl se remarcă și prin prezența unor specii foarte rare, de importanță comunitară, cum ar fi *Centaurea jankae*, *Himantoglossum caprinum* și *Potentilla emilii-popii*.

Vulnerabilitatea este relativ scăzută. Influența antropică este dată de prezența în vecinătate a localității Hagieni, de activitățile de pășunat, vânătoare, braconaj și turismul sporadic și neorganizat.

Foto nr. 5,6 – Imagini Pădurea Hagieni³

---

³ Sursă fotografii Pădurea Hagieni: <https://www.facebook.com/RezervatiaNaturalaPadureaHagieni/photos>

6.4. Factorii de risc

În comuna Albești au fost identificate mai multe categorii de riscuri, conform studiului geotehnic întocmit de ing. Mihail Samoila – S.C. ROCKWARE UTILITIES S.R.L., astfel:

- **Risc seismic**

În secțiunea V din P.A.T.N. – Zona de risc, comuna Albești se încadrează în unitățile administrativ-teritoriale amplasate în zone pentru care intensitatea seismică pe scara MSK este minim VII la o perioadă medie de revenire de cca. 50 ani.

Din punct de vedere seismic, comuna Albești se încadrează în zona de macroseismicitate $I=7_1$ pe scara MSK, unde indicele 1 corespunde unei perioade medii de revenire de 50 de ani, conform S.R. 1100/1-93.

- **Risc de inundabilitate**

Pe teritoriul comunei Albești fenomenele de inundabilitate sunt reduse manifestându-se în zona văilor principale și parțial pe cele torențiale.

- **Risc de instabilitate**

În cadrul teritoriului administrativ al comunei Albești, fenomenele de instabilitate se produc pe versanții văilor cu panta de peste 30 de grade.

- **Risc de eroziune**

Pe teritoriul comunei Albești fenomenele de eroziune se manifestă în perioadele cu precipitații abundente când organismele torențiale transportă rocile dezagregate. Aceste zone sunt concentrate cu precădere pe versanții văilor unde vegetația lipsește sau are o dezvoltare deficitară.

- **Risc geotehnic**

A fost evaluat conform normativului privind principiile, exigențele și metodele cercetării geotehnice, indicativ NP 074/2014.

Terenul de fundare

Pe teritoriul comunei Albești sunt identificate următoarele categorii de pământuri ce pot constitui strat de fundare:

- ✓ teren bun de fundare reprezentat prin depozitele aluvionare, depozite proluviale reprezentate prin complex argilos-prăfos-nisipos, plastic vârtos – tare, depozitele eluviale de pe interfluviile cu relief aproximativ plan sau cu pantă de până la 5 grade, nisipuri îndesate, gresii oolitice, calcare;
- ✓ teren mediu de fundare, complex argilos-prăfos-nisipos, plastic consistent, în condițiile unei stratificații cvasiorizontale și cu relief aproximativ plan și stabil, depozite loessoide;
- ✓ teren dificil de fundare, depozitele deluviale sau rocă de bază situate pe versanții cu pantă mare și potențial de risc la fenomenele de instabilitate mediu și mare.

• **Riscuri antropice**

Principalele riscuri antropice identificate pe teritoriul comunei Albești sunt reprezentate de:

- ✓ traseul infrastructurii majore de transport rutier;
- ✓ traseul unor conducte sau trasee de utilități;
- ✓ linii de înaltă și medie tensiune;
- ✓ depozite necontrolate pe mici suprafețe a deșeurilor menajere sau a pământurilor rezultate de la construcții.

7. Cultura

7.1. Infrastructura culturală

Conform Listei monumentelor istorice Constanța – L.M.I. aprobată prin Ordonanța Guvernului nr. 2.828/2015, în cadrul comunei Albești figurează 15 monumente înscrise:

Tabel nr. 23 – Monumente istorice din comuna Albești

Nr.	Denumire	Cod	Adresă	Datare
Sat Albești				
1*	Așezarea fortificată de la Albești – „La Cetate”	CT-I-s-A-02577	sat Albești, comuna Albești „La Cetate”, la 2 km SV de sat	sec IV-II a.Chr. ep. elenist.

2*	Așezarea fortificată de la Albești – „Câscaia”	CT-I-s-B-02578	în rezervația naturală Hagieni, la 2,5 km SV de satul Albești	sec IV-II a.Chr. ep. elenist.
3*	Fortificația de la „Dealul Albești”	CT-I-s-A-02579	sat Albești, comuna Albești „Dealul Albești”, la cca. 2 km V de sat	sec IV-I a.Chr. ep. elenist.
4*	Situl arheologic de la Albești	CT-I-s-B-02580	sat Albești, comuna Albești, pe platoul situat la 500 m S de sat	sec III a.Chr. – V p.Chr.
5*	Tumuli	CT-I-s-A-02581	în perimetrul întregii comune	sec IV-II a.Chr. Latene
6*	Sanctuar preistoric	CT-I-s-B-02582	la 600 m E de așezarea Albești, pe o suprafață de 800 mp	-
7*	Așezare	CT-I-s-B-02583	la intrarea în sat Albești, dinspre Mangalia, la NE de DJ 393	sec IV a.Chr. – II p.Chr. ep. gr. și rom.
8*	Așezare	CT-I-m-B-02580.01	sat Albești, comuna Albești, pe platoul situat la 500 m S de sat	sec II a.Chr. – IV p.Chr. ep. romană
9*	Villa rustica	CT-I-m-B-02580.02	sat Albești, comuna Albești, pe platoul situat la 500 m S de sat	sec III a.Chr. – IV p.Chr. ep. gr. și rom.
10*	Fortificație	CT-I-m-B-02584	sat Albești, comuna Albești, la S de cartierul tăărăsc	sec IV a.Chr. – II p.Chr. ep. elenistică
Sat Coroana				
11*	Fortificație	CT-I-s-B-20170	cca. 500 m SV de sat	sec IV-I a.Chr. ep. elenistică, cultura Albești
12*	Fortificație	CT-I-m-B-02637	„Oierie”, în marginea de NE a satului	sec IV p.Chr. ep. romană
Sat Vârtop				
13*	Situl arheologic de la Vârtop	CT-I-s-A-02780	la 700-800 m NE de sat și la 300 m NE de fostele magazii ale CAP	sec I-III p.Chr.
14	Necropolă tumulară	CT-I-m-A-02780.01	la 700-800 m NE de sat și la 300 m NE de fostele magazii ale CAP	sec I-III p.Chr. ep. romană
15	Mormânt hypogeu	CT-I-m-A-02780.02	la 700-800 m NE de sat și la 300 m NE de fostele magazii ale CAP	sec I-III p.Chr. ep. romană

Conform listei siturilor arheologice înregistrate în Registrul Arheologic Național - R.A.N., pe raza comunei Albești sunt clasate 16 situri arheologice, dintre care, un număr de 10 sunt înregistrate în Lista monumentelor istorice.

Tabel nr. 24 – Situri arheologice din comuna Albești

Nr.	Denumire	Cod	Adresă	Datare	Tip
Sat Albești					
1*	Situl arheologic de la Albești – La Cetate	60954.01	sat Albești, comuna Albești „La Cetate”, la 2 km SV de sat	Perioade multiple	Așezare
2*	Așezarea elenistică de la Albești – Căscăia	60954.02	în rezervația naturală Hagieni, la 2,5 km SE de sat	Ep. romană sec. IV	Așezare fortificată
3*	Fortificația elenistică – Dealul Albești	60954.03	sat Albești, comuna Albești „Dealul Albești”, la cca. 2 km V de sat	Ep. elenistică sec. IV-I a.Chr	Fortificație
4*	Villa rustica și așezarea romană de la Albești	60954.04	pe platoul situat la 500 m S de sat	Ep. romană sec. II-IV	Villa rustica
5*	Tumulii de la Albești	60954.05	în perimetrul agricol al comunei	Latene sec. IV-II a.Chr.	Tumul
6*	Sanctuarul Latene de la Albești	60954.06	la 600 m E de așezarea Albești, pe o suprafață de 800 mp	Latene	Sanctuar
7*	Situl arheologic de la Albești	60954.07	la intrarea în sat Albești, dinspre Mangalia, la NE de DJ 393	Perioade multiple	Așezare fortificată
8	Fortificația elenistică de la Albești	60954.08	la S de cartierul tătăresc	Ep. elenistică sec. IV-I a.Chr.	Fortificație
9	Așezarea Latene de la Albești	60954.09	„La vie”	Latene sec. IV-III a.Chr.	Așezare
10	Așezarea tardenoisiană de la Albești	60954.10	-	Mezolitice	Așezare
Sat Coroana					
11*	Fortificația elenistică de la	60972.01	cca. 500 m SV de	Ep. elenistică	Fortificație

	Coroana		sat	sec. IV-I a.Chr.	
12*	Fortificația romană de la Coroana	60972.02	„Oierie”, în marginea de NE a satului	Ep. elenistică sec. IV	Fortificație
Sat Vârtop					
13*	Necropola romană de la Vârtop	60990.01	la 700-800 m NE de sat și la 300 m NE de fostele magazii CAP	Ep. romană sec. I-III	Necropolă tumulară
Sat Cotu Văii					
14	Așezarea romană de la Cotu Văii	60981.01	„Via lui Avram”	Ep. greco-romană	Așezare
Sat Arsa					
15	Situl arheologic de la Arsa	60963.01	-	Hallstatt sec. IV-II î.e.n	Așezare
16	Așezarea greco-romană de la Arsa	60963.02	La NE de sat	Ep. greco-romană	Așezare

Unul dintre cele mai frumoase situri arheologice din județul Constanța este **Cetatea de la Albești**.

Cetatea Albești⁴ este fortăreața elenistică a grecilor doriene, o cetate amplasată strategic în buza unei văi abrupte. Mult mai războinici decât ionienii de la Tomis sau Histria, dorieneii au întemeiat Callatisul, undeva în jurul secolului al IV-lea î.Hr. și tot din aceeași perioadă datează și construirea cetății de la Albești. Cetatea a fost o fortificație rectangulară de aproximativ 3.000 mp, cu caracter permanent, cu ziduri groase de aproape un metru și jumătate, străjuite de un turn înalt de apărare, elemente care o făceau aproape imposibil de cucerit. Interesant este că zidurile de incintă sunt făcute din blocuri mari de piatră, care au fost așezate cu grijă, fără a fi însă legate între ele cu vreun liant.

Gradul de ocupare al spațiului, destinația clădirilor, amenajările interioare și natura inventarului arheologic determină specialiștii să considere că cetatea avea în primul rând o funcție economică și numai ocazional una militar-defensivă.

Aici la Albești a fost descoperită singura drahmă calatiană de argint din acea perioadă. Fortăreața a trecut foarte posibil prin vremuri mai rele în timpul lui Lisimah, cel care între anii

⁴ Sursă informații și fotografii: [https://povestilemariinegre.ro/cetatea-de-la-albesti-fortareata-razboinicilor-dorienei/](https://povestilemariinegre.ro/cetatea-de-la-albesti-fortareata-razboinicilor-doriene/)

313-309 î.Hr. a atacat Callatisul revoltat, reușind în cele din urmă să instaureze în Dobrogea dominația macedoneană.

Povestea cetății de la Albești pare să se fi încheiat la sfârșitul secolului al III-lea, deși există dovezi de locuire și din veacul următor.

Foto nr. 7 – Cetatea de la Albești, Constanța

7.2. Agenda culturală a comunei

Din agenda culturală a comunei Albești sunt de amintit următoarele evenimente: Zilele Comunei, sărbătoare care are loc cu ocazia Hramului bisericii din fiecare localitate, Ziua Națională a României, Eminesciana, Ziua Recoltei, Ziua Pensionarilor etc.

În comuna Albești activează Ansamblul folcloric „Plai de Dor”, participant la numeroase festivaluri și concursuri de folclor, în țară și în străinătate, cu rezultate remarcabile.

Comuna Albești a participat, în calitate de colaborator al Asociației Culturale a Coregrafilor, Scenografilor, Artiștilor Liber Profesioniști și Amatori din Constanța-România, la Festivalul Internațional de Folclor pentru Copii și Tineri Interpreți ai Cântecului și Dansului „Dobroge, mândră grădină”. Evenimentul este o adevărată sărbătoare a cântecului și dansului popular, o explozie de originalitate și tradiții păstrate din generație în generație și transmise mai

departe prin intermediul artei spectacolului. La acest festival, comuna Albești a fost reprezentată de ansamblul „Plai de Dor”.

Foto nr. 8-10 – Ansamblul Plai de Dor Albești, Constanța

Un alt festival, devenit tradiție pentru comuna Albești, este festivalul „Sunt Mândru de Portul Meu”, ajuns în anul 2019 la a 6-a ediție. Festivalul se organizează de 1 Iunie - Ziua Copilului, participante fiind unități școlare din mai multe județe ale țării. Impresionantă este

parada ansamblurilor participante din prima zi, copiii îmbrăcați în costume populare formând o coloană lungă de câteva sute de metri și defilând pe șoseaua principală.

Foto nr. 11-12 – Festivalul „Sunt Mândru de Portul Meu”

În cadrul Festivalului de folclor s-a organizat și un festival culinar, în cadrul căruia au fost puse în valoare bunătăți din gastronomia specifică zonei – mămăliguță, sărmăluțe, fripturi de miel și de pui, dar și plăcinte, baclavale, sarailii, prăjituri și torturi de casă.

De menționat că lângă Căminul cultural din Albești, în apropierea sediului Primăriei Comunei, s-a construit o scenă dedicată festivalurilor de folclor, dar și altor evenimente organizate la nivelul comunei.

Foto nr. 13 – Scena din comuna Albești, Constanța

În comuna Albești există la acest moment 3 cămine culturale, la Albești, Vârtop și Cotu Văii.

Foto nr. 14 – Căminul cultural din satul Albești

8. Sport

Comuna Albești are o echipă de fotbal – **Gloria Albești**, care joacă în Liga a III-a.

La nivelul comunei s-a amenajat o bază sportivă, care include sală de sport și stadion cu teren de fotbal omologat.

Foto nr. 15,16 – Baza sportivă din comuna Albești, județul Constanța⁵

⁵ Sursă foto: <https://www.ctnews.ro/>

9. Turism

Nu putem încheia analiza de potențial a comunei Albești fără a evidenția câteva dintre atracțiile turistice ale zonei:

- **Pădurea Hagieni** – una dintre cele mai importante atracții naturale ale întregii regiuni, având o faună și o vegetație destul de rare. Vegetația este specifică zonei de stepă, peisajul fiind întregit de numeroase bălți sau pâlcuri de apă. În plus, pădurea este recunoscută pentru exemplarele de viperă aflate în libertate.

- **Mănăstirea Limanu-Hagieni** – situată în vecinătatea Rezervației naturale Pădurea Hagieni, pe malul lacului Limanu, în locul numit „La Gutui”. Mănăstirea are ca zile de hram Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie) și Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie).

- **Cetatea elenistică de la Albești**, amplasată la 13 km vest de Mangalia, pe drumul spre Negru Vodă, se remarcă prin aglomerația de materiale ceramice și blocurile de piatră descoperite. A fost descoperită întâmplător în anul 1971 de către un profesor din comuna Albești, care se afla în excursie în zonă.

10. Administrația publică locală

Administrația publică a comunei Albești este organizată și funcționează pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului local.

10.1. Structura administrației publice locale

Administrația publică locală se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la partea I titlul III și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor principii specifice:

- ✓ principiul descentralizării
- ✓ principiul autonomiei locale
- ✓ principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit
- ✓ principiul eligibilității autorităților administrației publice locale
- ✓ principiul cooperării
- ✓ principiul responsabilității
- ✓ principiul constrângerii bugetare.

Autonomia locală se exercită de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunei. Acestea sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive. Începând cu alegerile locale din 2020, Consiliul local al comunei Albești are următoarea componență pe partide politice:

	Partid	Consilieri	Componența Consiliului							
	Partidul Național Liberal	8								
	Partidul Social Democrat	4								
	Partidul PRO România	1								

Primăria este structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din:

primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului.

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local.

Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa, primarul are în subordine un aparat de specialitate.

Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului comunei Albești cuprinde:

- în subordinea primarului:
  - Viceprimar;
  - Secretar general;
  - Administrator public;
  - Compartimentul financiar-contabil;
  - Compartimentul taxe și impozite, executări silite, casierie;
  - Compartimentul juridic-contencios, achiziții;
  - Compartimentul cadastru, amenajarea teritoriului, investiții, arhitect-șef;
  - Compartimentul autoritatea tutelară;
  - Compartimentul administrativ;
  - Compartimentul resurse umane;
  - Compartimentul registratură;
  - Compartimentul cultură, Monitorul Oficial UAT;
  - Compartimentul poliție locală.
- în subordinea viceprimarului:
  - Compartimentul învățământ;
- în subordinea secretarului general al comunei:

- Compartimentul registrul agricol;
- Compartimentul asistență socială;
- Compartimentul stare civilă.

În subordinea Consiliului local se găsește Serviciul comunitar de utilități publice Albești.

Foto nr. 17 – Primăria Comunei Albești, Constanța

10.2. Cooperare intercomunitară

Comuna Albești face parte din următoarele asociații:

- **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal**, constituită în scopul reglementării, înființării, organizării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia;
- **Asociația Comunelor din România – ACOR**, o asociație de autorități locale, având ca membri comunele din România. Numărul membrilor ACOR este de 1.750 comune, din toate județele României. Dintre obiectivele ACOR sunt de menționat:

- armonizarea intereselor comunelor membre în vederea dezvoltării economico-sociale echilibrate a acestora;
- promovarea unor forme de colaborare și întrajutorare reciprocă a comunelor membre în oricare dintre domeniile administrativ, economic, financiar, social, cultural și instituțional;
- crearea și întreținerea unui sistem informațional integrat, precum și organizarea unor corpuri de specialiști capabili să analizeze și să ofere soluții pentru rezolvarea problemelor comunelor;
- organizarea unor activități proprii pentru formarea și perfecționarea profesională a aleșilor locali, a funcționarilor publici, precum și a personalului contractual din administrația publică locală a comunelor membre;
- organizarea, la nivelul filialei județene, în baza unui acord de cooperare, de activități stabilite prin lege ca atribuții ale autorităților administrației publice locale în diverse domenii, cum ar fi: auditul public intern, urbanismul, amenajarea teritoriului și autorizarea executării lucrărilor de construcții, serviciile publice comunitare locale de evidență a persoanei, controlul privind comercializarea produselor și a serviciilor de piață, poliția locală, fără a se limita la acestea;
- **Grupul de Acțiune Locală Dobrogea Verde**, format din 6 autorități publice locale din județul Constanța (orașul Techirghiol, comuna Pecineaga, comuna Albești, comuna Limanu, comuna Tuzla, comuna 23 August), 16 operatori economici cu sediul social sau puncte de lucru în cadrul teritoriului și o entitate care reprezintă societatea civilă din cadrul teritoriului.

10.3. Investiții locale

Albești este una dintre comunele din județul Constanța în care au fost implementate, de-a lungul timpului, multe proiecte cu fonduri europene pentru modernizarea localității, în special proiecte de infrastructură.

Dintre acestea menționăm:

- Investiții la infrastructura rutieră din comună:

- prin PNDL 1 și PNDL 2 - lucrări de asfaltare pe 13 km, extinși pe 20 de străzi pe care nu a existat niciodată asfalt; lucrările au presupus inclusiv montarea de rigole de scurgere a apelor pluviale;
  - prin CNI – modernizare și reabilitare 18 km străzi;
- Modernizare și reabilitare drum de exploatație agricolă, pe o distanță de 6 km, între satele Albești – Cotu Văii – Vârtop, ceea ce a facilitat transportul public local cu microbuz care circulă din oră în oră;
  - Construire grădiniță cu program normal 3 săli de grupă localitatea Albești, comuna Albești, județul Constanța – Contract de finanțare nr. 3634/12.12.2018 pentru proiectul „Construcții grădinițe Regiunea Sud-Est”, SMIS 125154, încheiat de Ministerul Educației și Cercetării;
  - Construire grădiniță cu program prelungit în satul Cotu Văii, proiect pe fonduri europene, în valoare de 500.000 euro;
  - Construire și dotare Școala cu clasele I-VIII Albești, prin POR 2014-2020, Axa prioritară 10 „Îmbunătățirea infrastructurii educaționale”, în valoare de 1,2 milioane de euro;
  - Reabilitare cămin cultural din satul Vârtop, prin CNI;
  - Dotare cămin cultural cu costume populare, instrumente muzicale, sunet, lumini etc.;
  - Amenajare bază sportivă în Albești pentru implicarea copiilor în activități extrașcolare;
  - Eficientizarea iluminatului public, prin introducerea tehnologiei LED (peste 1200 lămpi cu LED);
  - Extinderea și modernizarea rețelei de alimentare cu apă potabilă;
  - Extinderea rețelei de curent electric în comună.

Foto nr. 18-20 – Reabilitare și modernizare străzi în comuna Albești, județul Constanța⁶

⁶ Sursă foto: <https://www.ctnews.ro/>

PARTEA A II-A

ANALIZA SWOT

Prin intermediul analizei SWOT vom scoate în evidență punctele tari și punctele slabe din organizarea și funcționarea comunității, fiind adaptate punctele tari la oportunități și reduse la minimum amenințările eliminând punctele slabe.

Se apreciază că eficiența unui sistem este influențată în mare măsură de capacitatea acestuia de a înțelege și de a se adapta la mediul ambiant, iar eficiența managementului presupune planificare, organizare, control, proceduri de lucru și o legislație adecvată.

Henri Fayol considera că planificarea strategică este cea mai importantă funcție managerială.

Analiza SWOT a fost gândită ca un instrument managerial ce colectează și organizează informația permițând managerilor să acționeze, să apere și să promoveze obiectivele organizației cu succese mai bune și constituie cea mai importantă tehnică managerială pentru înțelegerea poziției strategice a unei organizații. Toate acestea sunt perfect valabile și în cazul unei comunități locale.

Analiza SWOT are ca obiectiv de a recomanda strategiile care asigură cea mai bună aliniere între mediul intern și extern: alegerea strategiei corecte, încât să fie adaptate punctele tari la oportunități, să reducă la minimum riscurile și să elimine punctele slabe.

Vom prezenta succint în cele ce urmează semnificația acronimului SWOT:

- **S - Strength / punctele tari** ale organizației – definesc valorile pozitive și condiționările interne care pot constitui surse pentru succesul organizației în atingerea obiectivului managerial. Din punctul de vedere al managementului, un punct forte reprezintă oricare element tangibil care facilitează atingerea obiectivelor manageriale. De fapt, în analiza SWOT punctele tari sunt definite atât ca valori, cât și drept factori interni care crează valorile;
- **W - Weaknesses / punctele slabe** sau zonele de vulnerabilitate - elemente ce pot împiedica atingerea obiectivelor. Din punct de vedere al managementului, un punct de slăbiciune reprezintă un element ce poate împiedica îndeplinirea obiectivelor;

- **O - Opportunities / oportunitățile** sau căile prin care pot fi influențate interesele organizației. De asemenea, oportunitățile sunt tendințe generale prezente în mediul extern, un fel de proiecție a „binelui viitor”;
- **T - Threats – amenințări** la adresa creșterii organizației respective, aspecte negative ce apar din supraexploatarea resurselor organizației, ori limitările care sunt impuse organizației din partea unui mediu extern aflat în schimbare. Pot fi riscuri tranzitorii sau permanente, poate fi o proiecție a riscului în viitor.

Percepția mediului intern și extern al unei organizații se referă la:

- Ce anume poate fi considerat punct forte?
- Ce poate fi considerat un punct slab?
- Ce anume poate fi considerată o oportunitate?
- Ce se poate considera amenințare?

Alegerea strategiei corecte, fundamentată pe analiza SWOT, va fi în mod cert în avantajul comunității.

Pe baza analizei situației existente, dar și a contextului regional, a fost realizată o analiză SWOT, care subliniază punctele tari, punctele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și amenințările pentru comuna Albești.

Analiza a fost realizată pe câteva domenii considerate de referință în contextul elaborării strategiei de dezvoltare locală a comunei:

- Infrastructură
- Economie rurală
- Educație
- Sănătate și asistență socială
- Mediu
- Turism, cultură și tradiții
- Administrație publică

ANALIZA SWOT

INFRASTRUCTURĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea geografică în raport cu municipiul Mangalia (13 km) și cu reședința județului, municipiul Constanța (55 km); • Accesul la drumuri județene și comunale; • Proximitatea față de o gară, în partea de vest, în orașul Negru Vodă; • Distanța redusă până la porturile maritime Mangalia, Constanța, Midia; • Majoritatea drumurilor asfaltate; • Sistem de alimentare cu apă potabilă; • Grad ridicat de electrificare; • Sistemul de iluminat public este eficientizat prin introducerea tehnologiei LED (peste 1200 lămpi); • Acces la telefonie fixă și mobilă, televiziune și internet; • Transport public regulat în comună; • Apartenența la Podișul Dobrogei și proximitatea față de țărmul Mării Negre, cu potențial eolian ridicat; • Nivel ridicat al radiației solare – favorabil culturii plantelor și utilizării pentru producerea energiei verzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea necorespunzătoare a unei părți a drumurilor din comună; • Lipsa unei gări pe teritoriul comunei; • Lipsa rețelelor centralizate de canalizare; • Lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale; • Lipsa infrastructurii pietonale (trotuare); • Lipsa pistelor și a parcărilor amenajate pentru bicicliști; • Insuficiența parcărilor auto amenajate; • Existența de drumuri de exploatație agricolă nemodernizate; • Drumuri nemodernizate în zonele turistice; • Existența de podețe și șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale neamenajate; • Stații de transport public în comun insuficient amenajate; • Spații verzi care necesită reabilitare; • Generarea de cantități semnificative de resturi vegetale și gunoi de grajd în cadrul desfășurării de activități agricole.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea de acces la Programele operaționale de dezvoltare a infrastructurii și la noi surse de finanțare; • Existența unor planuri naționale de 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor pentru (co)finanțarea investițiilor majore în infrastructura locală; • Lipsa resurselor pentru finanțarea investițiilor în infrastructura de interes

	<p>modernizare a rețelei rutiere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de noi societăți de transport public în comun care să ofere servicii de calitate cetățenilor și care să favorizeze competitivitatea în acest domeniu; • Nivelul ridicat al radiației solare – potențial pentru energia neconvențională; • Programe de dezvoltare a infrastructurii și protecția mediului cu finanțare din fonduri europene; • Dezvoltarea prin valorificarea vestigiilor arheologice. 	<p>național și județean;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nefinalizarea lucrărilor inițiate din fonduri europene sau întârzierea acestor lucrări poate duce la pierderea finanțării pentru proiectele respective; • Migrarea forței de muncă din mediul rural poate duce la imposibilitatea realizării unor investiții și proiecte de infrastructură; • Dezastrurile naturale (spre ex. Inundațiile, cutremurele etc.) care pot afecta sau chiar distruge infrastructura rutieră și cea tehnico-edilitară.
<p>ECONOMIE RURALĂ</p>	<p>PUNCTE TARI</p>	<p>PUNCTE SLABE</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Condiții climatice și de sol propice unei agriculturi de tip intensiv; • Terenuri libere, la prețuri accesibile, pentru realizarea de construcții industriale, depozite etc.; • Disponibilitatea materiilor prime agricole pentru anumite activități industriale: industria alimentară, depozitare/condiționare produse, zootehnie; • Potențial foarte ridicat eolian și al energiei solare; • Căi de acces la piețele naționale și internaționale; • Localizarea geografică în apropierea municipiului Mangalia (13 km) și distanța relativ mică față de reședința județului, municipiul Constanța (55 km); • Distanța redusă până la porturile maritime Mangalia, Constanța, Midia; • Prezența pe teritoriul comunei a unor societăți cu cifră de afaceri semnificativă, având ca obiect principal de activitate cultura plantelor, ceea ce determină inclusiv crearea de noi locuri de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fărâmițarea terenurilor agricole; • Exploatații de dimensiuni mici și foarte mici, care conduc la o productivitate scăzută; • Grad redus de mecanizare a agriculturii, slaba dotare a producătorilor cu mașini și utilaje agricole performante; • Grad scăzut de prelucrare pe plan local a produselor agricole vegetale și animale; • Infrastructura de sprijin a afacerilor în stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultură); • Fermierii, în marea lor majoritate, nu sunt organizați în entități cu personalitate juridică, ceea ce face dificilă accesarea programelor de finanțare ale Guvernului României și Uniunii Europene; • Piața de desfacere a produselor agricole este foarte slabă; • Prețul scăzut al produselor agricole în general; • Oferta forței de muncă nu este diversificată conform cerințelor, lipsește forța de muncă calificată.

	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legislativ, a strategiilor guvernamentale și a programelor de finanțare pentru înființarea de IMM-uri; • Avantajele oferite de programele de dezvoltare pentru înființarea de forme asociative în sectorul agricol; • Creșterea competitivității sectorului agricol prin sprijinirea tinerilor fermieri în dezvoltarea afacerilor; • Facilitățile oferite în cadrul Politicii Agricole Comune și a Politicii de Dezvoltare Regională; • Posibilități de investiții în prelucrarea produselor locale; • Existența piețelor de desfacere la nivel național și european pentru produsele agricole și alimentare și cererea continuă pentru acestea; • Interesul ridicat de pe piața produselor agricole și alimentare pentru produsele ecologice; • Crearea de parteneriate public-private în folosul dezvoltării industriale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; • Numărul de concurenți în creștere pentru producătorii de produse agroalimentare de pe piața Uniunii Europene; • Echilibru social fragil: populația îmbătrânită rămasă fără sprijin din cauza migrației tinerilor, practicarea agriculturii de subsistență; • Lipsa locurilor de muncă în mediul rural are ca efect migrația persoanelor tinere și a celor cu studii de la sat la oraș, precum și în afara țării; • Condițiile meteorologice nefavorabile care pot crea daune producătorilor agricoli; • Dezastrele naturale (inundațiile, incendiile, seceta); • Lipsa politicilor specifice de promovare și valorificare a produselor locale; • Criza economică globală.
EDUCAȚIE	<p style="text-align: center;">PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența pe teritoriul comunei a două școli gimnaziale și patru grădinițe, care sunt accesibile tuturor copiilor din comunitate; • Investițiile realizate în reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea unităților de învățământ; • Existența transportului organizat cu microbuz școlar; • Existența unei infrastructuri moderne pentru desfășurarea activităților sportive, comuna având sală de sport și stadion omologat; 	<p style="text-align: center;">PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de învățământ necesită extindere și dotare corespunzătoare unui act educațional de calitate; • Apariția pandemiei Covid 19 la începutul anului 2020 a determinat desfășurarea în condiții improprii a actului educațional; • Lipsa cursurilor de instruire a cadrelor didactice pentru desfășurarea actului educațional online; • Neparticiparea la cursuri la clasă se răsfrânge negativ asupra rezultatelor școlare ale elevilor;

	<ul style="list-style-type: none"> • Personal didactic calificat în comună; • Școlile din comună sunt dotate cu tehnologie modernă astfel încât pot asigura calitatea actului educațional; • Existența unei biblioteci și a 3 cămine culturale în comună. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei mediateci moderne la bibliotecă; • Slaba implicare a societății civile în voluntariate.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării de fonduri europene structurale pentru dotarea școlilor, pentru modernizarea bibliotecilor comunale, căminelor culturale și structurilor sportive; • Stabilirea de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea unor servicii social-educative noi și de calitate; • Existența de programe de formare a personalului în colaborare cu specialiști din țară și din străinătate; • Promovarea voluntariatului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbări dese ale sistemului de învățământ și ale programei școlare; • Creșterea ratei de părăsire a sistemului de învățământ în mediul rural; • Subfinanțarea sistemului educațional; • Accentuarea scăderii calității procesului de învățământ; • Nivelul de trai redus limitează și oportunitățile de dezvoltare socială și educațională; • Politica de salarizare în domeniul educației slab motivantă.
SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui dispensar medical uman în satul Albești și a unui punct medical în satul Cotu Văii; • Existența unei farmacii pe teritoriul comunei; • Derularea de proiecte de investiții pentru modernizarea infrastructurii de sănătate în comună; • Existența unui compartiment de asistență socială la nivelul aparatului de specialitate al primarului comunei; • Buna organizare a serviciilor de consiliere și informare în cadrul aparatului de specialitate al Primarului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Personal medical insuficient pentru nevoile comunității (un singur medic de familie); • Lipsa unui cabinet stomatologic și a unui laborator de analize în comună; • Lipsa serviciilor sociale specializate pentru grupurile vulnerabile; • Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă; • Numărul șomerilor în creștere în ultimii ani; • Neefectuarea de studii profesionale pentru monitorizarea și analiza nevoilor reale ale comunității; • Pasivitatea membrilor comunității în problemele de interes comunitar, lipsa simțului civic.

	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Accesarea programelor cu finanțare europeană și/sau națională destinate reabilitării și extinderii clădirilor, respectiv dotării cu echipamente a unităților medicale; • Existența programelor și fondurilor naționale și europene accesibile pentru grupuri dezavantajate: programe sociale, programe de incluziune, programe educative, programe de mică infrastructură; • Implementarea Programului operațional pentru ajutorarea persoanelor defavorizate; • Existența la nivelul județului de modele de bună practică în furnizarea de servicii sociale; • Promovarea voluntariatului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Concentrarea specialiștilor, ca număr și timp de lucru, în unitățile medicale din mediul urban și dezechilibrarea sistemului public de sănătate; • Epuizarea din ce în ce mai rapidă a bugetelor unităților sanitare și CJAS, în urma multiplicării numărului bolnavilor ce necesită investigații și tratamente costisitoare; • Nivelul de trai redus poate duce la creșterea morbidității în mediul rural; • Deciziile cu privire la dezvoltarea serviciilor sociale aparțin factorilor politici; • Insuficiența fondurilor pentru susținerea serviciilor sociale specializate; • Scăderea solidarității sociale.
MEDIU	<p style="text-align: center;">PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența pe teritoriul comunei a ariilor protejate Natura 2000: două zone naturale protejate avifaunistice (SPA): Situl Limanu-Herghelia și Situl Pădurea Hagieni și un sit de importanță comunitară (SCI): Situl Pădurea Hagieni-Cotu Văii; • Apartenența la Podișul Dobrogei și proximitatea față de țărmul Mării Negre, cu potențial eolian ridicat; • Nivel ridicat al radiației solare, favorabil utilizării pentru producerea energiei verzi; • Lipsa unor factori poluanți majori – comuna se află într-o zonă neafectată de dezvoltarea industrială excesivă; • Existența serviciului public de salubritate în subordinea Consiliului local al comunei Albești. 	<p style="text-align: center;">PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poluarea apelor de suprafață, a apelor freatice și a solului din cauza lipsei la acest moment a rețelei de canalizare; • Insuficiența infrastructurii de irigații pentru agricultură; • Lipsa monitorizării mediului înconjurător; • Deranjarea habitatului faunei și florei protejate prin activități agricole și zootehnice; • Infrastructură de prevenire și protecție contra inundațiilor insuficient dezvoltată; • Lipsa de educație și de responsabilitate a populației în raport cu mediul.

	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența fondurilor de investiții direcționate către proiecte în domeniul salubrității, canalizării, apelor uzate și protecției mediului în general; • Introducerea surselor regenerabile de energie (panouri solare, panouri fotovoltaice, utilizarea energiei geotermale, etc.) • Existența unor finanțări guvernamentale pentru proiecte de mediu (lucrări de regularizare a scurgerilor pe versanți, îndiguiri, apărări și consolidări de maluri și alpii, decolmatări, etc.); • Existența programelor de finanțare susținute din Fondul pentru Mediu, precum: programul Rabla, programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități etc.; • Dezvoltarea educației ecologice la nivelul comunității locale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice generate de încălzirea globală, extremizarea fenomenelor naturale; • Condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei tind să devină mai frecvente și intensitatea lor să sporească; • Județul Constanța este unul din județele cu risc de deșertificare; • Degradarea cadrului natural în cazul dezvoltării urbanistice necontrolate; • Poluarea aerului, apei și solului de către operatorii economici din zonă.
TURISM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea geografică a comunei în apropierea litoralului Mării Negre; • Existența pe teritoriul administrativ al comunei a unor obiective culturale de referință, cum ar fi, spre exemplu, Cetatea Albești; • Existența ariilor protejate Natura 2000 pe teritoriul comunei; • Diversitatea resurselor atractive pentru o paletă foarte largă de activități turistice, pentru practicarea unor forme de turism variate în tot timpul anului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Drumurile care servesc obiectivele turistice de referință sunt încă nemodernizate; • Obiectivele turistice aflate pe teritoriul administrativ al comunei sunt insuficient promovate; • Lipsa unor itinerarii turistice care să valorifice potențialul natural și cultural al comunei; • Ofertă scăzută a posibilităților de agrement la acest moment; • Lipsa unui centru de informare

	<p>cultural, religios (monahal), ecoturism, turism de aventură;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența a 3 cămine culturale în comună și a unei scene amenajate pentru evenimentele organizate în comună; • Păstrarea tradițiilor prin organizarea de evenimente culturale, cum sunt festivalurile de folclor, paradele portului popular, Zilele Comunei organizate cu ocazia Hramului bisericii din fiecare sat, etc.; • Existența Ansamblului folcloric „Plai de Dor”, participant la numeroase evenimente, pe plan intern și internațional; • Infrastructura rutieră modernizată; • Climat temperat-continental moderat fără extreme deosebite, ceea ce favorizează desfășurarea activităților turistice tot timpul anului. 	<p>turistică la nivelul comunei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa personalului calificat din domeniul turismului; • Spirit antreprenorial slab dezvoltat; • Număr redus al unităților de cazare; • Lipsa unor utilități, cum ar fi alimentarea cu gaze naturale a comunei și sistemul de canalizare; • Abandonarea arhitecturii tradiționale; • Dispariția ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale, care ar fi constituit o atracție pentru turiști.
	<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<p>AMENINȚĂRI</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de parteneriate între administrația publică locală, producătorii locali, unități de primire turistică și ONG-uri locale în scopul dezvoltării și diversificării turismului; • Colaborarea cu comunele învecinate din punct de vedere al proiectelor/obiectivelor turistice; • Posibilitatea atragerii resurselor financiare pentru dezvoltarea turismului de către operatorii publici și/sau privați prin programele de finanțare, crescând gradul de accebilizare și atractivitatea teritoriului; • Politica națională încurajează dezvoltarea de noi forme de turism (religios, rural, ecologic, agroturism, silvoturism etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea cererii pentru servicii turistice cauzată de criza economică globală; • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști; • Calamități naturale (inundații, alunecări de teren etc.) sau situații excepționale (epidemii, pandemii, etc); • Degradarea și chiar dispariția arhitecturii tradiționale.

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Management performant al Primăriei; • Funcționari publici și personal contractual cu studii și experiență în administrația publică locală; • Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public; • Transparență decizională; • Dotare cu tehnică modernă; • Lucru în sistem informatizat, inclusiv online; • Răspuns prompt către cetățean; • Implementarea de proiecte de investiții care au dus la dezvoltarea comunității sub aspect economic, social, cultural etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor financiare proprii pentru realizarea de investiții în vederea dezvoltării capacității administrative; • Absența la nivel național a unui sistem de monitorizare și evaluare a modului de furnizare a serviciilor publice; • Personal insuficient în administrație; • Lipsa unui sistem informatic integrat în administrația publică; • Complexitatea formalităților/ procedurilor administrative care trebuie îndeplinite în relația administrație – cetățean; • Implicarea redusă a societății civile în stabilirea strategiilor locale pe termen mediu și lung.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorității administrației publice locale; • Existența unei surse alternative generatoare de venituri proprii, prin proiectele finanțate din fonduri nerambursabile; • Existența mecanismelor de cooperare/ colaborare/ parteneriat, cum ar fi: asociații de dezvoltare intercomunitară, grupuri de acțiune locală, parteneriate public-public, public-privat, etc.; • Punerea la dispoziția autorității administrației publice locale de instrumente de management eficiente pentru desfășurarea activității în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislație neclară, generată de întârzierea adoptării normelor de aplicare a unor acte normative, contradicții între prevederile legale și suprapuneri de acte normative; • Regulile de finanțare, atât regulile specifice ale finanțatorului cât și legislația națională aplicabilă, nu sunt corelate și armonizate astfel încât să permită o aplicare facilă, unitară, previzibilă și sustenabilă, de natură să contribuie la dezvoltarea capacității beneficiarilor și la eficientizarea activităților acestora; • Influența și presiunile factorului politic.

PARTEA A III-A

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Secțiunea 1

Cadrul strategic de dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.

1. Direcții de dezvoltare durabilă la nivel european

1.1. Politica de coeziune 2021-2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității.

Cele 5 priorități investiționale mijlocite de UE sunt următoarele:

- **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;

- **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

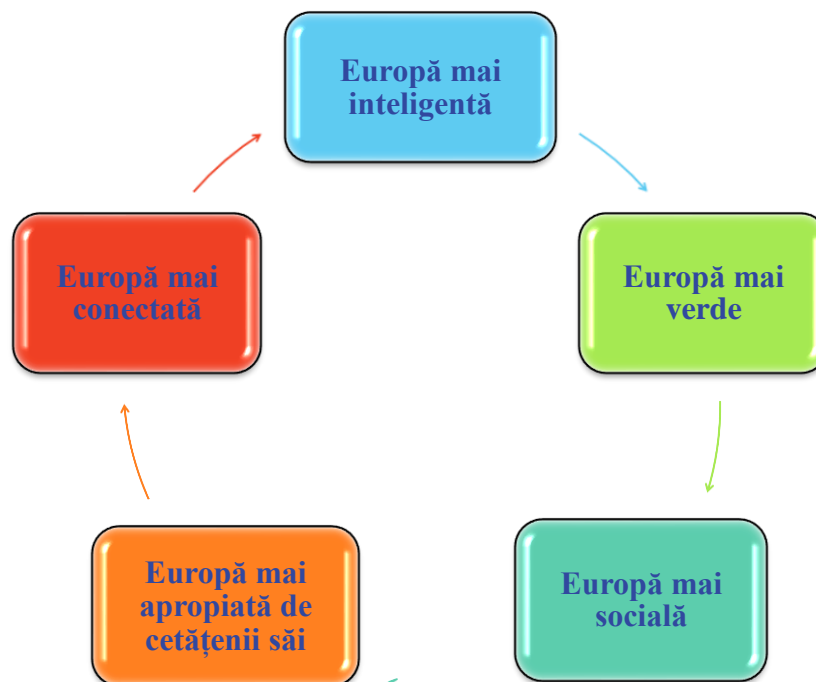

Figura nr. 1 – Priorități de investiții 2021-2027

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

PRIORITĂȚILE NAȚIONALE DE INVESTIȚII:

OP 1 - O Europă mai inteligentă

Cercetare și inovare

Obiectiv specific: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Digitalizare

Obiectiv specific: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Competitivitate

Obiectiv specific: Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Obiectiv specific: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

OP 2 - O Europă mai verde

Energie

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiective specifice:

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- Promovarea gestionării sustenabile a apei

Economia circulară

Obiectiv specific: Promovarea tranziției către o economie circulară

Biodiversitate

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Aer

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Situri contaminate

Obiectiv specific: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Mobilitate urbană

Obiectiv specific: Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

OP 3 - O Europă mai conectată

Conectivitate

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală

- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Broadband

Obiectiv specific: Îmbunătățirea conectivității digitale

OP 4 – O Europă mai socială

Ocupare

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea **accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă**, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- **Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii** pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real, urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă
- Promovarea **participării echilibrate după gen pe piața muncii** și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea **adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor**, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

Educație

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea **calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii**, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

- Promovarea **accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii**, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, luând în considerare competențele digitale

Incluziune socială

Obiective specifice:

- Promovarea **integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate**, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității**, a **eficacității** și a rezilienței **sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

Sănătate

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității**, a **eficacității** și a rezilienței **sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**

OP 5 - O Europă mai aproape de cetățenii săi

Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific: Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific: Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

2. Direcții strategice la nivel național

2.1. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale **Agendei 2030**, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „*Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 a fost adoptată Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

Strategia reprezintă modalitatea de conectare practică, de articulare a României la parteneriatele naționale, regionale, europene și globale specifice. Totodată, ca efect al participării voluntare a României la raportările periodice cu privire la stadiul implementării Agendei 2030, Strategia contribuie la creșterea credibilității, eficacității și impactului politicilor implementate.

Obiectivul 1: Fără sărăcie

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Ținte 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme

Obiectivul 2: Foamete zero

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Ținte 2030:

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014
- Finalizarea cadastrului agricol
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană

- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică

Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substanțe nocive

Obiectivul 4: Educație de calitate

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Ținte 2030:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă
- Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

Obiectivul 5: Egalitate de gen

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică

Obiectivul 6: Apă curată și sanitație

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

Ținte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile

Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Ținte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile
- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură

Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Ținte 2030:

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației

- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică
- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți

Obiectivul 9: Industrie, inovație și infrastructură

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Ținte 2030:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți
- Îmbunătățirea siguranței rutiere
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere
- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare

- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

Obiectivul 10: Inegalități reduse

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Ținte 2030:

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate
- Aproximarea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului

Obiectivul 11: Orașe și comunități durabile

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor

celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate

- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului

Obiectivul 12: Consum și producție responsabile

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

Ținte 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%)
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025

- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Ținte 2030:

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE

Obiectivul 14: Viață acvatică

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Ținte 2030:

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți
- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare

științifică sporită la toate nivelurile

- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii

Obiectivul 15: Viața terestră

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Ținte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede
- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial
- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă
- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural
- Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice
- Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului

- Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații

Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Ținte 2030:

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Ținte 2030:

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv-țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional

3. Direcții strategice la nivel regional și județean

3.1. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Est

Județul Constanța este parte a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, motiv pentru care vom evidenția în continuare viziunea, obiectivele și principalele direcții de dezvoltare, urmând ca acestea să fie luate în considerare la elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Albești.

Strategia de dezvoltare a Regiunii Sud-Est va putea fi realizată pe deplin doar printr-o abordare integrată care va permite adoptarea de politici sectoriale cât mai apropiate de nevoile teritoriului. În acest sens, proiectele integrate reprezintă principalul instrument de realizare a acestui model de programare.

Nevoia de a urma metoda integrării teritoriale reiese cu precădere din consultările și dezbaterile cu reprezentanții parteneriatului economic, social și administrativ de la nivel județean. La acest nivel există o conștientizare a importanței instrumentelor operaționale care permit realizarea unor inițiative comune capabile să valorifice cât mai bine resursele și potențialul comunităților și al teritoriilor.

În același timp, proiectele integrate reprezintă modalitatea cea mai adecvată pentru promovarea conceptului dezvoltării “de jos în sus”, concept pe care Regiunea de Dezvoltare Sud-Est dorește să îl promoveze cu prioritate.

Proiectele integrate reprezintă un complex de acțiuni intersectoriale, coerente și strâns legate între ele, care converg spre un obiectiv comun de dezvoltare a teritoriului și care necesită o abordare unitară a etapelor de implementare. Această definiție subliniază două aspecte:

- Conceptul de programare integrată, trăsătura fundamentală a activităților cofinanțate prin Fondurile Structurale;
- Regiunea ca punct principal de referință văzut nu doar ca destinatar al inițiativelor și acțiunilor de dezvoltare, ci și din punct de vedere al valorificării potențialului existent.

Proiectele integrate sunt incluse în Strategia Regională prin linii de intervenție (teritoriale, sectoriale și de filieră) și prin metode de programare (concertare, cooperare între actorii publici și privați). Aceste proiecte vor fi realizate atât prin concentrare, cât și la nivel regional sau subregional, acolo unde un obiectiv de dezvoltare este comun mai multor zone, chiar și neînvecinate: proiectul integrat extins unește astfel mai multe realități locale, sub forma unor filiere de producție, circuite, itinerarii, rețele sectoriale sau tematice.

Viziunea strategică a PDR Sud-Est

Regiunea Sud-Est – o regiune atractivă, un spațiu economic stabil și diversificat, capabil să asigure prosperitatea populației, în care disparitățile de dezvoltare față de alte regiuni au fost reduse.

Obiectiv general

Obiectivul general al Strategiei de dezvoltare a Regiunii Sud-Est este acela de a promova dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea calității vieții populației, astfel încât aceasta să devină o regiune competitivă pe termen lung și atractivă pentru investiții, cu valorificarea patrimoniului de mediu, a resurselor umane superior calificate, crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă și creșterea semnificativă a PIB-ului regional.

Strategia este formulată prin integrarea problemelor teritoriale cu cele sectoriale, precum și ținând seama de sustenabilitatea tuturor acțiunilor propuse într-un context menit să asigure șanse egale și incluziunea socială.

Într-un context de globalizare și trecere de la societatea agricolă și industrială la societatea post-industrială, obiectivele de dezvoltare ale Regiunii Sud-Est urmăresc un echilibru delicat

între preocupările de egalitate și cele de competitivitate economică. Acest lucru va fi realizat printr-o serie de activități care se adresează în special infrastructurii și serviciilor necesare pentru dezvoltarea durabilă economică și socială.

Problemele asociate cu accesibilitatea, mobilitatea și mediul sunt de o importanță vitală pentru dezvoltarea eco-durabilă a regiunii și pentru bunăstarea populației. Acesta este motivul pentru care investițiile publice trebuie să continue să se concentreze asupra transportului și infrastructurii de mediu.

Figura nr. 2 – Regiunea de dezvoltare Sud-Est

Obiective specifice

- ✓ **Obiectiv specific 1.1:** Creșterea atractivității și competitivității zonelor urbane în scopul conservării, protejării și dezvoltării patrimoniului istoric și cultural în vederea dezvoltării regiunii;
- ✓ **Obiectiv specific 1.2:** Îmbunătățirea condițiilor de locuit, a spațiilor publice, a calității mediului în zonele urbane și dezvoltarea unui transport public urban ecologic;

- ✓ **Obiectiv specific 2.1:** Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale, prin dezvoltarea unui sistem de transport rutier bazat pe principiile durabilității, inovării și securității, capabil să asigure legături rapide și eficiente cu piețele internaționale;
- ✓ **Obiectivul specific 2.2:** Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale prin dezvoltarea unui sistem de transport portuar competitiv;
- ✓ **Obiectivul specific 2.3:** Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale, prin dezvoltarea unui sistem de transport aerian competitiv;
- ✓ **Obiectivul specific 3.1:** Dezvoltarea infrastructurii de CDI și a sinergiilor între întreprinderi și aceste centre, prin utilizarea de produse și procese inovative;
- ✓ **Obiectivul specific 3.2:** Sprijinirea dezvoltării firmelor în vederea creșterii competitivității regionale și crearea de noi locuri de muncă;
- ✓ **Obiectivul specific 4.1:** Creșterea nivelului de promovare și a gradului de valorificare economică a potențialului turistic local (turism de agreement, turism științific, educațional, turism pentru vânatoare și pescuit, turism balnear și de tratament, turism cultural, turism oenologic și gastronomic, etc.);
- ✓ **Obiectivul specific 4.2:** Îmbunătățirea infrastructurii de turism specifice în vederea creșterii atractivității regiunii ca destinație turistică;
- ✓ **Obiectivul specific 5.1:** Valorificarea eficientă și durabilă a patrimoniului natural prin crearea/modernizarea infrastructurilor necesare pentru asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în vederea creșterii calității vieții;
- ✓ **Obiectivul specific 5.2:** Protejarea mediului prin consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, sprijinirea investițiilor care promovează prevenirea generării de deșeuri, reutilizarea, inclusiv utilizarea lor ca materii prime secundare/subproduse în vederea creșterii eficienței utilizării resurselor naturale și prin decontaminarea siturilor contaminate;
- ✓ **Obiectivul specific 5.3:** Prevenirea și reducerea impactului schimbărilor climatice prin implementarea unor măsuri de protecție a mediului și de prevenire a riscurilor de mediu și dezvoltarea și întărirea serviciilor profesionale și voluntare pentru situații de urgență și a centrelor rapide de intervenție;

- ✓ **Obiectivul specific 5.4:** Conservarea și refacerea ecosistemelor naturale prin menținerea/ameliorarea stării factorilor de mediu și prin managementul durabil al ariilor protejate;
- ✓ **Obiectivul specific 6.1:** Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor din sectorul rezidențial și valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice;
- ✓ **Obiectivul specific 6.2:** Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor din sectorul public și a sistemului de iluminat public și valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice;
- ✓ **Obiectivul specific 7.1:** Creșterea ratei participării populației în sistemul de învățământ prin îmbunătățirea serviciilor de educație și a infrastructurii din sistemul educațional;
- ✓ **Obiectivul specific 7.2:** Creșterea calității serviciilor medicale și a infrastructurii în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației;
- ✓ **Obiectivul specific 7.3:** Creșterea calității serviciilor sociale și a infrastructurii de servicii sociale pentru combaterea sărăciei și incluziunii sociale;
- ✓ **Obiectivul specific 7.4:** Reducerea gradului de sărăcie prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de locuit, pentru comunitățile defavorizate, precum și asigurarea unor servicii de bază - medicale, educaționale, sociale – în vederea creșterii gradului de ocupare și incluziune socială;
- ✓ **Obiectivul specific 8.1:** Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de întreprinderi, inclusiv din sectorul non-agricol, încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale din spațiul rural;
- ✓ **Obiectivul specific 8.2:** Creșterea competitivității și durabilității sectorului piscicol;
- ✓ **Obiectivul specific 8.3:** Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea infrastructurii rurale, inclusiv prin conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului istoric și cultural;
- ✓ **Obiectivul specific 9.1:** Îmbunătățirea performanței resurselor umane prin investiții în infrastructură;
- ✓ **Obiectivul specific 9.2:** Îmbunătățirea serviciilor publice, promovarea parteneriatelor la nivel regional/ local și crearea unei piețe a forței de muncă regionale moderne, flexibile, inclusiv în vederea satisfacerii nevoilor pieței;

- ✓ **Obiectivul specific 10.1:** Sprijinirea dezvoltării firmelor pentru a implementa proiecte în domeniul cooperării transfrontaliere și interregionale în vederea creșterii competitivității și crearea de noi locuri de muncă;
- ✓ **Obiectivul specific 10.2:** Reducerea riscului în zona transfrontalieră prin identificarea, evaluarea, monitorizarea și abordarea riscurilor de dezastre și consolidarea de avertizare timpurie;
- ✓ **Obiectivul specific 10.3:** Îmbunătățirea capacității de cooperare și a eficienței administrațiilor publice în contextul CBC.

Priorități de dezvoltare

Obiectivele de dezvoltare au conturat următoarele priorități regionale:

➤ Prioritatea 1. Dezvoltare urbană durabilă integrată

Domeniu de intervenție 1: Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului cultural și natural

Obiectivul specific 1: Creșterea atractivității și competitivității zonelor urbane în scopul conservării, protejării și dezvoltării patrimoniului istoric și cultural în vederea dezvoltării regiunii

Operațiuni orientative/Activități:

- Restaurarea, protejarea, promovarea și valorificarea monumentelor istorice incluse în:
  - patrimoniul cultural național din mediul urban;
  - patrimoniul cultural local din mediul urban;
- Construcția/ extinderea spațiilor din structurile muzeale ce adăpostesc colecții de patrimoniu sau pot conduce la creșterea atractivității regiunii;
- Lucrări de restaurare/ reconstituire arheologice pentru obiective de interes regional, inclusiv lucrări de infrastructură de acces;
- Investiții în infrastructura de comunicare, networking și promovare a obiectivelor de patrimoniu;
- Investiții în expoziții muzeale de promovare a patrimoniului cultural și natural.

Domeniu de intervenție 2: Modernizarea infrastructurii din mediul urban

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea condițiilor de locuit, a spațiilor publice, a calității mediului în zonele urbane și dezvoltarea unui transport public urban ecologic

Operațiuni orientative/Activități:

- Construcția, reabilitarea, modernizarea locuințelor și îmbunătățirea confortului acestora;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea clădirilor publice sau comerciale din zona urbană;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea tramei stradale din urban, pentru îmbunătățirea calității aerului;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea aleilor/trotuarelor din urban (trasee pietonale);
- Construirea, reabilitarea, modernizarea parcărilor din urban;
- Construcția, amenajarea pistelor pentru biciclete;
- Crearea și dezvoltarea infrastructurii de agrement;
- Crearea, menținerea, dezvoltarea rețelei de spații verzi, în special în zonele de aglomerare urbană și reducerea poluării aerului;
- Reabilitarea instalațiilor de iluminat public, prin folosirea energiilor regenerabile (iluminat verde);
- Crearea, dezvoltarea rețelelor de utilități publice – alimentare cu apă, canalizare, electricitate, gaze naturale, energie termică etc.;
- Reabilitarea, modernizarea spațiilor publice din zonele centrale ale localităților urbane;
- Dotări și lucrări specifice pentru asigurarea protecției civile și creșterea nivelului de siguranță al cetățenilor;
- Dezvoltarea, modernizarea, extinderea de noi sisteme de transport în comun la nivel urban și periurban (condiționalitatea existenței planurilor de mobilitate urbană), inclusiv dotarea cu mijloace de transport ecologic (tramvaie, troleibuze, autobuze).

➤ **Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de transport la nivel regional**

Domeniu de intervenție 1: Stimularea mobilității, accesibilității și conectivității regionale prin investiții în infrastructura de transport rutier

Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale, prin dezvoltarea unui sistem de transport rutier bazat pe principiile durabilității, inovării și securității, capabil să asigure legături rapide și eficiente cu piețele internaționale

Operațiuni orientative/Activități:

- Dezvoltarea infrastructurii rutiere (drumuri naționale, județene) pe rețeaua de bază și extinsă TEN-T;
- Dezvoltarea șoselelor de centură/drumuri de ocolire pentru eliminarea blocajelor rutiere;
- Construcția, reabilitarea și consolidarea rețelei de poduri și podețe pe rețeaua de drumuri județene;
- Construirea/modernizarea de stații pentru transport public pe traseul drumului județean;
- Dezvoltarea altor noduri de transport multimodale;
- Conectarea legăturilor rutiere la rețelele de transport pan-european;
- Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru traversarea Dunării pe cale rutieră și feroviară;
- Conectarea polilor urbani/ metropolitani pe cale rutieră la structurile multi-modale de transport;
- Dezvoltarea/îmbunătățirea transportului cu emisii scăzute de dioxid de carbon și promovarea unei mobilități locale și regionale;
- Îmbunătățirea condițiilor de trecere a granițelor în special a celor externe cu Republica Moldova și cu Ucraina și Bulgaria;
- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere la Marea Neagră, granița de Sud-Est a Europei;

Domeniu de intervenție 2: Stimularea mobilității, accesibilității și conectivității regionale prin investiții în infrastructura de transport naval

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale prin dezvoltarea unui sistem de transport portuar competitiv

Operațiuni orientative/Activități:

- Dezvoltarea porturilor ca terminale (multimodale/intermodale) de acces la platformele logistice și/sau la parcurile industriale;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii maritime și pe căi navigabile pe Dunăre și pe canalele navigabile, având în vedere promovarea unui sistem de transport ecologic.

Domeniu de intervenție 3: Stimularea mobilității, accesibilității și conectivității regionale prin investiții în infrastructura de transport aerian

Obiectivul specific 3: Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității regionale, prin dezvoltarea unui sistem de transport aerian competitiv

Operațiuni orientative/Activități:

- Dezvoltarea aeroporturilor, pentru îmbunătățirea conectivității și sprijinirea mobilității regionale;
- Conectarea polilor urbani/ metropolitani pe cale aeriană la structurile multi-modale de transport;

➤ **Prioritatea 3. Îmbunătățirea competitivității economice regionale, în contextul promovării specializării economice inteligente**

Domeniu de intervenție 1: Dezvoltarea centrelor de CDI, de sprijinire a afacerilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere în vederea promovării specializării economice inteligente (investiții în infrastructura și activitățile de CDI)

Obiectivul specific 1: Dezvoltarea infrastructurii de CDI și a sinergiilor între întreprinderi și aceste centre, prin utilizarea de produse și procese inovative

Operațiuni orientative/Activități:

- Crearea, dezvoltarea (modernizarea/extinderea) structurilor de sprijinire a afacerilor: incubatoare de afaceri, parcuri științifice, tehnologice, industriale și de afaceri, centre de competență și altele;
- Dotarea structurilor de sprijinire a afacerilor;
- Crearea, dezvoltarea (modernizarea/extinderea) rețelelor de tip cluster;
- Dezvoltarea infrastructurii de CDI în cadrul universităților și institutelor de cercetare (ex: centru internațional de studii avansate pentru sisteme fluvii-delte-mări);
- Dezvoltarea infrastructurii de CDI a întreprinderilor și crearea de noi locuri de muncă pentru CDI;
- Investiții pentru susținerea inovării, transferului de tehnologii, inovare socială și parteneriate pentru activități de CDI (de proces produs, marketing, servicii);
- Proiecte de cercetare în parteneriat între universități / instituții de cercetare și întreprinderi.

Domeniu de intervenție 2: Investiții în crearea și extinderea capacităților de producție și dezvoltarea serviciilor pentru firme

Obiectivul specific 2: Sprijinirea dezvoltării firmelor în vederea creșterii competitivității regionale și crearea de noi locuri de muncă

Operațiuni orientative/Activități:

- Dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru a favoriza transferul tehnologic;
- Stimularea înființării de noi întreprinderi, în vederea creșterii productivității/competitivității acestora;
- Sprijin acordat firmelor pentru informatizarea activității, inclusiv achiziția de noi tehnologii;
- Sprijin acordat firmelor pentru implementarea sistemelor de calitate, a sistemelor moderne de management și pentru creșterea competenței manageriale și a productivității muncii;
- Activități de promovare și sprijin pentru afaceri (târguri, expoziții, conferințe, întâlniri „business to business”, materiale promoționale, etc.);
- Investiții pentru întreprinderi, în primul rând pentru IMM-uri, în instalații/echipamente în vederea îmbunătățirii performanței energetice și a scăderii consumurilor.

➤ **Prioritatea 4. Îmbunătățirea calității turismului la nivel regional**

Domeniu de intervenție 1: Investiții în activități/evenimente culturale cu potențial turistic

Obiectivul specific 1: Creșterea nivelului de promovare și a gradului de valorificare economică a potențialului turistic local (turism de agrement, turism științific, educațional, turism pentru vânătoare și pescuit, turism balnear și de tratament, turism cultural, turism oenologic și gastronomic, etc.)

Operațiuni orientative/Activități:

- Crearea și promovarea brand-ului turistic regional;
- Crearea, dezvoltarea și promovarea centrelor de informare și promovare turistică;
- Promovarea pescuitului sportiv și a turismului bazat pe vânătoare și pescuit;
- Dezvoltarea turismului montan și a traseelor turistice;
- Dezvoltarea parteneriatului dintre furnizorii de servicii turistice, agenții de turism, furnizorii de servicii de transport etc., în scopul integrării serviciilor;
- Promovarea agroturismului, ecoturismului și a tradițiilor conservate, în mediul rural;
- Promovarea potențialului arheologic din mediul rural;
- Reabilitarea monumentelor, inclusiv crearea de noi puncte de atracție;
- Organizarea de festivaluri, concerte, târguri cu produse tradiționale etc.;
- Dezvoltarea turismului de croazieră;

- Crearea traseelor turistice:”traseul vinului”, gastronomic etc., care să cuprindă județele regiunii.

Domeniu de intervenție 2: Investiții în infrastructura turistică pentru îmbunătățirea facilităților turistice

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea infrastructurii de turism specifice în vederea creșterii atractivității regiunii ca destinație turistică

Operațiuni orientative/Activități:

- Construirea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii publice în stațiunile turistice;
- Construirea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii private în stațiunile turistice;
- Înființarea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii turismului cultural și religios, științific;
- Înființarea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii specifice activităților de agrement acvatic la nivel maritim și fluvial;
- Înființarea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii turismului pentru vânătoare și pescuit;
- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii montane;
- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii balneare și de tratament regional/local;
- Crearea, extinderea, modernizarea de structuri agroturistice și pentru activități de turism rural;
- Dezvoltarea rețelelor de captare și/sau transport a izvoarelor minerale cu potențial terapeutic (ape minerale, lacuri și nămoluri terapeutice etc.) din stațiunile turistice balneare, climatice și balneo-climatice;
- Înființarea, dezvoltarea porturilor turistice (pentru ambarcațiuni de agrement);
- Crearea de locuri de campare, locuri pentru picnic;
- Amenajarea pârtiilor de ski, pentru săniuș și facilități pentru sporturile de iarnă;
- Amenajarea spațiilor pentru sporturi acvatice (ștrandurilor artificiale și naturale etc.);
- Amenajarea pistelor pentru biciclete, trasee de ciclism și a infrastructurii conexe.

➤ **Prioritatea 5. Conservarea și protecția mediului înconjurător**

Domeniu de intervenție 1: Construcția și modernizarea sistemelor de infrastructură de apă și de apă uzată

Obiectivul specific 1: Valorificarea eficientă și durabilă a patrimoniului natural prin crearea / modernizarea infrastructurilor necesare pentru asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în vederea creșterii calității vieții

Operațiuni orientative/Activități:

- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de apă și apă uzată;
- Construcția/reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare;
- Ecologizarea suprafețelor de apă și sol poluate și realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonoră a populației și a obiectivelor din zonele potențial afectate;
- Aplicarea de soluții ecologice pentru colectarea și epurarea apelor uzate, inclusiv în Delta Dunării și la Marea Neagră;
- Stoparea poluării, respectiv depoluarea râurilor și lacurilor, inclusiv acțiuni de repopulare a acestora.

Domeniu de intervenție 2: Extinderea și modernizarea sistemelor de gestionare a deșeurilor, cât și reabilitarea siturilor contaminate

Obiectivul specific 2: Protejarea mediului prin consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, sprijinirea investițiilor care promovează prevenirea generării de deșeuri, reutilizarea, inclusiv utilizarea lor ca materii prime secundare/ subproduse în vederea creșterii eficienței utilizării resurselor naturale și prin decontaminarea siturilor contaminate

Operațiuni orientative/Activități:

- Investiții în sistemele de gestionare a deșeurilor menajere, industriale, medicale etc.;
- Valorificarea deșeurilor solide colectate, inclusiv prin compostare, precum și a nămolurilor de la stațiile de epurare;
- Dotarea cu echipamente și utilaje specifice pentru colectarea/ transportul/ sortarea deșeurilor;
- Identificarea, curățarea, decontaminarea suprafețelor (solurilor) poluate;
- Demolarea clădirilor și planarea terenurilor, pentru stoparea poluării și îmbunătățirea mediului din urban și rural;
- Activități adiacente pentru amenajarea de bază a terenurilor care au fost decontaminate.

Domeniu de intervenție 3: Crearea sistemului de gestiune și control al factorilor de mediu și intervenții în situații de urgență

Obiectivul specific 3: Prevenirea și reducerea impactului schimbărilor climatice prin implementarea unor măsuri de protecție a mediului și de prevenire a riscurilor de mediu și

dezvoltarea și întărirea serviciilor profesionale și voluntare pentru situații de urgență și a centrelor rapide de intervenție

Operațiuni orientative/Activități:

- Investiții în echipamente specifice fiecărui județ pentru prevenirea și gestionarea riscurilor apărute la nivel local și regional, inclusiv a instituțiilor care asigură supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat;
- Investiții în infrastructura de prevenire a situațiilor de urgență (îndiguiri, regularizare cursuri de apă, consolidare terenuri afectate de alunecări de teren, etc.);
- Consolidarea falezelor și înnisipări artificiale în zonele afectate de eroziunea apelor;
- Crearea unui centru regional de prevenție și management al situațiilor de poluare accidentală a Dunării și a unui plan regional de acțiune;
- Crearea de unități de monitorizare a mediului și de intervenție rapidă;
- Schimb de experiență și know-how în managementul situațiilor de urgență;
- Acțiuni preventive de informare și conștientizare a populației în situații de urgență;
- Elaborarea hărților de risc (alunecări de teren, risc seismic, etc.)

Domeniu de intervenție 4: Protejarea biodiversității și alte acțiuni de protecția mediului

Obiectivul specific 4: Conservarea și refacerea ecosistemelor naturale prin menținerea/ameliorarea stării factorilor de mediu și prin managementul durabil al ariilor protejate

Operațiuni orientative/Activități:

- Elaborarea/actualizarea planurilor de management a ariilor protejate și a studiilor de evaluare a stării de conservare a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate;
- Investiții în infrastructura de uz public orientată spre protecția și gestionarea mediului în ariile naturale protejate;
- Organizarea de cursuri de instruire pentru personalul din ariile naturale protejate;
- Organizarea și derularea de campanii de informare și conștientizare a populației;
- Acțiuni pentru reconstrucția ecologică a ecosistemelor și a habitatelor deteriorate;
- Acțiuni de curățare a canalelor și decolmatare în toate zonele, pentru îmbunătățirea navigației;
- Recrearea condițiilor de stabilitate și siguranță a zonelor expuse eroziunii apelor, dezastrelor naturale și fenomenelor de despădurire;

- Investiții ce vizează implementarea sistemelor de monitorizare a calității factorilor de mediu (aer, apă, sol), precum și a poluării fonice în zonele urbane;
- Investiții în realizarea de perdele de protecție atmosferice și fonice de-a lungul arterelor rutiere intens circulate, magistrelor feroviare, aeroporturilor etc., inclusiv împădurirea terenurilor degradate;
- Crearea/menținerea rețelei de spații verzi, parcuri, inclusiv plantarea cu arbori a spațiilor publice și a trotuarelor de pe principalele artere de circulație.

➤ **Prioritatea 6: Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea resurselor regenerabile**

Domeniu de intervenție 1: Creșterea eficienței energetice a clădirilor din sectorul rezidențial (locuințelor)

Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor din sectorul rezidențial și valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice

Operațiuni orientative/Activități:

- Investiții în reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor existente și a clădirilor noi, din sectorul rezidențial;
- Crearea, extinderea, reabilitarea, re tehnologizarea infrastructurii pentru încălzirea și prepararea apei calde menajere, producerea și distribuirea energiei și a agentului termic, în sistem centralizat, gestionată la nivel comunal, orașenesc, municipal, intercomunitar, județean sau regional și/sau prin folosirea oricăror forme de energie regenerabilă (eolian, solar, biomasă, hidroenergetic, a altor resurse neconvenționale);
- Contorizarea utilităților la nivelul clădirilor;
- Investiții în termoizolarea conductelor din subsoluri;
- Dezvoltarea/îmbunătățirea sistemelor de termoficare;
- Gestionarea individuală a utilităților prin montarea în apartamente a repartitoarelor de costuri.

Domeniu de intervenție 2: Creșterea eficienței energetice a clădirilor din sectorul public

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor din sectorul public și a sistemului de iluminat public și valorificarea resurselor regenerabile pentru producerea energiei electrice și termice

Operațiuni orientative/Activități:

- Investiții în reabilitarea și modernizarea termică a clădirilor existente și a clădirilor noi, din sectorul public;
- Crearea, extinderea, re tehnologizarea infrastructurii pentru încălzirea și prepararea apei calde menajere, producerea și distribuirea energiei, prin folosirea oricăror forme de energie regenerabilă (eolian, solar, biomasă, hidroenergetic, a altor resurse neconvenționale);
- Contorizarea utilităților la nivelul clădirilor;
- Investiții în termoizolarea conductelor din subsoluri;
- Dezvoltarea/îmbunătățirea sistemelor de termoficare;
- Îmbunătățirea (construcția, reabilitarea și modernizarea) sistemului de iluminat public, inclusiv prin utilizarea tehnologiei LED și de control al luminii, inclusiv prin utilizarea sistemelor de iluminat cu panouri fotovoltaice;
- Campanii de conștientizare a publicului pe teme aferente eficienței energetice.

➤ **Prioritatea 7. Îmbunătățirea calității în domeniile educație, sănătate și incluziune socială**

Domeniu de intervenție 1: Investiții în educație pentru îmbunătățirea calității învățământului și dezvoltarea infrastructurii din mediul urban și rural

Obiectivul specific 1: Creșterea ratei participării populației în sistemul de învățământ prin îmbunătățirea serviciilor de educație și a infrastructurii din sistemul educațional

Operațiuni orientative/Activități:

- Construcția/reconstrucția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale;
- Dotarea infrastructurii antepreșcolare (creșe), grădinițe;
- Dotarea infrastructurii educaționale (școli, licee);
- Înființarea/dezvoltarea infrastructurii de after-school;
- Dotarea infrastructurii de after-school;
- Construcția/reconstrucția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii culturale;
- Dotarea infrastructurii culturale;

- Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de educație universitară;
- Construcția/consolidarea/reabilitarea/modernizarea/extinderea campusurilor universitare;
- Dotarea infrastructurii universitare;
- Facilitarea accesului tuturor persoanelor la educație, la formare profesională, la activități sportive și culturale, în special din categoriile dezavantajate;
- Înființarea/dezvoltarea bazelor sportive, dotarea bazelor de agrement și de recreere;
- Corelarea ofertei sistemului educațional și de formare profesională cu noile cerințe ale pieței muncii;
- Dezvoltarea de platforme e-learning pentru formare profesională continuă;
- Dezvoltarea de programe educaționale specifice pentru categorii speciale (copii cu potențial înalt de educație);
- Dezvoltarea parteneriatelor între unitățile de învățământ și mediul de afaceri, universități și administrația publică și susținerea cercetării și inovării;
- Dezvoltarea acțiunilor inovative în vederea îmbunătățirii tranziției de la școală la piața muncii;
- Dezvoltarea de programe educaționale specifice și promovarea tehnicilor TIC în educație;
- Monitorizarea inserției absolvenților din învățământul preuniversitar și universitar;
- Acțiuni întreprinse pentru reducerea abandonului școlar;
- Campanii de informare și conștientizare cu privire la rolul educației în dezvoltarea durabilă.

Domeniu de intervenție 2: Investiții în sănătate pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite și dezvoltarea infrastructurii din mediul urban și rural

Obiectivul specific 2: Creșterea calității serviciilor medicale și a infrastructurii în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației

Operațiuni orientative/Activități:

- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de sănătate;
- Dotarea cu echipamente medicale specializate și utilități de ultimă generație cu emisii minime de radiații (microdote) și care sprijină promovarea de tratamente non-invazive, precum și formarea profesională a cadrelor medicale pentru folosirea potențialului optim al echipamentelor;

- Informatizarea spitalelor și crearea conectivității cu rețelele regionale, naționale și internaționale în domeniul sănătății;
- Crearea și promovarea unor programe de formare profesională specializată în vederea creșterii calității serviciilor medicale (servicii medicale de prevenire a unor boli, dar și servicii medicale care presupun utilizarea corectă a noilor echipamente medicale cu care sunt dotate);
- Dezvoltarea parteneriatelor între unitățile sanitare, universități, administrația publică pentru susținerea cercetării;
- Activități de informare/ programe/ campanii de educare și informare a populației privind sănătatea locuitorilor.

Domeniu de intervenție 3: Investiții în calitatea serviciilor sociale și a infrastructurii de servicii sociale din mediul urban și rural

Obiectivul specific 3: Creșterea calității serviciilor sociale și a infrastructurii de servicii sociale pentru combaterea sărăciei și incluziunii sociale

Operațiuni orientative/Activități:

- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de servicii sociale;
- Dotarea infrastructurii serviciilor sociale;
- Dezvoltarea de servicii comunitare de bază, pentru comunitățile izolate (cabinete medicale mobile);
- Îmbunătățirea condițiilor de locuire (construcția/reabilitarea/modernizarea locuințelor sociale) pentru persoanele defavorizate, inclusiv pentru tinerii care ies din centrele de plasament;
- Înființarea/dezvoltarea unui sistem de servicii integrate care să răspundă eficient nevoilor populației aflate în situații de risc social;
- Crearea/dezvoltarea de centre sociale pentru bătrâni, persoane cu dizabilități și persoane suferind de boli incurabile;
- Dezvoltarea și stimularea economiei sociale de către actori publici, privați și ONG-uri;
- Dezvoltarea parteneriatelor între administrația publică și ONG-uri pentru creșterea calității serviciilor sociale oferite;
- Creșterea competențelor profesionale a personalului implicat în domeniul acordării de servicii sociale;

- Activități (informare/consiliere/mediere etc.) de dezvoltare comunitară integrată, în vederea creșterii gradului de coeziune la nivelul comunității (îngrijirea la domiciliu, etc.);
- Amplasarea de sisteme de supraveghere video, cu rol preventiv în zone cu o infraționalitate ridicată.

Domeniu de intervenție 4: Sprijinirea regenerării economice și sociale a zonelor sărace, identificate cu risc de excluziune

Obiectivul specific 4: Reducerea gradului de sărăcie prin asigurarea unor condiții îmbunătățite de locuit, pentru comunitățile defavorizate, precum și asigurarea unor servicii de bază - medicale, educaționale, sociale – în vederea creșterii gradului de ocupare și incluziune socială

Operațiuni orientative/Activități:

- Proiecte integrate de regenerare economică a zonelor sărace identificate cu risc de excluziune a comunităților marginalizate, prin:
  - îmbunătățirea condițiilor de locuire (construcție/reabilitare/modernizare locuințe sociale);
  - investiții în infrastructura de sănătate și servicii sociale (centre integrate de intervenție medico-socială);
  - stimularea ocupării, prin intermediul activităților de economie socială;
  - investiții în infrastructura de economie socială;
  - integrarea comunităților marginalizate și combaterea discriminărilor de orice tip;
  - activități (informare/consiliere/mediere etc.) de dezvoltare comunitară integrată, în vederea creșterii gradului de coeziune și consens la nivelul comunității.

Instrumentul DLRC (Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității) promovează măsuri destinate reducerii sărăciei și excluziunii sociale, prin implementarea unor planuri (strategii) integrate ce vor cuprinde atât intervenții infrastructurale, cât și intervenții ce vizează diversele tipuri de servicii acordate comunităților defavorizate menite să asigure locuirea, ocuparea prin activități de economie socială, precum și furnizarea integrată a serviciilor medicale și sociale.

➤ **Prioritatea 8. Valorificarea superioară a resurselor din mediul rural și modernizarea economiei rurale**

Domeniu de intervenție 1: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor din zona rurală, inclusiv în sectoarele non-agricole pentru a crește rezultatele economice din aceste zone

Obiectivul specific 1: Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de întreprinderi, inclusiv din sectorul non-agricol, încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale din spațiul rural

Operațiuni orientative/Activități:

- Crearea/dezvoltarea de parcuri agroindustriale, a unităților de procesare și a depozitelor;
- Crearea de piețe de gross în mediul rural;
- Promovarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic;
- Investiții pentru crearea/ extinderea activităților de obținere a produselor non-agricole, non-alimentare și a serviciilor conexe (produse de uz gospodăresc, articole de pielărie, îmbrăcăminte, încălțăminte, tricotaje, uleiuri esențiale etc.)
- Investiții pentru crearea/extinderea activităților non-agricole tradiționale cu specific local (fierărie, olărit, broderie, confecționarea de instrumente muzicale tradiționale), precum și desfacerea acestor produse;
- Creșterea nivelului de pregătire profesională a lucrătorilor din întreprinderile agricole și non-agricole din zona rurală;
- Investiții acordate IMM-urilor din mediul rural, pentru dezvoltarea activităților non-agricole;
- Sprijin acordat firmelor din mediul rural pentru informatizarea activității, inclusiv achiziția de noi tehnologii;
- Sprijin acordat firmelor din mediul rural pentru implementarea sistemelor de calitate, a sistemelor moderne de management și pentru creșterea competenței manageriale și a productivității muncii;
- Activități de promovare și sprijin pentru afaceri (târguri, expoziții, conferințe, întâlniri „business to business”, materiale promoționale, etc.);
- Înființarea și dezvoltarea Grupurilor de Acțiune Locală (GAL).

Domeniu de intervenție 2: Investiții în sectorul piscicol și îmbunătățirea condițiilor economice din zonele piscicole

Obiectivul specific 2: Creșterea competitivității și durabilității sectorului piscicol

Operațiuni orientative/Activități:

- Investiții în sectorul piscicol, inclusiv prin susținerea producției piscicole (acvacultură și cultură marină) și modernizarea infrastructurii pentru pescuit;
- Îmbunătățirea flotei de pescuit;
- Sprijin pentru comercializarea și marketingul produselor piscicole;
- Sprijin pentru întreprinzătorii agricoli, întreprinzătorii din sectorul piscicol și al acvaculturii și structurilor asociative, în vederea implementării sistemelor de certificare a calității produselor într-un sistem de filieră;
- Promovarea strategiilor de dezvoltare integrată a zonelor piscicole;
- Investiții în unități de acvacultură (înființare, extindere, modernizare);
- Elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare a zonelor pescărești la nivelul Regiunii Sud-Est.

Domeniu de intervenție 3: Investiții în infrastructură și îmbunătățirea serviciilor de bază din localitățile rurale

Obiectivul specific 3: Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea infrastructurii rurale inclusiv prin conservarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului istoric și cultural

Operațiuni orientative/Activități:

- Restaurarea, protejarea, promovarea și valorificarea monumentelor istorice incluse în:
  - patrimoniul cultural național din mediul rural;
  - patrimoniul cultural local din mediul rural;
- Construirea de drumuri noi, extinderea, reabilitarea, modernizarea rețelei de drumuri de interes local care fac legătura cu zonele urbane și periurbane, pentru îmbunătățirea calității aerului;
- Construcția, reabilitarea și consolidarea rețelei de poduri și podețe;
- Asigurarea accesibilității rutiere în zonele rurale/montane, pentru a îmbunătăți condițiile de viață în mediul rural și de munte și pentru a susține activitățile economice (inclusiv activitățile turistice) în acele zonele;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea aleilor/trotuarelor/ rigolelor pentru scurgerea apelor pluviale din localitățile rurale;

- Dezvoltarea, modernizarea, îmbunătățirea, extinderea de noi sisteme de transport în comun, inclusiv dotarea cu mijloace ecologice (troleibuze, autobuze etc.), care fac legătura cu zonele urbane și periurbane;
- Construcția/ reabilitarea/ extinderea clădirilor publice;
- Construcția locuințelor;
- Reabilitarea unităților de cult;
- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de gaze naturale;
- Construcția/reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de energie electrică;
- Dotări și lucrări specifice pentru asigurarea protecției civile și creșterea nivelului de siguranță al cetățenilor;
- Crearea, extinderea, modernizarea rețelelor internet de înaltă viteză (bandă largă);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, patente, licențe, drepturi de autor;
- Sprijin pentru crearea de grupuri locale păstrătoare de tradiții (meșteșugari, formații de dansuri și muzică, satul tradițional, satul pescăresc etc.);
- Investiții pentru producerea și utilizarea durabilă a energiei din surse regenerabile în cadrul fermelor agricole.

➤ **Prioritatea 9. Îmbunătățirea resurselor umane la nivelul regional, în contextul specializării regionale inteligente**

Domeniu de intervenție 1: Investiții în infrastructura serviciilor de ocupare

Obiectivul specific 1: Îmbunătățirea performanței resurselor umane prin investiții în infrastructură

Operațiuni orientative/Activități:

- Înființarea/ dezvoltarea centrelor de instruire și perfecționare pentru resursele umane (salariați, etc.);
- Dotarea centrelor de instruire și perfecționare pentru resursele umane;
- Înființarea/ dezvoltarea centrelor de formare profesională la toate nivelurile;
- Dotarea infrastructurii de formare profesională la toate nivelurile.

Domeniu de intervenție 2: Investiții în dezvoltarea resurselor umane inclusiv din administrația publică

Obiectivul specific 2: Îmbunătățirea serviciilor publice, promovarea parteneriatelor la nivel regional/ local și crearea unei piețe a forței de muncă regionale moderne, flexibile, inclusiv în vederea satisfacerii nevoilor pieței

Operațiuni orientative/Activități:

- Instruire profesională selectivă, orientată către sectoare cu potențial ridicat de dezvoltare;
- Realizarea de acțiuni de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;
- Dezvoltarea de acțiuni inovative de creștere a inserției pe piața muncii;
- Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali;
- Monitorizarea inserției/ reinserției pe piața muncii a beneficiarilor de măsuri active de ocupare a forței de muncă;
- Promovarea metodelor non-formale de instruire și a programelor de mentorat în industriile creative;
- Facilități pentru adaptarea tinerilor la ocuparea primului loc de muncă;
- Îmbunătățirea capacității administrative pentru a sprijini utilizarea rațională a resurselor financiare disponibile, inclusiv asistența financiară nerambursabilă;
- Implementarea proiectelor de e-guvernare pentru eficientizarea activității administrației publice;
- Formarea profesională a personalului din administrație;
- Dezvoltarea capitalului uman din instituțiile care oferă servicii pe piața muncii;
- Îmbunătățirea capacității de management pentru elaborarea/actualizarea strategiilor și a serviciilor publice de interes regional, în mod eficace, eficient și transparent într-un cadru de parteneriat larg;
- Îmbunătățirea capacității administrative prin realizarea fișelor cadastrale;
- Dezvoltarea rețelelor pentru cooperarea inter-regională și trans-națională;
- Dezvoltarea parteneriatelor public-public, public-privat și cu mediul academic.

➤ **Prioritatea 10. Promovarea cooperării transfrontaliere și interregionale**

Domeniu de intervenție 1: Îmbunătățirea cooperării transfrontaliere și interregionale pentru creșterea oportunităților de afaceri

Obiectivul specific 1: Sprijinirea dezvoltării firmelor pentru a implementa proiecte în domeniul cooperării transfrontaliere și interregionale în vederea creșterii competitivității și crearea de noi locuri de muncă

Operațiuni orientative/Activități:

- Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de afaceri și promovarea cooperării;
- Construcția/ modernizarea/ extinderea/ reabilitarea infrastructurii turistice cu potențial transfrontalier, inclusiv a zonelor de agrement;
- Promovarea rețelelor turistice și diversificarea serviciilor turistice transfrontaliere și interregionale existente;
- Marketingul și promovarea în comun a produselor transfrontaliere;
- Dezvoltarea legăturilor și a schimburilor transfrontaliere dintre centrele de educație/ instruire.

Domeniu de intervenție 2: Îmbunătățirea cooperării transfrontaliere în zonele de protecție a mediului pentru a face față mai bine riscurilor

Obiectivul specific 2: Reducerea riscului în zona transfrontalieră prin identificarea, evaluarea, monitorizarea și abordarea riscurilor de dezastre și consolidarea de avertizare timpurie

Operațiuni orientative/Activități:

- Integrarea standardelor și a sistemelor armonizate pentru o mai bună prognozare și de gestionare a riscurilor naturale și antropice în zona CBC;
- Sprijinirea acțiunilor care vor conduce la o definiție comună și evaluare a situațiilor de urgență;
- Sprijinirea un management de coastă integrat la Marea Neagră;
- Îmbunătățirea nivelului de conștientizare a publicului în ceea ce privește managementul și protejarea mediului;
- Activități comune de avertizare și răspuns la situații de urgență (dotarea cu echipamente).

Domeniu de intervenție 3: Investiții în capacitatea instituțională din zonele de frontieră pentru a împărtăși experiențe și practici comune

Obiectivul specific 3: Îmbunătățirea capacității de cooperare și a eficienței administrațiilor publice în contextul CBC

Operațiuni orientative/Activități:

- Consolidarea rețelor de cooperare transfrontalieră locale/ regionale;

- Elaborarea strategiilor de implementare, dezvoltarea și transferul modelului de bune practici și soluții (inclusiv bune practici pentru asigurarea serviciilor publice prin instrumente de e-guvernare);
- Asigurarea de echipamente și infrastructură pentru a spijini modernizarea serviciilor publice în domeniile: politică socială, vamă, educație, sănătate și ocupare;
- Coordonarea politicilor și investițiilor în zona CBC - dezvoltarea unor abordări comune la probleme comune – în domenii cum ar fi: politică socială, vamă, educație, sănătate și ocupare;
- Dezvoltarea unor structuri comune, sisteme și instrumente ce duc la consolidarea CBC;
- Creșterea capacității administrației publice de a implementa reforme și programe de investiții publice în contextul CBC;
- Îmbunătățirea capacității administrative publice de a implementa proiecte europene;
- Acțiuni de promovare a reducerii birocrăției pentru cetățeni;
- Creșterea gradului de conștientizare cu privire la zona CBC

3.2. Strategia integrată de dezvoltare durabilă a turismului în județul Constanța, 2019-2028

Viziune: În 10 ani, județul Constanța va fi o destinație turistică competitivă la nivel european, dezvoltată pe principii durabile, atractivă pentru 365 zile pe an, cu o paletă largă de atracții și experiențe turistice oferite, echilibrat răspândite la nivelul întregului areal. Turismul, ca activitate economică de bază la nivelul județului Constanța, va crea noi oportunități pentru ocuparea forței de muncă și pentru îmbunătățirea calității vieții populației locale.

Obiective generale

1. Reducerea sezonalityi turistice și poziționarea Județului Constanța ca destinație turistică de 365 de zile

Sezonalitatea accentuată este principala problemă cu care se confruntă destinația, de aici derivând alte probleme secundare care țin de eficiența activității turistice, lipsa de personal sau calitatea produselor turistice oferite. În aceste condiții, dezvoltarea și promovarea unei oferte turistice atractive de-a lungul întregului an este de dorit. Dezvoltarea turismului balnear, a

facilităților de afaceri și de evenimente, dezvoltarea unui calendar de evenimente cultural-artistice și sportive întins pe toată perioada anului, dezvoltarea unor noi obiective turistice și a unor facilități de agrement accesibile 365 de zile pe an, atractive atât pentru turiști, cât și pentru localnici, vor contribui la reducerea sezonality turistice a destinației.

2. Dezvoltarea turistică echilibrată teritorial la nivel județean pentru ca beneficiile economice generate de turism să se propage dinspre litoral spre interiorul județului

La nivelul județului Constanța se constată o concentrare puternică a activităților turistice în zona de litoral. Dezvoltarea unor structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, alimentație, agrement și chiar tratament balnear în anumite zone cu potențial, amenajarea unor vestigii arheologice și introducerea acestora în circuitul turistic, valorificarea turistică a cursului Dunării și a Canalului Dunăre - Marea Neagră, crearea infrastructurii de vizitare pentru anumite arii naturale protejate, dezvoltarea unei rețele de trasee de cicloturism, crearea unui drum al vinului, dezvoltarea unor muzee locale, valorificarea produselor tradiționale și ecologice, crearea unor evenimente cultural-artistice, punerea în valoare a patrimoniului intangibil, sunt doar câteva dintre direcțiile avute în vedere pentru crearea unor noi poli de interes turistic la nivel județean, pentru atragerea unor noi fluxuri turistice către acestea și pentru crearea premiselor pentru dezvoltarea unor noi produse turistice pentru turiștii cazați pe litoral.

Promovarea adecvată a acestor noi produse turistice, ținută pentru segmentele vizate, va contribui la dezvoltarea echilibrată a turismului la nivel teritorial și la propagarea impactului economic generat către zonele din interiorul județului.

3. Îmbunătățirea atractivității turistice a destinației în vederea creșterii competitivității produsului turistic

Privatizarea parțial nereușită realizată în anii '90, la care s-au adăugat lipsa investițiilor în infrastructura generală și turistică, aspectul general neîngrijit (pe alocuri cu aspect de bălci) din stațiuni, serviciile de slabă calitate în raport cu prețurile plătite, aglomerația din vârf de sezon și aspectul dezolant în capetele de sezon, concurența deosebit de puternică din partea unor destinații din străinătate situate în apropiere, toate acestea au contribuit la reducerea atractivității turistice a stațiilor de la Marea Neagră, cauzând plecarea marilor turoperatori internaționali care aduceau turiști străini pe litoralul românesc.

În vederea creșterii atractivității turistice a stațiilor se vor avea în vedere realizarea unor investiții publice în refacerea infrastructurii generale, în amenajarea peisagistică a spațiilor verzi

și a falezelor, în realizarea unor trasee de promenadă și a unor trasee verzi în interiorul și în zona limitrofă stațiunilor, amenajarea malurilor lacurilor, protecția și lărgirea plajelor, la care se adaugă investiții private în structurile turistice abandonate, în structuri de agrement turistic pentru toate anotimpurile, în noi structuri turistice pentru clientela all-inclusiv, instituirea și respectarea unor reglementări urbanistice unitare și coerente, care să împiedice realizarea unor investiții cu impact negativ asupra ambianței urbane.

Acest deziderat va fi valabil și pentru dezvoltarea unor viitoare stațiuni/resorturi turistice. Având în vedere faptul că spațiul liber destinat unor noi proiecte turistice pe litoralul românesc este limitat, este important să se oprească orice dezvoltare necontrolată. Se are în vedere ca aceste areale să fie realizate cu o planificare atentă/integrată, fiind încurajate parteneriatele public-private, în cadrul cărora statul/guvernul să dezvolte infrastructura generală, iar investitorii privați să contribuie cu investițiile specifice în turism.

1. Structuri și instrumente pentru managementul destinației

Obiectiv specific: Îmbunătățirea activității de management-marketing turistic la nivelul destinației prin crearea de structuri și instrumente specifice

În prezent, nu există o abordare unitară în ceea ce privește dezvoltarea turistică și marketingul turistic la nivel județean. Dacă până în anul 2018 litoralul era promovat împreună cu Delta Dunării, prin intermediul Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului Litoral – Delta Dunării, în momentul de față s-au creat mai multe nuclee, coordonate de câteva organizații patronale, care împreună cu autoritățile publice locale doresc să pună bazele viitoarelor Organizații de Management al Destinației - OMD-uri (Mamaia-Constanța, Eforie, Mangalia).

Din păcate, tergiversarea adoptării legislației a făcut ca procesul oficializării acestor structuri să fie amânat. De asemenea, se constată faptul că nu există o coordonare pentru dezvoltarea unitară la nivelul întregii destinații (județul Constanța) și nici coordonare pentru o promovare unitară la nivel regional (Dobrogea), deși au existat anumite eforturi din partea Consiliului Județean Constanța pentru realizarea unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Turism Dobrogea.

Realizarea OMD-urilor la nivel local și la nivel județean este un prim pas în vederea unei dezvoltări turistice coordonate. Acestea ar trebui să realizeze ulterior propriile strategii de dezvoltare și marketing turistic și să depună eforturi pentru implementarea acestora.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- înființarea și acreditarea organizațiilor de management marketing al destinațiilor, la nivel local și județean;
- realizarea strategiilor de dezvoltare și de marketing turistic.

2. Accesibilitate și mobilitate în cadrul destinației

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesibilității, în vederea creșterii mobilității vizitatorilor spre și în cadrul destinației turistice

Conectivitatea destinației cu principalele bazine ale cererii turistice este esențială. În cazul județului Constanța, deși legăturile rutiere și feroviare cu municipiul București (principala zonă emitentă a cererii turistice) sunt bune, se remarcă totuși nevoia dezvoltării și optimizării infrastructurii și serviciilor-cheie de transport internațional (aeroport, port), a legăturilor cu alte destinații de pe plan național, dar mai ales a conexiunilor în cadrul destinației.

În plus, așa cum se precizează și în cadrul Strategiei de dezvoltare și promovare a turismului în municipiul Constanța, alte puncte vulnerabile sunt slaba calitate a transportului interurban, reprezentativitatea și calitatea scăzută a „punctelor poartă de intrare” în municipiul Constanța, ca principală poartă de intrare în județ (gară, autogară).

Dezvoltarea unor legături rutiere și feroviare de bună calitate pe axa nord-sud în zona de litoral este deosebit de utilă pentru a asigura accesul spre această zonă, dar și pentru a facilita deplasarea în cadrul destinației. De asemenea, dezvoltarea drumurilor rutiere pe principalele rute turistice din județ este esențială pentru o mai bună dispersie a fluxurilor turistice, iar amenajarea rutelor de cicloturism (în special a rutei europene EuroVelo 6) va favoriza deplasarea unor noi segmente de turiști în zonă.

În plus, ținând cont de numărul tot mai mare al turiștilor cu nevoi speciale (ex. persoane în scaun rulant, persoane cu deficiențe de auz sau de vedere), al persoanelor care călătoresc cu copii mici, al persoanelor care călătoresc cu animale de companie etc., destinația ar trebui accesibilizată pentru o paletă cât mai largă de vizitatori. În acest sens, pe lângă accesibilizarea infrastructurii stradale, a obiectivelor turistice, a structurilor de primire turistică, a mijloacelor de

transport public, este deosebit de importantă existența informației cu privire la acele obiective/structuri de primire care sunt accesibile pentru aceste segmente de turiști.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- modernizarea infrastructurii de acces spre destinație;
- îmbunătățirea accesibilității în interiorul destinației;
- realizarea de parcări intermodale (Park&Ride) în zonele turistice importante;
- realizarea unei rețele de trasee cicloturistice;
- accesibilizarea destinației pentru o paletă cât mai largă de vizitatori.

3. Resurse turistice

Obiectiv specific: Restaurarea, protecția și valorificarea durabilă în turism a patrimoniului cultural și natural din județul Constanța

Așa cum s-a spus și mai sus, există o foarte mare concentrare a cererii turistice din județul Constanța în stațiunile de pe litoral. La acest aspect au contribuit slaba valorificare a obiectivelor turistice naturale și culturale situate în afara zonei de litoral, corelată cu lipsa structurilor turistice de cazare, alimentație și agrement, a facilităților deficitare de acces în cadrul destinației și a informațiilor turistice deficitare despre acestea.

În aceste condiții, amenajarea unor noi obiective turistice, dar și reabilitarea obiectivelor deja introduse în circuitul turistic, va contribui la creșterea atractivității destinației, atât pentru turiștii sosiți pe litoral, oferind noi alternative de excursii de o zi, dar și pentru turiștii care doresc să realizeze circuite, trasee, mini-vacanțe în afara zonei de litoral.

Bogatul patrimoniu arheologic și arhitectural, obiectivele de cult religios, patrimoniu material și imaterial aparținând diferitelor comunități etnice și religioase, numărul mare și variat de arii naturale protejate constituie elemente valoroase, care dacă sunt capitalizate corespunzător contribuie la diversificarea elementelor de atracție turistică din cadrul destinației, oferind o paletă variată de posibilități de petrecere a timpului liber.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- conservarea, restaurarea, valorificarea unor situri arheologice/cetăți antice;
- reabilitarea, restaurarea, valorificarea unor obiective de cult religios;
- amenajarea unor noi muzee/case memoriale și reabilitarea, restaurarea și adaptarea ofertei muzeelor existente la noile tendințe ale cererii;

- realizarea unor lucrări de reabilitare/conservare/punere în valoare a altor obiective culturale;
- conservarea, reabilitarea, valorificarea unor obiective cu valoare arhitecturală, istorică, industrială, reprezentative pentru această destinație;
- realizarea infrastructurii de vizitare pentru ariile naturale protejate reprezentative;
- valorificarea patrimoniului imaterial, a obiceiurilor și tradițiilor, a gastronomiei, a diversității etnice;
- gestionarea corespunzătoare a plajelor;
- refacerea mobilierului urban și realizarea unor amenajări peisagistice în stațiunile turistice și alte localități cu potențial turistic ridicat.

4. Infrastructură turistică

Obiectiv specific: Crearea/modernizarea infrastructurii turistice în vederea creșterii atractivității și competitivității destinației

Dezvoltarea activităților turistice este condiționată de existența infrastructurii specifice – structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare, alimentație, agrement, tratament balnear, dar și a altor structuri (pentru turismul de afaceri, pentru evenimente sportive) care, chiar dacă nu sunt încadrate ca structuri de primire turistică, sunt absolut necesare.

În prezent, se observă o concentrare puternică a acestor structuri în zona de litoral și o slabă reprezentare în celelalte zone din județ. De asemenea, la nivelul litoralului, dacă din punct de vedere statistic lucrurile stau bine, în privința structurilor de cazare, totuși un număr mare de unități sunt încă într-un stadiu avansat de degradare, lucru care afectează aspectul general al stațiunilor. De asemenea, un număr redus de structuri de cazare sunt adaptate segmentului all-inclusive, deosebit de solicitat de turiștii români.

Dezvoltarea unor facilități de cazare, alimentație și agrement, de-a lungul principalelor rute turistice din județ este esențială pentru dezvoltarea turismului în afara zonei de litoral. Amenajarea unor porturi turistice și de agrement/pontoane la Dunăre și Canalul Dunăre-Marea Neagră este o activitate necesară pentru ca aceste două zone să poată reprezenta axe turistice majore la nivel județean.

Dezvoltarea unor facilități de tratament balnear și wellness, a unor facilități de agrement care să poată fi folosite tot timpul anului, a infrastructurii de business și pentru evenimente sportive

va contribui atât la prelungirea sejurului mediu al turiștilor, dar și la prelungirea sezonului turistic.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- asigurarea unor structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentație la standarde ridicate;
- dezvoltarea unor noi structuri de agrement turistic;
- dezvoltarea unor noi structuri de tratament balnear și wellness;
- realizarea infrastructurii de evenimente sportive;
- realizarea infrastructurii de afaceri.

5. Produse și experiențe turistice

Obiectiv specific: Dezvoltarea unei palete variate de produse turistice, atractive pentru diferite segmente de turiști, lucru care să contribuie la îmbunătățirea experienței turistice, la atenuarea sezonality și la direcționarea fluxurilor de turiști spre interiorul județului

Destinația turistică nu mai oferă pur și simplu produse și servicii turistice, aceasta a devenit un furnizor de experiență turistică.

Din ce în ce mai des, turiștii doresc să trăiască experiențe unice, cu grad mare de noutate, să trăiască noi emoții. Vacanțele s-au transformat tot mai mult, iar tendința este tot mai accentuată, de la vacanțe destinate odihnei, la vacanțe active.

Diversificarea ofertei de produse turistice și a evenimentelor culturale și sportive oferite, creșterea gradului de inovare a acestora, amenajarea unor noi trasee și combinarea cât mai multor atracții turistice în cadrul unui produs turistic integrat vor contribui la îmbunătățirea experienței turistice.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- realizarea unor programe turistice inovative;
- realizarea unui calendar anual de evenimente la nivelul județului;
- realizarea unor parteneriate pentru dezvoltarea de produse turistice comune;
- promovarea gastronomiei tradiționale dobrogene;
- realizarea unor trasee turistice tematice;
- finanțarea unor inițiative turistice inovative;
- crearea și coordonarea unei rețele de ghizi locale.

6. Resurse umane

Obiectiv specific: Asigurarea resurselor de forță de muncă în sectorul turistic din județul Constanța, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ

Lipsa personalului suficient, din punct de vedere calitativ și cantitativ, pentru structurile turistice de pe litoral este poate cea mai importantă provocare cu care se confruntă această destinație, iar tendința pare să se acutizeze de la an la an. Migrația forței de muncă, sporul demografic negativ, desființarea școlilor profesionale din domeniu, caracterul sezonier al destinației și lipsa de atractivitate a locurilor de muncă din turism reprezintă o serie de factori care, cumulat, au contribuit la adâncirea acestei crize.

Dezvoltarea unor programe de învățământ de tip dual, în vederea creșterii abilităților practice ale absolvenților din domeniul turismului, creșterea numărului de absolvenți atât în învățământul preuniversitar, cât și în învățământul universitar de profil la nivel județean, realizarea unor programe de pregătire profesională, dezvoltarea unei rețele de voluntari sunt câteva dintre soluțiile identificate.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- îmbunătățirea abilităților practice ale absolvenților din turism (nivel mediu și superior);
- realizarea unor programe de formare profesională a specialiștilor din turism, inclusiv ghizi turistici, manageri de centre de informare turistică și manageri ai organizațiilor de management al destinațiilor;
- crearea unui program de voluntariat pentru dezvoltarea destinației turistice;
- crearea unui program de conștientizare în turism;
- organizarea periodică a unei Școli de bune practici în turism / forum de turism.

7. Calitate, siguranță și dezvoltare durabilă

Obiectiv specific: Creșterea gradului de satisfacție și siguranță a turiștilor, oferirea unui produs turistic de calitate, recunoscut ca atare și reducerea impactului negativ pe care activitățile economice din turism și activitățile conexe îl au asupra mediului, patrimoniului cultural și natural

O destinație turistică dezvoltată pe principii durabile ar trebui să ofere un produs turistic de calitate, să ofere siguranță și securitate turiștilor și să asigure exploatarea resurselor naturale și culturale pentru generațiile viitoare.

În acest sens, este nevoie de reglementări de urbanism clare pentru zonele turistice importante din județ, prin care să fie avute în vedere zonele construite protejate, utilizarea terenurilor în scopuri turistice, conservarea, protecția și valorificarea zonelor naturale, dezvoltarea infrastructurii turistice, reglementări privind configurația și gradul de dotare a spațiilor publice, reglementări privind spațiile construite și spațiile verzi; reglementări privind relația spațiului construit cu plaja etc.

Se încurajează certificarea unor practici durabile în activitățile turistice, atât în ceea ce privește infrastructura publică (ex. eticheta Blue Flag pentru plaje), cât și în privința infrastructurii private (ex. eticheta europeană sau certificarea EcoRomânia pentru servicii de cazare).

Satisfacția turiștilor și asigurarea unui grad ridicat de siguranță și securitate acestora sunt aspecte deosebit de importante care ar trebui avute în vedere pentru a asigura creșterea/dezvoltarea pe viitor a notorietății destinației.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- realizarea unor reglementări de urbanism care să susțină dezvoltarea durabilă a destinației;
- realizarea/reabilitarea infrastructurii generale în stațiunile turistice și în alte localități cu potențial turistic ridicat;
- promovarea și susținerea calității produselor și serviciilor locale;
- asigurarea siguranței și securității turiștilor.

8. Marketing, promovare și informare turistică

Obiectiv specific: Consolidarea imaginii destinației și realizarea unei promovări unitare a acesteia

Lipsa de coordonare atât în acțiunile de dezvoltare turistică, cât mai ales în cele de marketing este vizibilă. În aceste condiții, prezența turistică a județului Constanța în mediul virtual este ne semnificativă, neexistând un portal turistic la nivel județean care să promoveze destinația în ansamblu, să integreze toate inițiativele locale de promovare (sub-destinații) și care să centralizeze informațiile cu privire la obiective turistice, evenimente, programe turistice, structuri turistice existente la nivelul întregului județ, iar prezența în social media nu este relevantă. În plus, aceleași probleme sunt constatate și în mediul off-line (participări la târguri cu standuri

separate, lipsă de coordonare în momentul stabilirii locațiilor pentru centrele de informare turistică din județ și lipsă de coordonare între acestea). Cu mici excepții, informațiile oferite de centrele de informare turistică sunt limitate (de cele mai multe ori acoperind doar localitatea respectivă), iar materialele de promovare sunt în general de proastă calitate. De asemenea, nu există un brand turistic al județului/regiunii Dobrogea, la care să se raporteze toți stakeholderii din județ.

Imaginea destinației, în ansamblul ei, pe plan extern este aproape inexistentă pentru publicul larg, fiind reflectată și de numărul mic de turiști străini care vin în zonă. Constanța a câștigat însă, în ultima vreme, un capital de imagine prin evenimentele pe care le organizează, acesta fiind un semnal pozitiv că direcția aleasă este una bună și că poate penetra și alte piețe cu evenimente care atrag publicul ca un magnet, putând fi fidelizați cu alte măsuri sau pachete turistice.

Principalele direcții de dezvoltare vizate sunt:

- realizarea unui brand turistic al județului, parte din brandul turistic Dobrogea;
- intensificarea activității de promovare, folosind mediul on-line și off-line;
- eficientizarea activității de informare turistică;
- realizarea de cercetări în vederea fundamentării deciziilor de marketing.

4. Programe și surse de finanțare 2021-2027

4.1. Programe operaționale

În perioada 2021-2027 Ministerul Fondurilor Europene va gestiona 7 programe de finanțare ca autoritate de management:

- ✓ Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027: 2,143 miliarde euro;
- ✓ Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027: 4,615 miliarde euro;
- ✓ Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027: 7,722 miliarde euro;
- ✓ Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027: 2,594 miliarde euro;
- ✓ Programul Operațional Sănătate 2021-2027: 4,73 miliarde euro;
- ✓ Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027: 597 milioane euro;
- ✓ Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027: 1,76 miliarde euro.

Programul Operațional Regional va fi împărțit în 8 POR-uri mai mici, fiecare gestionat de Agențiile de Dezvoltare Regională, ca autorități de management, de la nivel regional.

Alocările de mai sus cuprind și cofinanțarea națională, pe lângă banii europeni.

Acești bani fac parte din Fondurile structurale și de coeziune, care totalizează 31 de miliarde de euro de la Bruxelles pentru România, în perioada de programare 2021-2027.

Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027

Obiectivul general al POR SE 2021-2027 este reprezentat de creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunii, capabilă să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul ei de inovare și de asimilare a progresului tehnologic. Tipurile de acțiuni propuse vor conduce la reducerea disparităților și la transformarea Regiunii Sud-Est într-o regiune mai atractivă, într-un spațiu economic stabil și diversificat în care cercetarea și inovarea au un rol activ.

POR SE 2021-2027 are la bază următoarele **obiective strategice regionale**, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii, precum și a principalelor direcții de acțiune strategică menționate în documentele strategice naționale și europene relevante:

- ***OSR 1 Susținerea inovării, prin stimularea dezvoltării mediului antreprenorial, a sectorului CDI și a colaborării dintre acestea, în vederea utilizării de produse și procese inovative, în contextul specializării inteligente.***

Dezvoltarea economică și specializarea inteligentă a Regiunii SE nu pot fi separate de **adoptarea tehnologiilor digitale**. Analiza pieței și potențialul de dezvoltare al sectoarelor definite ca strategice pentru Regiunea Sud-Est au arătat necesitatea introducerii și utilizării în economie a produselor/ serviciilor/ proceselor inovative digital, cu valoare adăugată sporită, care permit în timp recuperarea decalajelor față de regiunile mai dezvoltate.

Ecosistemul antreprenorial regional este insuficient dezvoltat. Densitatea IMM este scăzută, supraviețuirea și creșterea acestora este dificilă, iar activitatea economică se concentrează în sectoare slab intensive în tehnologie și cunoaștere. Instituțiile de sprijinire a afacerilor reprezintă

un factor vital pentru creșterea atractivității regiunilor ca locații pentru investiții în activități economice și sociale și un instrument cheie pentru impulsivarea mediului de afaceri regional și local.

În vederea menținerii și dezvoltării avantajelor competitive, principalele provocări la care IMM-urile trebuie să răspundă, se referă la: adaptare rapidă la semnalele pieței, îmbunătățire continuă a produselor și serviciilor livrate – prin asimilarea progresului tehnologic și inovării, servicii încorporate în produse, etc.

Ca urmare a nevoilor identificate, Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est vizează următoarele obiective specifice: creșterea ponderii cheltuielilor cu activitatea de cercetare – dezvoltare și inovare în PIB regional, creșterea numărului parteneriatelor public-private care să desfășoare activități CDI, creșterea numărului personalului implicat în activități CDI de la nivelul entităților care desfășoare activități CDI, crearea unor mecanisme care să faciliteze transferul rezultatelor CDI către potențiali utilizatori: agenți economici, instituții publice, ONG-uri.

- ***OSR 2 Susținerea adoptării de soluții de tip SMART CITY la nivelul regiunii***

Orașele SMART înseamnă orașe mai plăcute, mai incluzive și în care tehnologia simplifică existența locuitorilor și a administrației publice locale. Abordarea SMART are ca rezultat o implicare mai mare în tot ceea ce înseamnă procesul de administrație publică, mai multe oportunități pentru mediul de afaceri și cetățeni, beneficii care se traduc prin îmbunătățirea calității vieții. Conceptul merge dincolo de relaționarea dintre cetățeni și furnizorii de servicii publice și oferă instrumentele ce încurajează cetățenii să fie mai activi și mai participativi în viața comunității. Astfel, un Smart City va fi un loc mai atractiv pentru a locui, a munci și a se recrea. În același timp, în scopul de a obține un oraș mai sustenabil, deschis și prietenos cu cetățenii lui, este necesară utilizarea unui instrument foarte important, și anume tehnologia informației și comunicației. Digitalizarea este, de asemenea, un factor esențial pentru stimularea inovării și a competitivității. Deși în România sectorul TIC este bine reprezentat, contribuind cu 6-7% la PIB-ul național, acest potențial nu se regăsește fructificat la nivelul administrațiilor publice și mai ales la nivelul managementului urban.

- ***OSR 3 O regiune mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și a adaptării la schimbările climatice***

În Regiunea Sud-Est, principalele surse de poluare se identifică la nivelul aglomerărilor urbane. Sursa principală de poluare o reprezintă emisiile de noxe generate de traficul rutier, mai ales prin utilizarea intensivă a autoturismului personal pentru deplasări în interiorul orașelor. O altă cauză o constituie și eficiența energetică scăzută a clădirilor rezidențiale și publice, fondul construit fiind unul învechit fizic și moral.

Infrastructura verde este, de asemenea, deficitară, suprafața de spațiu verde care revine fiecărui locuitor din mediul urban fiind foarte redusă, respectiv sub 10 mp/cap locuitor.

În regiunea Sud-Est, lipsa intervențiilor coordonate și reducerea capacității investiționale a autorităților locale urbane a condus la apariția terenurilor abandonate/degradate/neutilizate. La acestea se adaugă dimensiunea redusă a spațiului verde din mediul urban, precum și programele insuficiente de sprijin al coridoarelor ecologice și al biodiversității din mediul urban și periurban, care se repercutează negativ asupra calității vieții populației.

Crearea unor orașe mai ecologice prin dezvoltarea unei mobilități durabile, inteligente și intermodale, reziliente în fața schimbărilor climatice, reprezintă un pas important în calea adaptării la schimbările climatice în Europa.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în zona lor funcțională, precum și în celelalte municipii și orașe se va realiza prin intermediul investițiilor prevăzute în SIDU și PMUD.

O altă problemă stringentă a zonei periurbane este reprezentată de slaba dezvoltare a rețelelor de infrastructură edilitară (rețele de apă potabilă și canalizare, pentru comunitățile mici), ceea ce afectează negativ calitatea vieții locuitorilor din aceste zone.

- *OSR 4 Îmbunătățirea accesibilității, mobilității și conectivității în regiune, prin investiții în infrastructura rutieră de transport regional ca factor determinant al dezvoltării economice, reziliente în fața schimbărilor climatice, sigură și operațională, capabilă să asigure legături rapide și eficiente la rețelele de transport internațional, interregional și intraregional, precum și fluidizarea circulației bunurilor și persoanelor, asigurând un standard european al infrastructurii, valorificând astfel și poziția geo-strategică a regiunii.*

Dezvoltarea infrastructurii regionale de transport reprezintă o condiție necesară pentru implementarea cu succes și a celorlalte priorități de dezvoltare ale Regiunii Sud-Est pentru perioada 2021-2027, contribuind la dezvoltare economică, creșterea mobilității persoanelor și

mărfurilor și nu în ultimul rând la conectarea infrastructurii de transport regionale și locale cu rețeaua TEN-T. Asigurarea accesului la rețelele de transport internațional, național și regional este, așadar, o prioritate importantă pentru susținerea dezvoltării economice a regiunii.

Până în 2019, investițiile realizate cu ajutorul fondurilor UE au dus la demararea lucrărilor la 4.364 km de drumuri noi sau reconstruite, dintre care 692 km în rețeaua TEN-T. Calitatea și fiabilitatea rețelilor rutiere din Regiune sunt slabe, iar gradul de siguranță în trafic este scăzut, în special pentru participanții nemotorizați (pietoni și bicicliști). Utilizarea bicicletei ca mijloc de locomotie pentru activități productive sau educative este încă în stadii incipiente, facilitățile pentru deplasările pietonale sau velo fiind rare.

Zonele unde infrastructura este inadapată la cerințele traficului european influențează dinamica dezvoltării economice. Totodată trebuie avut în vedere că agricultura este un domeniu specific regional, iar drumurile județene preiau aproape integral transportul recoltei la momentul campaniei agricole.

Conectarea infrastructurilor regionale, cu coridoarele majore de transport TEN-T va spori accesibilitatea comunităților locale, în special rurale, stimulând creșterea economică prin dezvoltarea oportunităților de afaceri în arealul menționat și crescând gradul de ocupare al forței de muncă disponibile în aceste zone prin facilitarea navetei către aglomerările urbane care oferă oportunități sporite. Îmbunătățirea condițiilor de circulație rutieră va conduce totodată și la creșterea accesului la obiectivele turistice din regiune crescând potențialul dezvoltării de noi activități economice pentru populația zonei.

Numărul utilizatorilor în transportul public urban este în continuă scădere la nivelul orașelor, concomitent cu creșterea intensivă a numărului de autovehicule personale (INS) cu efecte asupra poluării, creșterii congestiei traficului și consumuri energetice mari, iar numărul de pasageri transportați de către operatorii de transport în aceste areale urbane a scăzut. Fluidizarea și organizarea corespunzătoare a traficului, în special la nivelul punctelor nevralgice generatoare de congestie (intersecții aglomerate, puncte de intrare în oraș, zonele limitrofe marilor centre comerciale etc.) constituie o prioritate necesar a fi reflectată în planurile de investiții publice, inclusiv la nivelul POR SE 2021-2027.

- *OSR 5 Îmbunătățirea calității învățământului și creșterea accesului populației la educație prin dezvoltarea infrastructurii aferente*

În linie cu obiectivele *Strategiei pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2017–2023*, elaborată de Ministerul Educației, Regiunea Sud-Est își propune să abordeze **disparitățile dintre mediul rural și cel urban**, ținând cont în același timp de discrepanțele intra-regionale, evidențiate de **distribuția neuniformă a unităților școlare între județe**, în concordanță cu numărul beneficiarilor finali (elevi care beneficiază de infrastructura reabilitată/modernizată/nou construită).

Suținerea investițiilor în infrastructura educațională, la toate nivelurile de studii, va îmbunătăți calitatea și atractivitatea mediului școlar, atât pentru elevi, cât și pentru personalul din învățământ, va contribui la creșterea calității serviciilor de educație și va susține accesul și participarea la educație, în special pentru grupurile vulnerabile.

De asemenea, investițiile în infrastructura fizică și digitală vor contribui la creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața forței de muncă și la dobândirea competențelor digitale, necesare atât elevilor, cât și cadrelor didactice.

- ***OSR 6 Creșterea atractivității Regiunii Sud-Est prin valorificarea potențialului turistic și al patrimoniului cultural și natural***

Deși reprezintă o regiune turistică dezvoltată și cu mare potențial, oferta culturală atât în sine, dar și ca produs turistic complementar este scăzută, iar acest aspect își are cauza și în precaritatea infrastructurii culturale aferente (teatre, muzee, case memoriale etc.).

Turismul de nișă, precum cel ecologic, de itinerar, de croazieră sau cel de afaceri, reprezintă de asemenea un produs turistic secundar sau subsidiar ofertei principale, dar și un element de competitivitate cu valoare intrinsecă proprie, care ar putea contribui substanțial în ceea ce privește o valorificare a bazei de cazare existentă (cca. 1/3 din numărul total de locuri din unitățile de primire turistică de la nivel național).

Sprijinul financiar al Uniunii Europene obținut prin POR 2014 -2020 a permis îmbunătățirea parțială a infrastructurii de turism în regiune. Cu toate acestea, necesarul de investiții este cu mult mai mare, fapt reieșit din valoarea proiectelor depuse, pentru care nu a mai existat finanțare.

Rolul multiplicator dovedit al turismului va contribui la amplificarea sustenabilă, pe orizontală și verticală, a efectelor pozitive la nivelul întregii economii regionale, generând emulație antreprenorială, inclusiv în ceea ce privește capitalul autohton, oferind totodată oportunități de locuri de muncă pentru locuitori, în special pentru tineri. În prezent, sectorul

turistic din Regiunea Sud-Est generează peste 50.000 locuri de muncă, iar sezonul turistic atrage anual tineri la început de carieră, mai ales în sectorul HORECA.

De altfel, un element relevant în favoarea turismului din Regiunea Sud-Est îl constituie resursele umane calificate în acest domeniu, ținând cont de tradiția, dar și de oferta educațională și de formare profesională care vizează acest sector de activitate.

- ***OSR 7 Întărirea capacității administrative la nivelul AMPOR și beneficiari pentru o bună implementare a POR***

Având în vedere provocările identificate la nivelul resurselor umane implicate în implementarea POR, este necesară menținerea stabilității personalului, atât prin asigurarea unor condiții materiale (ex. dotări tehnice, etc.), financiare adecvate activității desfășurate în AM, cât și prin măsuri de instruire/ perfecționare conform cerințelor impuse de modificări ale legislației europene/ naționale. Luând în considerare că sprijinul direct acordat atât potențialilor beneficiari cât și beneficiarilor, reprezintă o precondiție pentru implementarea în bune condiții a POR, în perioada 2021–2027, se va avea în vedere extinderea cadrului de acordare a sprijinului direct și indirect. Activitățile avute în vedere prin măsurile de asistență tehnică în cadrul AP 7 vor lua în considerare lecțiile învățate în 2014-2020, provocările noii perioade de programare, precum și corelarea sistemului de implementare POR cu cerințele stabilite la nivel național în domeniul managementului FESI în vederea îmbunătățirii sistemului de implementare al programului.

Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării

SUERD este a doua strategie macro-regională a UE, adaptată la specificul regiunii dunărene, fiind importantă pentru Regiunea Sud-Est din perspectiva transformării regiunii Dunării într-o regiune competitivă, dinamică și prosperă care să ofere un standard ridicat de viață comunităților locale. POR 2021-2027 va contribui la implementarea SUERD prin promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD și concentrarea acestora în ariile imediat riverane Dunării în scopul maximizării impactului.

Beneficiile majore pe care Strategia le aduce Regiunii Sud-Est sunt:

- Dezvoltarea calității vieții, prin creșterea competitivității și a atractivității localităților dunărene;
- Obținerea de avantaje economice prin încheierea de parteneriate de afaceri și prin cooperări între sectorul public și cel privat;

- Atragerea de investiții în domenii strategice precum infrastructurile de transport, mediu și energie.

4.2. Politica Agricolă Comună

Principalele elemente ale PAC

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între COM și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

Bugetul PAC 2021-2027

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multiannual (CFM) aferent perioadei 2021-2027 include 365 de miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei proporții medii de 28,5% din bugetul general al UE pentru perioada 2021-2027.

Pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde EUR din care:

- 13,5 miliarde este destinată plăților directe
- 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA)
- 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR).

Tipuri de intervenții sprijinite din FEGA:

1) Plățile directe (ca și în actualul exercițiu bugetar vor fi decuplate și cuplate).

Plățile directe decuplate:

- sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);
- sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (PR);
- sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;
- schemele pentru climă și mediu (ecoscheme)

Plata directă cuplată:

- sprijinul cuplat pentru venit;

2) Intervenții sectoriale (sectorul fructelor și legumelor, sectorul apiculturii, sectorul vitivinicol).

Figura nr. 3 – Obiectivele Politicii Agricole Comune

Planurile strategice pot cuprinde următoarele tipuri de intervenții în ceea ce privește FEADR:

- angajamente în materie de mediu și climă și alte angajamente;
- plăți pentru constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone;
- plăți pentru dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii;
- investiții;
- instalarea tinerilor fermieri și întreprinderi rurale noi înființate;
- instrumente de gestionare a riscurilor;
- cooperare;
- schimb de cunoștințe și informare.

4.3. Surse de finanțare

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a localității poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile (din categoria creditelor).

La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Fiecare dintre aceste posibile modalități de susținere a proiectelor locale prezintă avantaje și dezavantaje. Alegerea unei surse de finanțare optime necesită o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a programelor de finanțare disponibile și, mai ales, a nevoilor/problemelor cu care se confruntă comunitatea locală.

4.3.1. Bugetul local

Actul normativ prin care este reglementată constituirea **bugetului la nivel local** este Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, conform art. 129 alin. (4), consiliul local aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar.

Potrivit legii, Consiliul local poate aproba finanțarea unor investiții de interes local din bugetul propriu și poate dispune alocarea sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectelor provenite din alte fonduri. Atribuțiile consiliului local presupun și aprobarea documentației tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, a strategiei de dezvoltare economică, socială și de mediu pentru localitate, precum și asigurarea unui mediu favorabil înființării și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin valorificarea patrimoniului existent, precum și prin realizarea de noi investiții care să contribuie la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică regională și locală. Totodată, Consiliul local asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

O pondere importantă în veniturile proprii ale bugetelor locale o reprezintă cotele defalcate din impozitul pe venit.

4.3.2. Bugetul județean

O altă sursă de finanțare la nivel local este reprezentată de bugetul județean, din care pot fi repartizate fonduri pentru echilibrarea bugetelor locale, conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.3. Programele guvernamentale

Transferurile consolidabile de la **bugetul de stat** către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe, la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

Spre exemplu:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale oferă finanțări pentru acordarea de facilități persoanelor cu handicap, acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței, programe pentru ocuparea temporară a forței de muncă etc.;
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației finanțează programe de reabilitare a rețelei rutiere, acțiuni privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință, reabilitarea termică a clădirilor de locuit etc.;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor oferă finanțări pentru programe multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor;
- Ministerul Sănătății finanțează investițiile pentru modernizarea unităților medicale;
- Ministerul Culturii acordă fonduri pentru finalizarea lucrărilor de construcție a așezămintelor culturale.

Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- unități sanitare;
- drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- poduri, podețe sau punți pietonale;
- obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- platforme de gunoi;
- piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- modernizarea bazelor sportive;
- sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Subprograme și beneficiari eligibili

- ✚ **Subprogramul „Modernizarea satului românesc”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor;

- ✦ **Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora;
- ✦ **Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”:** beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, se aprobă prin ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

4.3.4. Programele europene de finanțare nerambursabilă

Fondurile structurale și de investiții europene (ESI)

Fondurile ESI sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu

acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate, în principal, din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Fondurile Structurale și de Investiții Europene (fondurile ESI) sunt:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)
- Fondul social european (FSE)
- Fondul de coeziune (FC)
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de „concentrare tematică”:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Fondul Social European (FSE) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE. Fondul funcționează prin investiții în capitalul uman al Europei – angajații, tinerii și toți cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Astfel, finanțarea FSE îmbunătățește perspectivele de angajare pentru milioane de europeni, în special pentru cei cărora le este dificil să își găsească de lucru.

FSE finanțează următoarele priorități:

- adaptabilitatea angajaților, prin formarea de competențe noi, și a întreprinderilor, prin adoptarea unor metode noi de lucru;

- sporirea accesului la locuri de muncă: ajutând tinerii în tranziția de la școală pe piața muncii sau asigurându-le formare profesională celor aflați în căutarea unui loc de muncă, pentru a le îmbunătăți perspectivele de angajare;
- formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții în vederea dobândirii de noi competențe;
- sprijinirea persoanelor din grupurile defavorizate pentru obținerea unui loc de muncă.

Fondul de Coeziune (FC) ajută statele membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară să-și reducă diferențele dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială și să-și stabilizeze economiile. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceluiași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de Coeziune finanțează acțiuni care fac parte din următoarele domenii:

- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- mediu.

În acest context, Fondul de Coeziune poate interveni, de asemenea, în proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficacitate energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o sursă de finanțare din partea UE, utilizată de statele membre pentru a realiza o gamă largă de obiective ale politicii de dezvoltare rurale, cum ar fi: îmbunătățirea competitivității întreprinderilor agricole, forestiere și agroalimentare; susținerea protecției mediului natural; susținerea economiilor rurale; asigurarea calității vieții în zonele rurale.

Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia, prin gestiune partajată între Uniune și statele membre.

Începând cu 1 ianuarie 2007, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, în conformitate cu dreptul Uniunii:

- măsurile de reglementare sau sprijinire a piețelor agricole;
- plățile directe către agricultori în contextul politicii agricole comune;
- contribuția financiară a Uniunii la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Uniunii și în țările terțe, întreprinse de statele membre pe baza unor programe selectate de Comisia Europeană;
- contribuția financiară a Uniunii la programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli, menționat în art. 23 din R. (UE) nr. 1308/2013 și la măsurile privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor, astfel cum sunt menționate în art. 155 din R (UE) nr. 1308/2013.

FEGA finanțează următoarele cheltuieli în mod direct și în conformitate cu dreptul Uniunii:

- promovarea produselor agricole, efectuate fie direct de către Comisie, fie prin intermediul unor organizații internaționale;
- măsuri luate în conformitate cu legislația comunitară pentru a asigura conservarea, caracterizarea, colectarea și utilizarea resurselor genetice în agricultură;
- crearea și întreținerea sistemelor informatice de contabilitate pentru agricultură;
- sistemele de investigare agricolă, inclusiv investigațiile privind structura exploatațiilor agricole.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) este fondul UE destinat politicilor europene în domeniul pescuitului și al afacerilor maritime. Acesta este unul dintre cele cinci fonduri structurale și de investiții europene (fondurile ESI), care se completează reciproc și își propun să creeze condițiile necesare redresării economice a UE, generând creștere și locuri de muncă.

Fondul

- sprijină operatorii în tranziția către un pescuit durabil
- ajută comunitățile din zonele de coastă să își diversifice economiile
- finanțează proiecte care creează noi locuri de muncă și îmbunătățesc calitatea vieții în regiunile de coastă ale Europei
- facilitează accesul la finanțare.

Mod de funcționare

Fondul este utilizat pentru a cofinanța proiecte, completând resursele din bugetul național.

- Fiecărui stat membru i se alocă o parte din bugetul FEPAM, în funcție de importanța industriei pescuitului din țara respectivă.
- Ulterior, autoritățile naționale întocmesc un program operațional în care precizează cum intenționează să cheltuiască banii alocați.
- După ce Comisia aprobă programul, autoritățile naționale decid ce proiecte vor fi finanțate.
- Autoritățile naționale și Comisia răspund împreună de implementarea programului.

Conform **Acordului de parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027**, programele și fondurile aferente obiectivelor de politică sunt următoarele:

Tabelul nr. 25 – Obiectivele politicii, programe și fonduri 2021-2027

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FEDR
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	FEDR FC
	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM

Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Programul Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)	FSE
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FSE FEDR
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FSE FEDR
	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale	Programele operaționale regionale (POR)	FEDR
	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FEDR
	Program Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM

4.3.5. Programele de cooperare teritorială

România poate participa la trei tipuri de programe de cooperare teritorială:

- **Cooperare teritorială transfrontalieră** - presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine. Programele de cooperare transfrontalieră finanțează proiecte de accesibilitate transport și tehnologia informației, mediu și prevenirea riscurilor, dezvoltare economică și socială, precum și acțiuni „people to people”;
- **Cooperare teritorială transnațională** - presupune cooperarea cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic. Cooperarea transnațională finanțează dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum inovația, mediul și accesibilitatea și dezvoltarea urbană;
- **Cooperare teritorială interregională** - presupune colaborarea cu regiuni din orice stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante. Se promovează cooperarea între autoritățile publice (locale sau regionale), precum și între cercetătorii UE, pe probleme de interes comun

prin transferul de experiență și bune practici între regiuni și prin constituirea de rețele între orașele UE.

Ca regulă generală, rata de cofinanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Beneficiarii eligibili: autorități publice centrale, autorități publice locale, organizații de drept public, organisme de drept privat, organizații internaționale. Beneficiarii privați pot participa ca parteneri în proiecte sau în calitate de subcontractori.

4.3.6. Granturile SEE / Granturi norvegiene

Prin Acordul pentru Spațiul Economic European (SEE), trei dintre țările AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - Norvegia, Islanda și Liechtenstein, fac parte din piața internă europeană și contribuie la dezvoltarea socială și economică prin intermediul granturilor SEE și norvegiene, de care beneficiază 15 state membre din estul, centrul și sudul Uniunii Europene. Obiectivele majore ale Mecanismului Financiar SEE și Mecanismului Financiar Norvegian sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Granturile SEE și cele norvegiene au fost instituite în 2004, după ce Uniunea Europeană a primit zece noi state membre. Granturile reprezintă un acord între statele Spațiului Economic European (SEE – Norvegia, Islanda, Liechtenstein) și Uniunea Europeană, în baza căruia statele SEE au acces pe piața unică europeană.

Fondul Bilateral Național este un instrument menit să faciliteze contactul și cooperarea între entități din România și cele din statele donatoare (Islanda, Principatul Liechtenstein și Norvegia), dimensiunea bilaterală fiind obligatorie în orice inițiativă. Cooperarea bilaterală cu Consiliul Europei este, de asemenea, posibilă.

4.3.7. Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează

parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării actului normativ care reglementează parteneriatul public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

4.3.8. Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții.

Băncile locale sunt instituții financiare care au în portofoliu programe de finanțare/creditare pentru proiectele care implică fonduri europene. Se pot acorda astfel credite de investiții atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile, cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul unui proiect, urmând o serie de reglementări interne. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat.

Pentru proiectele de mare amploare se pot accesa și programe de finanțare internaționale ce au ca surse instituții financiare internaționale: BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), BEI (Banca Europeană de Investiții), FMI (Fondul Monetar Internațional) și Banca Mondială.

Banca Europeană de Investiții (BEI) finanțează proiecte care au ca obiectiv promovarea politicilor UE și implementarea Agendei Lisabona, a Inițiativei Inovare 2010 de creare și promovare a unei economii bazate pe cunoaștere. BEI împrumută până la 50% din valoarea unui proiect și cofinanțează investițiile împreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstrucție

și Dezvoltare). În prezent, BEI a devenit cea mai importantă sursă de finanțare internațională a proiectelor din noile state membre ale UE, dar și pentru cele din regiunea Balcanilor.

Banca Mondială sau Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) s-a dedicat exclusiv ajutorării pe termen lung a țărilor întârziate. BIRD oferă împrumuturi și ajutoare dezvoltării țărilor cu venituri mijlocii și mici. Banca Mondială se oferă ca un mijloc de finanțare independent pentru completarea finanțărilor necesare și nu pentru substituirea finanțărilor naționale. De asemenea, între Ministerul afacerilor europene și Banca Mondială s-a semnat în anul 2012 un acord pentru servicii de consultanță privind asistența tehnică în vederea creșterii ratei de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune atât pentru intervalul 2007 – 2013, cât și pentru exercițiul bugetar al Uniunii Europene, 2014 – 2020.

Secțiunea a 2-a

Strategia de dezvoltare locală a comunei Albești

1.1.Viziunea de dezvoltare a comunei Albești 2021-2027

În viziunea reprezentanților autorității publice locale, comuna Albești va deveni până în anul 2027 o comună prosperă, cu infrastructură modernă și o economie diversificată, orientată spre dezvoltare durabilă și adaptată noilor tehnologii, care va tinde spre îmbunătățirea continuă a calității vieții locuitorilor săi, spre utilizarea eficientă a resurselor, protecția mediului și coeziune socială.

Viziunea de dezvoltare a comunei Albești ne oferă o imagine asupra a ceea ce se dorește a fi Albești în următorii ani, bazându-se pe următoarele direcții generale:

- dezvoltarea economică a comunei prin valorificarea inteligentă a resurselor locale, acordarea de facilități investitorilor și crearea unui climat favorabil dezvoltării mediului de afaceri;
- modernizarea infrastructurii rutiere și a celei tehnico-edilitare;
- creșterea calității vieții locuitorilor ca urmare a dezvoltării economice și a modernizării serviciilor publice;

- îmbunătățirea calității factorilor de mediu;
- consolidarea capacității administrației publice locale de a servi cetățeanul într-un mod legal, echitabil și transparent.

1.2.Obiectivul strategic general

Dezvoltarea durabilă a comunei Albești prin creșterea competitivității economiei locale, diversificarea activităților economice și atractivitatea socio-culturală a localității, care să determine îmbunătățirea calității vieții locuitorilor săi.

În vederea creșterii calității vieții populației din cadrul comunei Albești, sunt necesare următoarele:

- diversificarea și amplificarea locurilor de muncă, prin diversificarea activităților economice și atragerea de investitori privați;
- extinderea zonei de locuire individuală pentru a adapta oferta de locuințe tendinței de expansiune a comunei;
- asigurarea unor suprafețe de teren din cadrul comunei Albești, în vederea oferirii posibilității dezvoltării activităților și serviciilor, în vederea generării locurilor de muncă și în vederea dezvoltării economiei locale;
- modernizarea tramei stradale, prin asfaltarea tuturor drumurilor din intravilan și realizarea trotuarelor pentru circulația pietonală;
- asigurarea gamei complete de rețele edilitare necesare creșterii calității locuirii și realizarea echipării tehnico-edilitare: rețele în sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă și canalizare a apelor uzate, rețele de energie electrică, telefonie, alimentare cu gaze naturale;
- asigurarea unei bune accesibilități și mobilități în teritoriu prin modernizarea și eficientizarea rețelei de transport public, care să asigure o bună legătură și mobilitate în teritoriu a populației comunei;
- realizarea unei strategii de drumuri la nivelul comunei, care să deservească în mod coerent terenurile care nu au acces la niciun drum public.

1.3.Obiective specifice și direcții de acțiune

Viziunea strategică a fost transpusă în obiective specifice operaționalizate fiecare în prioritate, măsuri asociate și proiecte de investiții.

Obiectivele specifice vizează principalele domenii de intervenție pentru dezvoltarea durabilă a comunei Albești:

- Infrastructură
- Economie rurală
- Educație
- Sănătate și asistență socială
- Mediu
- Turism, cultură și tradiții
- Administrație publică locală

Obiectivul specific 1:

Modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico-edilitare

Justificare

În vederea asigurării unei accesibilități ridicate a locuitorilor comunei către localitățile urbane și rurale din teritoriu și la infrastructura majoră a județului, se propune modernizarea căilor de circulație rutieră și adaptarea capacității acestora la necesitățile de transport din cadrul zonei și la fluxurile de trafic.

Infrastructura rutieră a comunei prezintă anumite vulnerabilități cum ar fi:

- accesibilitate limitată în anumite zone;
- drumuri și străzi comunale nemodernizate;
- drumuri ce deservește obiective turistice, care necesită reabilitare și modernizare;
- lipsa pistelor amenajate pentru bicicliști;
- lipsa parcarilor auto și a parcarilor de biciclete în punctele de interes ale comunei;
- lipsa trotuarelor amenajate pentru pietoni;
- poduri și podețe ce necesită reabilitare;
- amenajare insuficientă a stațiilor de așteptare pentru transportul public în comun;

- șanțurile pentru scurgerea apelor pluviale nu sunt amenajate.

O mai bună conexiune a comunei cu localitățile învecinate poate fi asigurată și prin îmbunătățirea programului de transport public, cu stații pe teritoriul comunei Albești, în zonele cele mai accesibile și cele mai frecventate.

Modernizarea circulației rutiere și promovarea unui transport public eficient poate contribui semnificativ la dezvoltarea teritoriului comunei Albești din punct de vedere social și economic, generând pe de o parte fluxuri mai intense de populație, atrasă de oferta de muncă și de oferta de locuințe, iar pe de altă parte un flux mai mare de mărfuri generate de oportunitățile mediului economic.

Din punct de vedere tehnico-edilitar:

- nu există sistem de canalizare și stație de epurare a apelor menajere la nivelul comunei;
- nu există implementat sistem de distribuție gaze naturale în comună;
- este necesară extinderea rețelei de curent electric și a iluminatului public modern;
- sunt oportune amenajarea peisagistică a comunei și extinderea și reabilitarea spațiilor verzi;
- se recomandă utilizarea pe scară largă a surselor regenerabile de energie.

Având în vedere că o infrastructură rutieră extinsă, reabilitată și modernizată, precum și dotările tehnico-edilitare la standarde înalte determină progresul economic și social al unei comunități, se stabilește ca obiectiv „Modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico-edilitare”.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 1:

Priorități	Măsuri asociate
1.1 Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră	1.1.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere în cadrul comunei și între localitățile din județ
	1.1.2 Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservesc obiective economice
	1.1.3 Amenajarea de piste de biciclete
	1.1.4 Dezvoltarea transportului public

1.2 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1 Actualizarea PUG-ului
	1.2.2 Cadastrare imobile
	1.2.3 Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de apă și canalizare
	1.2.4 Introducerea, modernizarea și extinderea rețelei de gaze naturale
	1.2.5. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric
	1.2.6 Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public
	1.2.7 Sprijinirea introducerii și utilizării surselor alternative de producere a energiei, respectiv de eficientizare a utilizării energiei în clădirile publice
	1.2.8 Asigurarea infrastructurii necesare cultelor religioase
	1.2.9 Asigurarea serviciilor pentru siguranța cetățeanului
1.3 Îmbunătățirea accesului la TIC, a calității și utilizării acestor rețele de către populație, operatori economici și instituții	1.3.1 Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de TIC
	1.3.2 Susținerea utilizării TIC de către populație și operatori economici

Obiectiv specific 2:

Creșterea competitivității economiei locale

Justificare

Luând în considerare faptul că în prezent activitățile economice (cea mai mare pondere fiind reprezentată de agricultură) nu asigură necesarul de locuri de muncă și nu conduc la dezvoltarea economică a comunei, se propune dezvoltarea economiei locale prin restructurarea sectorului industrial (industrie și activități conexe acesteia, depozitare, centre logistice etc.) și concentrarea unor dotări și activități terțiare de servicii și comerț, atât în zonele centrale ale trupurilor localității, cât și în vecinătatea arterelor majore de circulație.

Dezvoltarea mediului de afaceri local prin sprijinirea întreprinzătorilor privați existenți și atragerea de noi investitori va avea efecte benefice pentru întreaga comunitate locală:

- venituri mai mari la bugetul local;

- valorificarea potențialului natural, economic-social, cultural etc. al comunității locale;
- crearea de noi locuri de muncă;
- specializarea forței de muncă;
- reducerea/eliminarea șomajului;
- incluziune socială;
- promovarea comunei pe plan național și internațional.

Se impune de asemenea sprijinirea producătorilor locali pentru creșterea competitivității și consolidarea poziției acestora pe piața națională și internațională. Aceasta implică inclusiv dezvoltarea infrastructurii rutiere de transport de mărfuri și persoane, precum și dotări tehnico-edilitare la standarde moderne.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 2:

Priorități	Măsuri asociate
2.1 Creșterea competitivității producătorilor locali	2.1.1 Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii mediului de afaceri
	2.1.2 Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității
	2.1.3 Susținerea investițiilor în industria materialelor de construcții
	2.1.4 Susținerea industriilor creative
2.2 Dezvoltarea capitalului uman	2.2.1 Susținerea programelor adecvate de formare a resursei umane potrivit dinamicii pieței de muncă
	2.2.2 Stimularea performanțelor în învățământul preuniversitar
	2.2.3 Calificarea/Recalificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea configurării condițiilor pentru specializare inteligentă
	2.2.4 Dezvoltarea antreprenoriatului
2.3 Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive	2.3.1 Sprijinirea omologării și promovării produselor agroalimentare cu specific local

Obiectiv specific 3:

Creșterea calității serviciilor și performanței în educație

Justificare

Nu se poate vorbi de dezvoltarea durabilă a unei comunități fără asigurarea de servicii de educație moderne și performante. Constituie priorități pentru administrația publică locală:

- extinderea infrastructurii învățământului local prin construcția de noi grădinițe și școli;
- dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă pentru creșterea calității actului educațional;
- amenajarea de terenuri de sport;
- amenajarea de locuri de joacă pentru copii și adolescenți;
- asigurarea transportului cu microbuze școlare;
- stabilizarea personalului didactic calificat în unitățile de învățământ din comună.

Administrația publică locală, în colaborare cu conducerea unităților de învățământ de pe raza comunei urmăresc în acest fel creșterea performanțelor școlare, dar și reducerea absenteismului și a abandonului școlar, în special pentru copiii ce provin din medii sociale defavorizate.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 3:

Priorități	Măsuri asociate
3.1 Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație	3.1.1 Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar
	3.1.2 Facilitarea accesului copiilor și cadrelor didactice la grădinițe și școli în zonele greu accesibile sau cu transport public deficitar
3.2 Susținerea performanței școlare și a specializării inteligente	3.2.1 Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate
	3.2.2 Susținerea specializării inteligente, creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor

Obiectiv specific 4:

Creșterea calității serviciilor medicale și sociale

Justificare

Creșterea calității vieții cetățenilor comunei este întemeiată și pe servicii de sănătate și de protecție socială furnizate la cele mai înalte standarde în domeniu.

În prezent există dispensar medical uman în satul Albești și un punct medical în satul Cotu Văii, populația fiind deservită de un singur medic de familie. De asemenea, în comuna Albești există o farmacie.

Administrația publică locală intenționează implementarea unor proiecte de construire și dotare cu echipament medical performant, dar și cu tehnică modernă de calcul a unor dispensare medicale în satele Albești și Cotu Văii.

Aceasta va determina creșterea calității actului medical și reducerea timpului de intervenție în cazurile de urgențe medicale. Cetățenii comunei nu vor mai fi nevoiți să se deplaseze în localitățile învecinate pentru a apela la servicii medicale.

Pentru că o societate sănătoasă se formează încă din copilărie, prin programele derulate în cadrul unităților de învățământ, se va pune accent pe educația sanitară și pe popularizarea normelor de igienă și de sănătate publică.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 4:

Priorități	Măsuri asociate
4.1 Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială	4.1.1 Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială
	4.1.2 Dezvoltarea serviciilor medicale de urgență și acordare a primului ajutor
	4.1.3 Eficientizarea sistemului de sănătate și a celui de protecție socială prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne
4.2 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și facilitarea accesului la	4.2.1 Încurajarea acțiunilor ce vizează prevenirea îmbolnăvirii
	4.2.2 Creșterea egalității de șanse privind accesul la servicii în

servicii medicale de calitate	domeniul sănătății
4.3 Dezvoltarea serviciilor sociale locale	4.3.1 Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale
	4.3.2 Susținerea programelor de incluziune socială, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare, prin măsuri de integrare pe piața muncii și acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, educație și cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile

Obiectiv specific 5:

Protejarea și conservarea mediului natural

Justificare

Ținând cont de faptul că la nivelul comunei nu există în prezent un sistem centralizat de canalizare, se propune crearea acestuia și constituirea unei stații de epurare a apelor uzate pentru care pot fi atrase fonduri europene, astfel încât să se asigure racordarea integrală a fondului construit al comunei la sistemul propus.

Mai mult, se impune modernizarea sistemului stradal, astfel încât să fie amplasate șanțuri pavate deschise sau acoperite pe marginea drumurilor, în vederea colectării apelor pluviale. Configurarea sistemului de colectare a apelor meteorice trebuie realizată astfel încât apa colectată să fie transportată în aceeași zonă unde va fi poziționată stația de epurare, întrucât va fi trecută printr-un deznisipator și separator de hidrocarburi și deversată ulterior în sistemul hidrografic.

În ceea ce privește deșeurile menajere, acestea se vor colecta individual, pe fiecare lot în parte, prin europubele. În continuare, acestea vor fi preluate de serviciul de salubritate al comunei.

Preocuparea administrației publice locale pentru protecția și conservarea mediului natural este cu atât mai justificată cu cât o parte din teritoriul comunei este arie protejată NATURA 2000. În vederea menținerii sau refacerii habitatelor și speciilor din siturile NATURA 2000, se propun măsuri care țin cont de cerințele economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale. Astfel, s-au stabilit o serie de obiective, după cum urmează:

- asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar, în sensul menținerii/atingerii stării de conservare favorabilă a acestora;

- creșterea nivelului de conștientizare (îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului) a populației comunei prin informare și pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;
- promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, care asigură suportul pentru speciile și habitatele de interes conservativ;
- crearea oportunităților pentru desfășurarea unui turism durabil (prin intermediul valorilor naturale și culturale), cu scopul limitării impactului asupra mediului.

Un mediu natural sănătos generează:

- o calitate a vieții crescută pentru locuitorii comunei;
- posibilități multiple de recreere și petrecere a timpului liber;
- atractivitate turistică a zonei;
- noi investiții;
- evitarea efectelor negative ale dezastrelor naturale.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 5:

Priorități	Măsuri asociate
5.1 Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului	5.1.1 Sprijinirea utilizării mijloacelor de transport mai puțin poluante/nepoluante
	5.1.2 Extinderea zonelor verzi ale localității
	5.1.3 Descurajarea poluării solului
	5.1.4 Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă: eoliană, solară, biomasă, termală, etc.
	5.1.5 Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor la luarea deciziilor privind mediul
5.2 Implementarea managementului integrat al deșeurilor	5.2.1 Încurajarea colectării selective a deșeurilor
	5.2.2 Facilitarea ecologizării zonelor poluate
5.3 Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate	5.3.1 Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor naturale
	5.3.2 Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale

	protejate
	5.3.3 Sprijinirea campaniilor de informare și conștientizare privind importanța dezvoltării durabile, a protecției și conservării habitatelor naturale și ariilor protejate

Obiectiv specific 6:

Dezvoltarea durabilă a turismului și conservarea patrimoniului cultural identitar

Justificare

Pe teritoriul administrativ al comunei Albești există obiective naturale și culturale de referință, care pot fi valorificate pentru dezvoltarea durabilă a turismului. Pădurea Hagieni, Mănăstirea Hagieni și Cetatea Albești sunt doar câteva dintre atracțiile turistice ale zonei.

Poziționarea geografică a comunei Albești în apropierea litoralului Mării Negre o face și mai atractivă din punct de vedere turistic.

La sfârșitul perioadei 2021-2027, comuna Albești va avea o ofertă turistică diversificată, bazată pe o infrastructură turistică și culturală modernă, care va cuprinde monumente istorice și culturale reabilite, zone de agrement, unități de cazare și alimentație diversificate, centre de închiriere biciclete și echipament sportiv, etc. Calendarul de evenimente culturale organizate în localitate va fi unul diversificat, care împreună cu oferta de produse turistice vor fi promovate intensiv.

Comuna va putea oferi servicii de calitate turiștilor de toate vârstele - români, dar și străini, interesați de turism cultural, monahal și de agrement, servicii care respectă, conservă și valorifică resursele locale (tradițiile zonei, monumentele, siturile arheologice, rezervațiile și resursele naturale), servicii dezvoltate prin colaborare între toți agenții interesați, autorități publice, dar și agenți economici.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 6:

Priorități	Măsuri asociate
6.1 Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului	6.1.1 Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale,

cultural identitar	în strânsă corelare cu patrimoniul cultural
	6.1.2 Conservarea și dezvoltarea așezămintelor cultelor religioase
6.2 Promovarea și valorificarea patrimoniului natural	6.2.1 Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei
	6.2.2 Crearea și dezvoltarea zonelor turistice, sportive și de agrement
6.3 Dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice și unitățile de cazare	6.3.1 Înființare centru de informare turistică
	6.3.2 Facilitarea modernizării și extinderii gamei de servicii a unităților de primire turistică

Obiectiv specific 7:

Consolidarea capacității administrative

Justificare:

O administrație publică modernă trebuie să câștige încrederea cetățenilor și a altor tipuri de beneficiari, oferindu-le servicii prompte și asigurând constanță în calitatea prestării serviciilor.

Din acest motiv, scopul intervenției este de a contribui la o mai bună valorificare a resurselor umane angajate în sectorul administrației, transparența serviciilor oferite și a deciziilor adoptate, servirea promptă a cetățeanului, îmbunătățirea relației dintre cetățean și funcționarul public.

Având în vedere toate acestea, administrația publică locală:

- își va recruta personalul pe criterii profesionale și transparente;
- va pune accent pe dezvoltarea carierei, resursa umană urmând să fie motivată, formată și profesionalizată în mod constant în funcție de nevoile și tendințele societății;
- se va preocupa de crearea de condiții optime de muncă, prin reabilitarea, modernizarea și extinderea sediului administrativ al primăriei, precum și prin dotarea cu tehnologie de ultimă generație și achiziția de softuri performante;
- se va focusa pe implementarea de e-servicii, care să faciliteze contactul cu cetățenii și reducerea timpilor de soluționare a cererilor acestora.

În conceperea și furnizarea serviciilor, ca și în luarea altor tipuri de decizii, administrația publică se va sprijini pe participarea cetățenilor, implicarea experților și a actorilor cheie din societate, prin mecanisme stabile de consultare.

Priorități și măsuri asociate Obiectivului specific 7:

Priorități	Măsuri asociate
7.1 Dezvoltarea capacității administrației publice locale	7.1.1 Dezvoltarea capacității administrative la nivelul localității prin introducerea de instrumente și proceduri moderne de management
	7.1.2 Dotarea cu tehnologie IT modernă și performantă, care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrației publice
	7.1.3 Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri, prin încurajarea furnizării și utilizării e-guvernării
	7.1.4 Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală (inclusiv decidenții politici)
	7.1.5 Creșterea gradului de transparență la nivelul administrației publice locale
	7.1.6 Modernizare și extindere sediu administrativ și infrastructură

Secțiunea a 3-a

Planul local de acțiune al comunei Albești

Planul local de acțiune prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile, astfel încât în procesul de dezvoltare să poată fi evaluată în mod continuu complexitatea factorilor sociali, economici, de mediu și tehnologici, prin indicatorii de dezvoltare durabilă selecționați ca relevanți pentru comuna Albești.

Toate măsurile se concretizează în planul local de acțiune prin programe și proiecte.

Termenul de realizare a Planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 7 ani, fixat pentru realizarea strategiei de dezvoltare locală a comunei.

Periodic, Planul local de acțiune trebuie revizuit astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE 2021-2027

INFRASTRUCTURĂ					
Obiectiv specific: Modernizarea infrastructurii locale de transport și tehnico-edilitare					
Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
1.1. Îmbunătățirea mobilității locuitorilor și mărfurilor prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de infrastructură rutieră	1.1.1. Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri în vederea îmbunătățirii conexiunii rutiere în cadrul comunei și între localitățile din județ	1. Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale din comuna Albești, județul Constanța	Lungime drumuri comunale reabilite și modernizate (7,7 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Modernizarea străzilor comunale din comuna Albești, județul Constanța	Lungime străzi comunale modernizate (12 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Modernizare infrastructură rutieră agricolă	Lungime infrastructură rutieră	Buget local Buget de stat	2021 - 2027

			agricolă modernizată (6 km)	Fonduri europene Alte surse legal constituite	
		4.Pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative	Lungime drumuri agricole pietruite (2 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5.Construire de trotuare în comuna Albești, județul Constanța	Suprafață trotuare construite (30.000 mp)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Reabilitare trotuare în comuna Albești, județul Constanța	Suprafață trotuare reabilite (75.000 mp)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		7.Realizare șanțuri și podețe betonate în comuna Albești, județul Constanța	Lungime șanțuri și podețe betonate realizate (5,6 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		8.Construire de poduri peste Valea Albeștiului, în satele Vârtop și Albești	Lungime poduri construite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		9. Construire și amenajare parcare auto în satele Albești și Cotu Văii și sala de sport	Suprafață parcare auto amenajată Număr locuri de parcare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		10.Extindere rețea stradală în satele Cotu Văii, Arsa, Albești, Vârtop, Coroana	Lungime rețea stradală (extindere de 4-5 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		11.Lucrări de întreținere a drumurilor de exploatație agricolă	Lungime drumuri de exploatație agricolă întreținute (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		12.Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Albești (satele Arsa, Albești, Cotu Văii) și regularizare pârâu	Lungime șanțuri amenajate (5-6 km) Lungime pârâu regularizat (2,5 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		13.Dezvoltare proiecte integrate pentru drumuri, apă, canal printr-o formă asociativă a comunelor din județ – ADI Apă Canal	Proiecte integrate implementate Utilități introduse sau extinse Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.1.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea drumurilor ce deservește obiective economice.	1. Dezvoltare rețea de drumuri locale în zonele turistice, la Cetatea Albești și mănăstire	Lungime drumuri locale destinate turismului (3 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.1.3. Amenajarea de piste de biciclete	1.Amenajare piste biciclete în comuna Albești, județul Constanța	Lungime piste biciclete amenajate (10 km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Amenajare parcări pentru biciclete în zonele de interes economic (industrial, agricol,	Rasteluri de biciclete instalate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

		comercial, turistic)		Alte surse legal constituite	
		3. Achiziționarea de biciclete și punerea lor la dispoziția cetățenilor și turiștilor	Număr biciclete achiziționate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.1.4. Dezvoltarea transportului public	1. Amenajare stații transport public în comuna Albești, județul Constanța	Număr stații de transport public amenajate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
1.2. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1. Actualizare PUG	1. Actualizarea PUG-ului	PUG actualizat Număr investitori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.2.2. Cadastrare imobile	1. Cadastrarea imobilelor din comună (intravilan, extravilan)	Număr și suprafețe imobile cadastrate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.2.3. Introducerea, extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de apă și canalizare	1. Înființare rețea de canalizare și stație de epurare în comuna Albești, județul Constanța	Lungime rețea de canalizare (km) Capacitate stație epurare Număr racorduri Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
			2. Extindere rețea de apă potabilă în comuna Albești, județul Constanța	Lungime rețea de apă potabilă nou-înființată (km) Număr racorduri noi Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

		3. Infrastructură de apă și irigații pentru activități agricole și zootehnice în comuna Albești, județul Constanța	Lungime infrastructură de apă și irigații (km) Suprafață teren deservită Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Instalație irigație terenuri agricole în comuna Albești, județul Constanța	Lungime și capacitate instalație irigații Suprafață teren deservită Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5. Înlocuirea rețelelor de apă cu prioritatea stabilită de pierderile din rețea, număr de intervenții, probleme în alimentare, pierderi în contorizare	Lungime rețele înlocuite (km) Procent reducere pierderi în rețea, număr intervenții	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Înlocuirea conductelor de azbociment din rețelele de alimentare cu apă potabilă	Lungime conducte înlocuite (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.2.4. Introducerea, modernizarea și extinderea rețelei de gaze naturale	1. Înființare sistem de distribuție gaze naturale, racord de înaltă presiune și SRM (stație de reglare-măsură) gaz	Lungime rețea de distribuție gaze naturale (56 km) Număr gospodării deservite (1700 gospodării)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Racordare la rețea gaz	Număr racorduri la rețea Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

1.2.5. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de curent electric	1.Extindere rețea electrică în comuna Albești, județul Constanța	Lungime rețea electrică nou-înființată Număr racorduri noi Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2. Electrificare ferme de animale	Ferme agricole electrificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
1.2.6. Sprijinirea extinderii și modernizării rețelei de iluminat public	1. Modernizare iluminat public	Lungime rețea de iluminat public modernizată (km) Număr puncte de aprindere noi Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2.Iluminatul artistic al obiectivelor istorice, instituțiilor	Obiective istorice, instituții cu iluminat artistic	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	3.Iluminat public cu energie regenerabilă	Lungime rețea de iluminat public din surse regenerabile (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
1.2.7. Sprijinirea introducerii și utilizării surselor alternative de producere a energiei, respectiv de eficientizare a utilizării energiei în	1. Dezvoltarea microhidrocentralelor și a centralelor eoliene pentru ferme	Număr și capacitate centrale	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2.Construire de parc fotovoltaic cu panouri solare	Suprafață parc fotovoltaic	Buget local Buget de stat	2021 - 2027

	clădirile publice		Număr panouri solare Capacitate parc fotovoltaic	Fonduri europene Alte surse legal constituite	
		3.Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice	Instituții publice care utilizează surse regenerabile de energie	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
1.2.8. Asigurarea infrastructurii necesare cultelor religioase	1. Restaurare biserici în satele Cotu Văii și Coroana		Suprafețe restaurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Construire biserică în satul Albești	Suprafață construită Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Construire și amenajare case mortuare (capele) în satele Albești, Arsa, Coroana și Vârtop	Suprafețe construite și amenajate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Amenajare cimitire în comuna Albești, județul Constanța	Suprafețe amenajate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
1.2.9. Asigurarea serviciilor pentru siguranța cetățeanului	1. Construirea unui post de poliție în comuna Albești, județul Constanța		Suprafață construită	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

1.3. Îmbunătățirea accesului la TIC, a calității și utilizării acestor rețele de către populație, operatori economici și instituții	1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de TIC	1. Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante	Număr și valoare echipamente Număr copii beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Dotarea unităților medicale și de protecție socială cu echipamente IT performante	Număr și valoare echipamente Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	1.3.2. Susținerea utilizării TIC de către populație și operatorii economici	1. Furnizarea de servicii publice online prin implementarea soluțiilor de tip e-guvernare, e-educație, e-sănătate	Servicii publice asigurate în sistem online Termen de soluționare cereri (reduc) Număr utilizatori	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

ECONOMIE RURALĂ

Obiectiv specific: Creșterea competitivității economiei locale

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
2.1. Creșterea competitivității producătorilor	2.1.1. Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii	1.Înființare parc agro-industrial	Suprafață parc agro-industrial amenajat Investitori privați	Buget local Buget de stat Fonduri	2021 - 2027

locali	mediului de afaceri		atrași Număr locuri de muncă create Indicatori creștere economică	europene Alte surse legal constituite	
		2.Racordare parc agro-industrial la rețelele de utilități ale localității (apă, canalizare, curent electric, gaze naturale, iluminat)	Lungime rețele de utilități nou-înființate Număr racorduri Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Modernizare căi de acces la parcul agro-industrial	Lungime căi de acces modernizate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2.1.2. Valorificarea inteligentă a potențialului agro-zootehnic, viticol, pomicol și silvicol al comunității	1.Creșterea producției vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară, precum și dezvoltarea unei microfabrici pentru nutrețuri concentrate	Producție medie la hectar Producție agricolă valorificată Capacitate fabrică	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Susținerea industriei de panificație în zonă	Unități de producție nou-înființate în comună Capacitate producție Număr locuri de muncă nou-create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3.Crearea de facilități și intermediere pentru încurajarea producătorilor de zahăr să facă contracte cu fermele agricole locale pentru cultivarea	Suprafețe cultivate Producție medie la hectar Producție	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

		sfecele de zahăr pe suprafețe întinse	valorificată	Alte surse legal constituite	
		4. Încurajarea creșterii oilor și a produselor ecologice din lapte de oaie	Efective de animale Număr și diversitate produse ecologice din lapte Produse ecologice din lapte valorificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5. Dezvoltarea punctelor de colectare a laptelui de la producătorii familiari și fermele mici și mijlocii	Număr și capacitate puncte de colectare a laptelui Cantitate de lapte colectată Cantitate de lapte valorificată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Dezvoltarea taberelor tematice pentru tineri care pot genera venituri la bugetele locale și micro-activitate economică pentru localnici (spre ex. cantine, restaurante cu rețete locale)	Tabere tematice organizate Număr beneficiari Procent creștere venituri la bugetul local	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		7. Susținerea unor mecanisme de branding, promovare și desfășurare profitabilă a produselor locale rezultate din creșterea vitelor și a oilor	Campanii de promovare Produse locale promovate și comercializate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		8. Construire depozit de preluare, păstrare și valorificare a produselor agricole în comuna Albești, județul Constanța	Suprafață construită Capacitate depozit Cantitate de produse agricole depozitate Cantitate produse agricole valorificate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		9. Atragerea de investitori pentru valorificarea fructelor și legumelor în cadrul unei minifabrici pentru conserve și desfacerea produselor la poartă prin marketare pe internet și contacte directe (evitarea politicilor supermarketurilor)	Investitori privați atrași Capacitate fabrică Producție valorificată prin marketare pe internet și contacte directe	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		10. Asociații pentru creșterea bovinelor și valorificarea laptelui în produse alimentare	Asociații susținute Efective de animale Cantitate de lapte colectată și valorificată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		11. Centru de promovare și desfacere a produselor agricole în comuna Albești, județul Constanța	Suprafață amenajată Capacitate centru Producție agricolă valorificată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		12. Înființare piață agroalimentară în comuna Albești, județul Constanța	Suprafață piață Număr producători locali atrași Valoare tranzacții comerciale Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		13. Microferme ecologice pentru integrarea în muncă a tinerilor cu deficiențe din categoriile sociale defavorizate	Ferme ecologice Număr tineri integrați în muncă	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		14. Revitalizarea producției viticole și dezvoltarea livezilor de pomi	Investitori privați atrași	Buget local Buget de stat	2021 - 2027

		fructiferi și atragerea de investitori privați	Suprafețe cultivate Producție medie la hectar	Fonduri europene Alte surse legal constituite	
2.1.3.Sușinerea investițiilor în industria materialelor de construcții	1. Atragerea investițiilor în industria de cărămidă, țiglă, faianță și alte materiale ceramice prin valorificarea resurselor naturale locale – spre ex. argila	Unități de producție nou-înființate Capacitate de producție Producție valorificată Număr locuri de muncă create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
	2. Dezvoltarea producției de piatră prelucrată pentru construcții și ornamente	Unități de producție nou-înființate Capacitate de producție Producție valorificată Număr locuri de muncă create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
2.1.4.Sușinerea industriilor creative	1. Lansarea unor minicapacități de producție în industrii creative: confecții	Unități de producție nou-înființate Capacitate de producție Producție valorificată Număr locuri de muncă create	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
	2. Dezvoltare capacități de producție pentru produse cosmetice pe bază de rețete tradiționale	Unități de producție nou-înființate Capacitate de producție Producție	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal	2021 - 2027	

			valorificată Număr locuri de muncă create	constituite	
2.2.Dezvoltarea capitalului uman	2.2.1.Sușinerea programelor adecvate de formare a resursei umane potrivit dinamicii pieței de muncă	1. Sușinerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în comuna Albești, județul Constanța	Număr programe de instruire organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2.2.2.Stimularea performanțelor în învățământul preuniversitar	1. Stimularea financiară/premierea companiilor locale care angajează cei mai buni absolvenți de liceu/facultate din comuna Albești, județul Constanța	Companii locale premiat Număr tineri încadrați în muncă	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Condiționarea acordării ajutoarelor sociale de un anume nivel de performanță în școală (pentru reducerea abandonului școlar)	Număr dosare și cuanțum ajutoare sociale (redus)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Proiect filantropic adresat sușinerii tinerilor din mediul rural în urmarea liceului și a facultății în domeniile de interes strategic	Număr tineri sprijiniți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2.2.3. Calificarea/ recalificarea în domeniile cu potențial competitiv, în vederea	1.Calificarea populației cu studii primare și medii în domeniul viticulturii, pomiculturii, apiculturii	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

configurării condițiilor pentru specializare inteligentă			Alte surse legal constituite	
	2. Calificarea populației pentru fabricarea artizanală de haine din lână, carpete, produse pentru pat, stofe	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	3. Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură și susținerea dezvoltării serelor	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	4. Instruiri pentru dezvoltarea turismului de nișă – trasee turistice, concursuri tematice	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5. Proiecte de reconversie pentru calificare în prelucrarea pietrei	Număr programe de instruire Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
2.2.4. Dezvoltarea antreprenoriatului	1. Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Albești	Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr antreprenori rezultați în urma formării	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

2.3.Dezvoltarea serviciilor de consultanță și expertiză în afaceri competitive	2.3.1. Sprijinirea omologării și promovării produselor agroalimentare cu specific local.	1.Omologare și promovare pe piața internă și internațională a produselor agroalimentare cu specific local	Produse agroalimentare locale omologate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
EDUCAȚIE					
Obiectiv specific: Creșterea calității serviciilor și performanței în educație					
Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
3.1. Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de educație	3.1.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii, prin sprijinirea învățământului primar și gimnazial și prevenirea abandonului școlar	1. Construire grădiniță cu program prelungit în satul Cotu Văii	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Construire școală în satul Albești	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		3. Proiect de dotare a școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performantă	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Construire și amenajare teren sportiv	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5. Amenajare și modernizare bibliotecă comunală	Suprafață amenajată și modernizată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Reabilitare imobil cămin cultural în satul Vârtop	Suprafață reabilitată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		7. Construire cămine culturale în satele Arsa și Cotu Văii	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		8. Sprijinirea tinerilor din mediul rural în urmarea studiilor liceale,	Număr tineri susținuți	Buget local Buget de stat	2021 - 2027

		tehnice, profesionale, universitare, potrivit potențialului – proiecte de filantropie și asistență		Fonduri europene Alte surse legal constituite	
	3.1.2. Facilitarea accesului copiilor și cadrelor didactice la grădinițe și școli în zonele greu accesibile sau cu transport public deficitar	1. Organizare transport microbuze școlare	Număr curse organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
3.2. Susținerea performanței școlare și a specializării inteligente	3.2.1. Susținerea elevilor cu potențial intelectual crescut, precum și a elevilor ce provin din familii defavorizate	1. Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente	Număr copii și tineri susținuți Număr și valoare burse acordate Alte stimulente	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	3.2.2. Susținerea specializării inteligente, creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor	1. Proiect de orientare a educației pe coordonatele potențialului competitiv, al specializării inteligente și inovării	Număr programe de specializare și inovare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse meserii practicate pe plan local	Număr programe de calificare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Obiectiv specific: Creșterea calității serviciilor medicale și sociale

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
4.1. Îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale și a celor de protecție socială	4.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea/construirea clădirilor și spațiilor unităților medicale și de protecție socială	1. Construire și dotare dispensar medical în satele Albești și Cotu Văii	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Adăpost și consiliere pentru victimele violenței domestice	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Construire imobil cu locuințe sociale	Suprafață construită și amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		4.Dotare cu echipamente medicale performante a dispensarului medical din satul Arsa	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	4.1.2. Dezvoltarea serviciilor medicale de urgență și acordare a primului ajutor.	1.Dotare cu echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Stabilizarea unei echipe de specialiști la nivelul comunei în domeniile relevante de sănătate, prin acordarea de facilități, stimulente etc.	Număr specialiști în domeniul medical stabilizați în comună	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	4.1.3. Eficientizarea sistemului de sănătate și a celui de protecție socială prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne.	1.Dotare cu tehnologie performantă (IT&C) a dispensarului medical	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
4.2. Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și facilitarea accesului la servicii medicale de calitate	4.2.1. Încurajarea acțiunilor ce vizează prevenirea îmbolnăvirii	1.Campanii de informare și sănătate publică	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		2. Educație sanitară în școli	Număr programe de educație sanitară Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	4.2.2. Creșterea egalității de șanse privind accesul la servicii în domeniul sănătății	1. Înscrierea tuturor membrilor comunității la medicul de familie	Număr persoane înscrise	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Organizare de campanii de analize și investigații medicale gratuite	Număr campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Constituirea unei structuri de asistență medicală comunitară la nivelul UAT	Asistență medicală comunitară la nivelul comunei Număr posturi create Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
4.3. Dezvoltarea serviciilor sociale locale	4.3.1.Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul administrației publice locale	1.Dotarea cu tehnică și mijloace de lucru performante a structurii de asistență socială din cadrul UAT	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		2. Formarea continuă a personalului implicat în acordarea de servicii sociale	Număr programe de formare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Anchete sociale realizate în teren pentru depistarea nevoilor sociale reale ale comunității	Număr anchete sociale realizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Elaborare și implementare strategie de dezvoltare a serviciilor sociale pe termen mediu și lung	Strategie de dezvoltare servicii sociale Proiecte de investiții implementate pentru dezvoltarea serviciilor sociale	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	4.3.2. Susținerea programelor de incluziune socială, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare, prin măsuri de integrare pe piața muncii și acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, educație și cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile	1. Asigurarea unei comunități sănătoase și echilibrate prin scăderea numărului de asistați social din comunitate, prin creșterea angajării și scăderea presiunii asupra bugetului local	Numărul de asistați social (reduș)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Organizare de campanii de conștientizare a populației privind abandonul de copii, abandonul școlar, metodele contraceptive etc.	Număr de campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

MEDIU

Obiectiv specific: Protejarea și conservarea mediului natural

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
5.1. Îmbunătățirea calității aerului (reducerea gazelor cu efect de seră), apei și solului	5.1.1. Sprijinirea utilizării mijloacelor de transport mai puțin poluante/nepoluante	1. Organizarea de campanii de conștientizare cu privire la beneficiile transportului cu emisii reduse de carbon în atenuarea schimbărilor climatice	Număr de campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.1.2. Extinderea zonelor verzi ale localității	1. Plantare de perdele forestiere pe marginea drumurilor cu trafic intens, precum și între zonele industriale și cele de locuit	Suprafețe plantate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Împădurirea terenurilor degradate, a celor nefolosite, defrișate etc.	Suprafețe împădurite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		3.Reabilitare spații verzi din interiorul localității	Suprafețe spații verzi reabilitate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Susținerea prin scutirea de taxe și acordarea de facilități diverse, atât a persoanelor fizice, cât și a celor juridice, care doresc să aplice „acoperișul verde” pe terasele sau clădirile pe care le gestionează	Număr cazuri de scutiri de taxe și facilități acordate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.1.3. Descurajarea poluării solului	1. Sancționarea poluării cu nitriți și nitrați a solului	Număr și cuantum sancțiuni aplicate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.1.4. Sprijinirea inițiativelor, programelor și acțiunilor ce vizează utilizarea surselor alternative de energie/energie regenerabilă : eoliană, solară, biomasă, termală, etc.	1. Dezvoltarea centralelor eoliene	Număr și capacitate centrale dezvoltate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Construire de parc fotovoltaic cu panouri solare	Suprafață parc fotovoltaic Număr panouri solare Capacitate parc	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

			fotovoltaic	Alte surse legal constituite	
		3. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice	Instituții publice care utilizează surse regenerabile de energie	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.1.5. Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul	1. Campanii de conștientizare privind beneficiile unui mediu curat și sănătos și combaterea poluării	Număr de campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
5.2. Implementarea managementului integrat al deșeurilor	5.2.1. Încurajarea colectării selective a deșeurilor	1. Campanii de educare a cetățenilor privind responsabilitatea lor în ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor	Număr de campanii organizate Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr pubele instalate Cantitate deșeuri colectate selectiv	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor	Număr gospodării dotate cu pubele Cantitate deșeuri colectate selectiv	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

				Alte surse legal constituite	
		4. Introducerea de taxe convenabile pentru cetățenii care reduc cantitatea de deșeuri	Număr cetățeni care reduc cantitatea de deșeuri	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.2.2. Facilitarea ecologizării zonelor poluate	1. Reintroducerea în peisajul local a unei zone unde a funcționat un depozit de deșeuri	Suprafață zonă ecologizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
5.3. Protecția și conservarea habitatelor naturale și a ariilor naturale protejate	5.3.1. Sprijinirea măsurilor de prevenire a dezastrelor naturale	1. Decolmatare râuri	Lungime ape decolmatate (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Regularizare curs de apă	Lungime curs de apă regularizat (km)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Îndiguiri și consolidări maluri și versanți	Suprafață îndiguită și consolidată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

	5.3.2. Sprijinirea conservării biodiversității și a ariilor naturale protejate	1. Evaluarea capitalului natural al localității și constituirea unei rețele de arii protejate care să acopere întreaga varietate de ecosisteme din localitate	Suprafețe protejate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Acțiuni de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri din plastic) și organizarea de programe sistematice de educare a populației pentru combaterea fenomenului poluării.	Număr acțiuni de ecologizare organizate Număr participanți Suprafețe ecologizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	5.3.3. Sprijinirea campaniilor de informare și conștientizare privind importanța dezvoltării durabile, a protecției și conservării habitatelor naturale și ariilor protejate	1. Organizarea de acțiuni pentru marcarea evenimentelor din calendarul ecologic: 2 februarie – Ziua internațională a zonelor umede, 1 aprilie – Ziua internațională a păsărilor, 22 mai – Ziua biodiversității, 22 martie – Ziua mondială a apei, Luna pădurii, 22 aprilie – Ziua internațională a Pământului, 5 iunie – Ziua mediului, Săptămâna europeană a mobilității, 8 octombrie – Ziua mondială a reducerii dezastrelor naturale	Număr acțiuni organizate Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

TURISM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII

Obiectiv specific: Dezvoltarea durabilă a turismului și conservarea patrimoniului cultural identitar

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
6.1.Dezvoltarea și valorificarea patrimoniului cultural identitar	6.1.1. Elaborarea unei strategii de marketing pentru promovarea patrimoniului cultural și a unei agende de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural	1.Program de conștientizare asupra patrimoniului cultural identitar	Programe organizate Patrimoniu cultural identitar pus în valoare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Integrarea în circuite turistice a unor monumente istorice, biserici, etc.	Obiective culturale locale integrate în circuite turistice	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3.Organizare școală de vară și/sau ateliere multianuale pentru artiști și cercetători	Programe organizate Artiști și cercetători atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		4. Organizare de evenimente culturale, religioase, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale (inclusiv în parteneriat cu alte localități)	Număr evenimente organizate Număr participanți	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5. Realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică a localității	Costuri promovare Număr turiști atrași raportat la resursele investite	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Cartarea obiectivelor turistice cultural-religioase	Obiective turistice cartate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	6.1.2. Conservarea și dezvoltarea așezămintelor cultelor religioase	1. Restaurare biserici în satele Cotu Văii și Coroana	Suprafețe restaurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Construire biserică în satul Albești	Suprafață construită și amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

6.2. Promovarea și valorificarea patrimoniului natural	6.2.1. Facilitarea punerii în valoare a potențialului natural al zonei	1. Program de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe de educare a populației, precum și înăsprirea penalităților	Număr acțiuni de ecologizare organizate Număr participanți Suprafețe ecologizate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	6.2.2. Crearea și dezvoltarea zonelor turistice, sportive și de agrement	1. Dezvoltare zonă turistică	Suprafață zonă turistică amenajată Număr turiști/ vizitatori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Amenajare trasee turistice	Trasee turistice amenajate Număr turiști/ vizitatori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Amenajare arie protejată	Suprafață amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		4. Amenajare bazin de înot	Suprafață amenajată Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal	2021 - 2027

				constituite	
		5. Locuri de joacă pentru copii și adolescenți	Suprafață amenajată Număr locuri de joacă Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
6.3.Dezvoltarea infrastructurii ce deservește obiectivele turistice și unitățile de cazare	6.3.1. Înființare Centru de informare turistică	1. Construire și amenajare Centru local de informare turistică	Suprafață construită și amenajată Număr locuri de muncă create Număr turiști/ vizitatori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	6.3.2. Facilitarea modernizării și extinderii gamei de servicii a unităților de primire turistică	1. Realizarea de produse turistice diversificate, încercând să răspundă unor hobby-uri diverse (ex. vânătoare, pescuit, degustări de vinuri, gastronomie, motocros, cicloturism, echitație)	Număr și diversitate produse turistice Număr turiști/ vizitatori atrași	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Sprijinirea programelor de formare în domeniul turismului și în domenii conexe	Număr programe de formare Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

Obiectiv specific: Consolidarea capacității administrative

Priorități	Măsuri asociate	Proiecte de investiții	Indicatori de monitorizare	Surse posibile de finanțare	Perioadă implementare
7.1. Dezvoltarea capacității administrației publice locale	7.1.1. Dezvoltarea capacității administrative la nivelul localității prin introducerea de instrumente și proceduri moderne de management	1. Implementare și dezvoltare sistem de control intern managerial	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Implementare politici și proceduri privind protecția datelor cu caracter personal	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		3. Implementare sistem integrat de management calitate-mediu – ISO 9001 și ISO 14001	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		4. Implementare strategie națională anticorupție	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		5. Sistem modern de audit și evaluare a performanțelor entității publice	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	7.1.2. Dotarea cu tehnologie IT modernă și performantă, care să permită implementarea unor soluții software integrate de gestionare ușoară, rapidă și modernă a activității curente a administrației publice	1. Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul (calculatoare, imprimante multifuncționale etc.)	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	7.1.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri, prin încurajarea furnizării și utilizării e-guvernării	1. Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora	Valoare dotări Număr beneficiari	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		2. Utilizarea sistemelor online de lucru implementate la nivel național	Sisteme de lucru online implementate Număr utilizatori Număr servicii	Buget local Buget de stat Fonduri europene	2021 - 2027

			asigurate Termen de soluționare cereri	Alte surse legal constituite	
7.1.4. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din administrația publică locală (inclusiv decidenții politici)	1. Programe de instruire și perfecționare profesională anuală	Număr programe de instruire Număr beneficiari		Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2. Organizare de schimburi de experiență cu alte autorități și instituții publice la nivel județean, național și european	Număr activități organizate Număr participanți Experiență valorificată		Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
7.1.5. Creșterea gradului de transparență la nivelul administrației publice locale	1. Dezvoltare website și publicare informații conform standardelor aprobate	Website realizat conform standardelor Volum informații publicate Număr utilizatori		Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	2. Publicare Monitor Oficial Local	Număr documente publicate		Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
	3. Liber acces la informații de interes public	Informații de interes public furnizate		Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

		4. Transparența decizională, conform legislației în vigoare	Cazuri transparență decizională	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
7.1.6.Modernizare și extindere sediu administrativ și infrastructură	1. Reabilitare și modernizare sediu primărie	Suprafață reabilitată și modernizată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
	2. Extindere sediu primărie	Suprafață construită	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
	3. Racordare sediu primărie la rețelele de utilități (canalizare, gaze naturale)	Utilități asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	
	4. Management integrat al deșeurilor la sediul primăriei	Gradul de implementare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027	

		5. Sistem monitorizare video și sistem de securizare la clădirile publice	Valoare sistem Servicii asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		6. Reînnoire parc auto al instituției	Valoare mașini, utilaje și echipamente achiziționate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		7. Construire garaj pentru mașinile și utilajele din parcul auto al instituției	Suprafață construită Capacitate garaj	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		8. Construire hală și amenajare curte pentru serviciul de salubritate al comunei	Suprafață construită și amenajată	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027
		9. Dotare cu echipamente pentru intervenția în situații de urgență	Valoare dotări Servicii asigurate	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite	2021 - 2027

Secțiunea a 4-a

Portofoliul de proiecte prioritare

Portofoliul de proiecte al comunei Albești este constituit atât din proiecte care se află în stadiul de idee, cât și din proiecte aflate în diferite faze de pregătire (pre-fezabilitate, fezabilitate, proiect tehnic etc.).

Proiectele au fost prezentate cu ajutorul unui format standard, precizând titlul proiectului, justificarea, obiectivele, principalele activități din cadrul proiectului, indicatorii de rezultat, beneficiarii și sursele posibile de finanțare. Astfel, a fost identificată o listă de proiecte care să acopere toate domeniile de intervenție strategică (proiecte de infrastructură, de mediu, proiecte care vizează creșterea competitivității economice, inclusiv turism, proiecte în domeniul sănătății, educației, de dezvoltare a capacității administrative).

Fișele de proiect incluse în prezenta secțiune au caracter orientativ, aspectele concrete și detaliile urmând a fi stabilite de către autoritatea publică în urma unor analize aprofundate, a studiilor de fezabilitate, precum și a consultării părților vizate de inițiativele respective.

Bugetul fiecărui proiect se va estima pe categorii de cheltuieli, în funcție de activitățile concrete descrise în cadrul proiectului și de cerințele finanțatorului, după caz.

PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE 2021-2027

INFRASTRUCTURĂ

1. Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale din comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului rutier local Micșorarea timpilor de deplasare în comună și între localități Prevenirea blocării drumurilor datorită unor fenomene meteo extreme</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de reabilitare și modernizare a drumurilor comunale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernizată Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungimea drumurilor comunale reabilite (7,7 km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Modernizarea străzilor comunale din comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului rutier local Micșorarea timpilor de deplasare în comună și între localități Prevenirea blocării drumurilor datorită unor fenomene meteo extreme Eficientizarea circulației în concordanță cu creșterea valorilor de trafic, cu reorientarea unor relații origine-destinație și cu dezvoltarea în perspectivă a comunei</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Studiu de fezabilitate Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de modernizare străzi comunale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură rutieră modernizată Îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia Micșorarea timpilor de deplasare în comună și între localități Atragerea potențialilor investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungimea străzilor comunale modernizate (12 km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, vizitatori/turiști, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3. Modernizare infrastructură rutieră agricolă

Descrierea proiectului Justificare:
O infrastructură rutieră dezvoltată favorizează progresul economic și social al comunei

Obiective:
Facilitarea accesului la infrastructura rutieră agricolă a comunei
Îmbunătățirea transportului rutier agricol

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de modernizare a infrastructurii rutiere agricole existente

Rezultate așteptate:
Infrastructură rutieră agricolă modernizată
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de rezultat:
Lungime infrastructură agricolă modernizată (6 km)

Beneficiari: cetățenii comunei, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

4. Pietruire drumuri agricole, vicinale, rute alternative

Descrierea proiectului   Justificare:
O infrastructură rutieră dezvoltată favorizează progresul economic și social al comunei

Obiective:
Facilitarea accesului la infrastructura rutieră agricolă a comunei
Îmbunătățirea transportului rutier agricol

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de modernizare a infrastructurii rutiere agricole existente

Rezultate așteptate:
Infrastructură rutieră agricolă modernizată
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de rezultat:
Lungimea drumurilor agricole pietruite (2 km)

Beneficiari: cetățenii comunei, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

5. Construire de trotuare în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului   Justificare:
Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza comunei.

Obiective:
Creșterea siguranței în trafic a pietonilor
Facilitarea accesului pietonal al cetățenilor comunei la unități de învățământ, medicale, sociale, magazine sătești, primărie, poliție etc.
Estetizarea spațiului comunal

Activități:
Documentație tehnică
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de amenajare și construire trotuare

Rezultate așteptate:
Infrastructură pietonală modernă
Reducerea timpilor de deplasare în comună
Siguranță în trafic

Indicatori de rezultat:
Suprafața trotuarelor construite (30.000 mp)

Beneficiari: cetățenii comunei, turiști/vizitatori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

6. Reabilitare trotuare în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului Justificare:
Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza comunei.

Obiective:
Creșterea siguranței în trafic a pietonilor
Facilitarea accesului pietonal al cetățenilor comunei la unități de învățământ, medicale, sociale, magazine sătești, primărie, poliție etc.
Estetizarea spațiului comunal

Activități:
Documentație tehnică
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de amenajare și reabilitare trotuare

Rezultate așteptate:
Infrastructură pietonală modernă
Reducerea timpilor de deplasare în comună
Siguranță în trafic

Indicatori de rezultat:
Suprafața trotuarelor reabilitate (75.000 mp)

Beneficiari: cetățenii comunei, turiști/vizitatori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

7. Realizare șanțuri și podețe betonate în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului   Justificare
Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri.

Obiective:

Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier
Creșterea siguranței în trafic
Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor
Protejarea gospodăriilor de inundații
Estetizarea spațiului comunal

Activități:

Întocmire SF, PT
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de realizare șanțuri și podețe betonate în comună

Rezultate așteptate:

Șanțuri și podețe betonate pe tot teritoriul comunei
Eliminare depuneri de apă pe carosabil
Gospodării protejate de inundații

Indicatori de rezultat:

Lungime șanțuri și podețe betonate realizate (5,6 km)

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

8. Construire de poduri peste Valea Albeștiului, în satele Vârtop și Albești

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea extinderii traficului rutier, care va determina progresul economic și social al comunei.

Obiective:
Asigurarea stabilității drumurilor și facilitarea traficului rutier
Creșterea siguranței în trafic

Activități:
Realizare studii de trafic. Întocmire SF, PT
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de construire poduri

Rezultate așteptate:
Număr mai mare de poduri în comună
Infrastructură rutieră modernă
Fluidizarea circulației rutiere
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de evaluare:
Lungime poduri construite (km)

Beneficiari: cetățenii comunei, participanți la trafic, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

9. Construire și amenajare parcare auto în satele Albești și Cotu Văii și sala de sport

Descrierea proiectului Justificare:
O infrastructură rutieră modernă favorizează progresul economic și social al comunei

Obiective:
Asigurarea necesarului de parcări în proximitatea obiectivelor de interes public

Activități:
Elaborare documentație tehnică
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de construire și amenajare parcare auto

Rezultate așteptate:
Număr mai mare de locuri de parcare în comună
Infrastructură rutieră modernă
Fluidizarea circulației rutiere
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de rezultat:
Suprafață parcare auto amenajată
Capacitate parcare – număr locuri
Număr beneficiari

Beneficiari: cetățenii comunei, participanți la trafic, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

10. Extindere rețea stradală în satele Cotu Văii, Arsa, Albești, Vârtop, Coroana

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> O infrastructură rutieră dezvoltată favorizează progresul economic și social al comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea accesului la infrastructura de bază Îmbunătățirea transportului local de persoane și mărfuri Eficientizarea circulației în concordanță cu creșterea valorilor de trafic, cu reorientarea unor relații origine-destinație și cu dezvoltarea în perspectivă a comunei</p> <p><u>Activități:</u> Realizare studii de trafic. Întocmire SF, PT Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de amenajare și modernizare străzi noi</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Rețea stradală extinsă Infrastructură rutieră modernă Fluidizarea circulației și creșterea siguranței în trafic Atragerea de noi investitori în comună</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime rețea stradală nou-înființată (extindere 4-5 km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, turiști/vizitatori, participanți la trafic, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11. Lucrări de întreținere a drumurilor de exploatație agricolă

Descrierea proiectului   Justificare:
O infrastructură rutieră dezvoltată favorizează progresul economic și social al comunei

Obiective:
Facilitarea accesului la infrastructura rutieră agricolă a comunei
Îmbunătățirea transportului rutier agricol

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de întreținere drumuri de exploatație agricolă

Rezultate așteptate:
Infrastructură rutieră agricolă bine întreținută
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de rezultat:
Lungimea drumurilor de exploatație agricolă întreținute (km)

Beneficiari: cetățenii comunei, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

12. Amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comuna Albești (satele Arsa, Albești, Cotu Văii) și regularizare pârâu

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare</u> Apa în cantități foarte mari poate provoca pagube umane și materiale însemnate, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor negative cauzate de inundații și viituri.</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea rețelei de evacuare a apelor pluviale, în vederea dezvoltării rurale și protejării mediului înconjurător Asigurarea stabilității drumurilor și fluidizarea traficului rutier Facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor Protejarea gospodăriilor de inundații Estetizarea spațiului comunal</p> <p><u>Activități:</u> Întocmire documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de amenajare șanțuri pentru scurgerea apelor pluviale în comună</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Șanțuri amenajate pe tot teritoriul comunei Eliminare depuneri de apă pe carosabil Gospodării protejate de inundații</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime șanțuri amenajate (5-6 km) Lungime pârâu regularizat (2,5 km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13. Dezvoltare rețea de drumuri locale în zonele turistice, la Cetatea Albești și Mănăstire

Descrierea proiectului   Justificare:
Construirea și dezvoltarea infrastructurii publice de transport determină atragerea de investitori și fonduri suplimentare la bugetul local.

Obiective:
Dezvoltarea turismului în zonă
Îmbunătățirea transportului local
Eficientizarea circulației în concordanță cu creșterea valorilor de trafic, cu reorientarea unor relații origine-destinație și cu dezvoltarea în perspectivă a comunei

Activități:
Realizare SF, PT
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de construire/reabilitare a drumurilor locale în zonele turistice

Rezultate așteptate:
Infrastructură rutieră modernă
Atragerea de turiști/vizitatori
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de evaluare:
Lungime drumuri locale destinate turismului (3 km)

Beneficiari: cetățenii comunei, turiști/vizitatori, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

14. Amenajare piste de biciclete în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului   Justificare:
Accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor, prin urmare se impune luarea măsurilor necesare pentru reducerea sau chiar eliminarea unor astfel de evenimente negative pe raza comunei.

Obiective:
Creșterea siguranței în trafic în cazul deplasărilor cu bicicleta
Facilitarea transportului la și de la locul de muncă
Dezvoltarea cicloturismului în zonă

Activități:
Identificarea traseelor oportune deplasărilor cu bicicleta
Realizare piste de bicicletă pe traseele identificate

Rezultate așteptate:
Piste de biciclete amenajate
Siguranță în trafic
Atragerea de forță de muncă specializată
Creșterea numărului de turiști

Indicatori de evaluare:
Lungime piste de biciclete amenajate
Număr beneficiari

Beneficiari: cetățenii comunei, turiști/vizitatori

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

15. Amenajări parcări pentru biciclete în zonele de interes economic (industrial, agricol, comercial, turistic)

Descrierea proiectului	<p><u>Justificarea:</u> Inexistența parcărilor pentru biciclete în zonele de interes public pe raza comunei Sprijinirea transportului cu bicicleta la/de la locul de muncă Dezvoltarea cicloturismului</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea siguranței în trafic în cazul deplasărilor cu bicicleta</p> <p><u>Activități:</u> Identificarea spațiilor oportune amenajării de parcări pentru biciclete Proceduri achiziții publice Amenajări parcări pentru biciclete în zonele de interes public</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Parcări de biciclete amenajate Atragerea de forță de muncă specializată Creșterea numărului de turiști</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Rasteluri de biciclete instalate Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, turiști/vizitatori, operatori economici cu sediul în comună</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

16. Amenajare stații de transport public în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea infrastructurii de transport public determină progresul economic și social al comunei.</p> <p><u>Obiective:</u> Îmbunătățirea condițiilor de transport în comun</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Proceduri achiziții publice Modernizare stații de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații prin dotarea cu: indicatoare și marcaje rutiere, indicatoare cu informații pentru călători, platforme de așteptare, cabine cu acoperiș și scaune</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Număr mai mare de stații de transport public Stații modernizate Număr mai mare de călători deserviți</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr stații de transport amenajate Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, operatori economici, turiști/vizitatori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

17. Actualizare PUG

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a comunității și creșterea calității vieții populației, prin stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localității</p> <p><u>Obiective:</u> Stabilirea priorităților de dezvoltare teritorială Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan Stabilirea unui model de utilizare rațională și echilibrată a terenurilor</p> <p><u>Activități:</u> Documentare, studii de fundamentare Elaborare documentație Avize, aprobări</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creștere economică a comunei Noi investiții atrase în comună</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> PUG actualizat Creștere economică generată Număr investitori noi atrași</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

18. Înființare rețea de canalizare și stație de epurare în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Existența rețelei de canalizare va determina creșterea nivelului de trai al populației și protecția mediului înconjurător. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Protejarea mediului înconjurător</p> <p><u>Activități:</u> Proiectare și inginerie, studii de teren Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de înființare rețea de canalizare și stație de epurare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Rețea de canalizare înființată la nivelul comunei Număr mai mare de cetățeni racordați la rețea Protecția mediului înconjurător</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungimea rețelei de canalizare (km) Capacitate stație de epurare Număr racorduri Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice, operatori economici, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

19. Extindere rețea de apă potabilă în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Existența rețelei de alimentare cu apă va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Conformarea cu obligațiile privind calitatea apei</p> <p><u>Activități:</u> Proiectare și inginerie, studii de teren Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de extindere a sistemului de alimentare cu apă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității apei furnizate Număr mai mare de cetățeni și operatori economici racordați la rețea Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime rețea de apă potabilă nou-înființată (km) Număr racorduri noi Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice, operatori economici, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

20. Infrastructură de apă și irigații pentru activități agricole și zootehnice în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Existența unei infrastructuri moderne de apă și irigații va determina dezvoltarea agriculturii, prin facilitarea producției și va ajuta la combaterea efectelor negative ale secetei.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea rentabilității activităților agricole Prevenirea producerii pagubelor cauzate de secetă</p> <p><u>Activități:</u> Proiectare și inginerie, studii de teren Avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de realizare a infrastructurii de apă și irigații pentru activități agricole și zootehnice</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Infrastructură de apă și irigații modernă Suprafață mare de teren agricol deservită Creșterea productivității fermelor agricole și zootehnice Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime infrastructură de apă și irigații (km) Suprafață teren deservită Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

21. Înlocuirea rețelelor de apă cu prioritatea stabilită de pierderile din rețea, număr de intervenții, probleme în alimentare, pierderi în contorizare

Descrierea proiectului

Justificare:

Modernizarea rețelei de alimentare cu apă va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației.

Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.

Obiective:

Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază

Diminuarea pierderilor și a problemelor în alimentare, limitarea numărului de intervenții

Conformarea cu standardele legale privind calitatea

Activități:

Elaborare documentații tehnice

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziții publice

Lucrări de înlocuire a rețelelor de apă

Rezultate așteptate:

Rețele de apă înlocuite

Diminuarea pierderilor în rețea

Număr limitat de intervenții

Reducerea cheltuielilor

Indicatori de rezultat:

Lungime rețele înlocuite (km)

Procent reducere pierderi în rețea/număr intervenții

Beneficiari: cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

22. Înlocuirea conductelor de azbociment din rețelele de alimentare cu apă potabilă

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Modernizarea rețelei de alimentare cu apă va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Conformarea cu standardele legale privind calitatea</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de înlocuire a conductelor de azbociment</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Conducte de azbociment înlocuite</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime conducte înlocuite (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

23. **Înființarea sistemului de distribuție gaze naturale, racord de înaltă presiune și SRM (stație reglare-măsură) gaz**

Descrierea proiectului

Justificare:

Existența sistemului de distribuție a gazelor naturale în comună va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației.

Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.

Obiective:

Creșterea gradului de accesibilitate al populației, instituțiilor publice și operatorilor economici din comună la serviciile de bază

Conformarea cu standardele legale privind calitatea serviciilor

Activități:

Elaborare documentații tehnice

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziție publică

Lucrări de înființare sistem de distribuție gaze naturale și SRM

Lucrări de racordare la sistem de distribuție gaze naturale

Rezultate așteptate:

Introducere rețea de gaze naturale

Gospodării racordate la rețea

Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de rezultat:

Lungimea rețelei de distribuție gaze naturale (56 km)

Număr gospodării deservite (1700 gospodării)

Beneficiari: cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

24. Racordarea comunei Albești la rețeaua de gaze naturale

Descrierea proiectului   Justificare:
Existența sistemului de distribuție a gazelor naturale în comună va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației.
Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.

Obiective:
Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază
Conformarea cu standardele legale privind calitatea serviciilor

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de racordare la rețeaua de gaz

Rezultate așteptate:
Gospodării/operatori economici racordate/racordați la rețea
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de evaluare:
Număr racorduri la rețea (1700 gospodării deservite)
Număr beneficiari

Beneficiari: cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

25. Extindere rețea electrică în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Extinderea rețelei de energie electrică în comună va determina dezvoltarea economică a comunei, prin facilitarea producției, precum și creșterea calității vieții populației. Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene.</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea gradului de accesibilitate al populației la serviciile de bază Dezvoltarea sistemului de alimentare cu energie electrică</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de extindere a rețelei electrice</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Extindere rețea electrică Număr mai mare de gospodării/operatori economici racordate/racordați la rețea Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungimea rețelei electrice nou realizate Număr racorduri noi Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

26. Electrificare ferme de animale

Descrierea proiectului   Justificare:
Accesul la rețeaua de energie electrică a fermelor agricole va determina creșterea producției agricole și a zootehniei.

Obiective:
Facilitarea accesului operatorilor economici la utilități
Extinderea sistemului de alimentare cu energie electrică în comună

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de extindere a rețelei de curent electric

Rezultate așteptate:
Extindere rețea electrică
Ferme racordate la rețeaua electrică
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de evaluare:
Lungime rețea electrică (km)
Ferme agricole electrificate

Beneficiari: cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

27. Modernizarea sistemului de iluminat public

Descrierea proiectului   Justificare:
Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene

Obiective:
Creșterea gradului de acces la infrastructura de iluminat public
Reducerea consumurilor specifice

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de extindere și modernizare a rețelei de iluminat public

Rezultate așteptate:
Extinderea rețelei de iluminat public
Număr mai mare de puncte de aprindere
Consum economic prin utilizarea becurilor LED
Reducerea cheltuielilor

Indicatori de rezultat:
Lungimea rețelei de iluminat public modernizată (km)
Număr puncte de aprindere noi
Număr beneficiari

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

28. Iluminat public cu energie regenerabilă

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene</p> <p><u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de realizare sistem de iluminat public cu energie regenerabilă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Sistem de iluminat public care utilizează energie regenerabilă Reducerea cheltuielilor Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Lungimea rețelei de iluminat care utilizează energie regenerabilă (km) Procent reducere costuri</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

29. Dezvoltarea microhidrocentralelor și a centralelor eoliene pentru ferme

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene</p> <p><u>Obiective:</u> Valorificarea surselor regenerabile de energie, prin construirea de microhidrocentrale și centrale eoliene Reducerea cheltuielilor cu utilitățile</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Construire microhidrocentrale și centrale eoliene pentru ferme</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Microhidrocentrale și centrale eoliene construite pe teritoriul comunei Reducerea cheltuielilor Atragerea de potențiali investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și capacitate centrale Procent reducere costuri cu energia</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

30. Construire de parc fotovoltaic cu panouri solare

Descrierea proiectului   Justificare:
Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse

Obiective:
Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică)
Reducerea cheltuielilor cu utilitățile

Activități:
Identificarea terenului pentru construire parc fotovoltaic
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziție publică
Instalarea panourilor solare

Rezultate așteptate:
Panouri fotovoltaice instalate
Reducerea cheltuielilor
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de rezultat:
Suprafață parc
Număr panouri solare
Capacitate parc
Reducere costuri cu energia

Beneficiari: comunitatea locală, potențiali investitori

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

31. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice

Descrierea proiectului   Justificare:
Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse

Obiective:
Valorificarea surselor regenerabile de energie
Reducerea cheltuielilor cu utilitățile

Activități:
Elaborarea de documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Dotarea clădirilor de interes public cu instalații de producere a energiei din surse regenerabile

Rezultate așteptate:
Instalații implementate
Reducerea cheltuielilor

Indicatori de evaluare:
Număr instituții care utilizează energie regenerabilă
Procent reducere cheltuieli

Beneficiari: instituții publice

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

32. Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT performante

Descrierea proiectului

Justificare:

Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități
Se impune facilitarea accesului la actul educațional pentru toți copiii, inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale populației

Obiective:

Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a procesului educațional
Creșterea calității actului educațional

Activități:

Proceduri achiziție publică
Modernizare săli de clasă și laboratoare
Dotarea cu echipamente IT performante

Rezultate așteptate:

Acces facil la informație prin tehnologie performantă
Servicii educaționale de calitate
Performanțe școlare

Indicatori de rezultat:

Număr de unități de învățământ dotate
Număr și valoare echipamente
Număr elevi beneficiari

Beneficiari: școlile și grădinițele din comună; copiii preșcolari și elevii; personalul didactic

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

33. Dotarea unităților medicale și de protecție socială cu echipamente IT performante

Descrierea proiectului   Justificare:
Asigurarea sănătății și protecției sociale a cetățenilor comunei
Facilitarea accesului la actul medical pentru toți cetățenii comunei,
inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale
populației

Obiective:
Îmbunătățirea accesului la serviciile medicale de bază
Creșterea calității actului medical

Activități:
Proceduri achiziție publică
Dotare cu echipamente IT performante

Rezultate așteptate:
Acces facil la informație prin tehnologie performantă
Servicii medicale și sociale de calitate

Indicatori de rezultat:
Număr unități dotate
Număr și valoare echipamente
Număr beneficiari

Beneficiari: unitățile medicale și de protecție socială de pe raza
comunei

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

34. Furnizarea de servicii publice online prin implementarea soluțiilor de tip e-guvernare, e-educație, e-sănătate

Descrierea proiectului   Justificare:
Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene

Obiective:
Facilitarea accesului la servicii publice
Reducerea termenului de soluționare a solicitărilor cetățenilor

Activități:
Înregistrarea în sistemele informatice naționale
Instruirea personalului pentru asigurarea serviciilor online
Furnizarea de servicii publice online

Rezultate așteptate:
Acces facil la servicii publice online
Reducerea timpului de soluționare a cererilor

Indicatori de rezultat:
Servicii publice asigurate în sistem online
Termen de soluționare cereri (reduc)
Număr utilizatori

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

ECONOMIE RURALĂ

1. Înființare parc agroindustrial

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea mediului de afaceri, prin atragerea de investiții și fonduri suplimentare la bugetul local</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în comună</p> <p><u>Activități:</u> Documentații tehnice Obținere avize/autorizații Lucrări de construcție și amenajare parc industrial, cu toate utilitățile asigurate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de potențiali investitori Forță de muncă specializată Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață parc agroindustrial amenajat Investitori noi atrași în comună Număr locuri de muncă nou-create Număr persoane încadrate în muncă Indicatori creștere economică</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Racordare parc agroindustrial la rețelele de utilități ale localității (apă, canalizare, curent electric, gaze naturale, iluminat)

Descrierea proiectului   Justificare:
Dezvoltarea mediului de afaceri, prin atragerea de investiții și fonduri suplimentare la bugetul local

Obiective:
Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în comună
Asigurarea accesului la utilitățile publice pentru toți operatorii economici din cadrul parcului industrial

Activități:
Documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de racordare la rețelele de utilități publice de apă, canalizare, curent electric, gaze naturale, iluminat public

Rezultate așteptate:
Infrastructură de acces modernă
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de rezultat:
Lungimea rețelelor de utilități publice ce deservește parcul industrial
Număr de racorduri executate
Număr beneficiari

Beneficiari: comunitatea locală, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

3. Modernizare căi de acces la parcul agroindustrial

Descrierea proiectului Justificare:
Construirea și dezvoltarea infrastructurii publice de transport determină atragerea de investitori și fonduri suplimentare la bugetul local.

Obiective:
Dezvoltarea economică a comunei
Îmbunătățirea transportului local
Eficientizarea circulației în concordanță cu creșterea valorilor de trafic, cu reorientarea unor relații origine-destinație și cu dezvoltarea în perspectivă a comunei

Activități:
Realizare SF, PT
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de modernizare a căilor de acces la parcul agroindustrial

Rezultate așteptate:
Infrastructură rutieră modernă
Atragerea de potențiali investitori
Atragerea de forță de muncă specializată

Indicatori de evaluare:
Lungime căi de acces modernizate (km)

Beneficiari: cetățenii comunei, turiști/vizitatori, operatori economici cu sediul în comună, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

4. Creșterea producției vegetale în zonă și valorificarea în industria alimentară, precum și dezvoltarea unei microfabrici pentru nutrețuri concentrate

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Pe raza comunei există un număr mare de producători agricoli, care au nevoie de sprijin în dezvoltarea activității lor Se urmărește crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a potențialului agricol al comunei Ocuparea forței de muncă la nivelul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfacere și depozitare a produselor)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției agricole și valorificarea acesteia în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Crearea de noi locuri de muncă Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Producție medie la hectar Producție agricolă valorificată Capacitate fabrică nutrețuri concentrate</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5. Susținerea industriei de panificație în zonă

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol și susținerea antreprenoriatului local</p> <p><u>Obiective:</u> Fabricarea pâinii și a produselor de panificație în comună Crearea de noi locuri de muncă Specializarea resursei umane Sprijinirea antreprenoriatului local</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea investitorilor locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, utilități publice, locuri de desfacere a produselor)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Asigurarea necesarului de pâine și produse de panificație la nivelul comunei Resurse umane specializate Noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Unități de producție nou-înființate în comună Capacitate producție Număr noi locuri de muncă</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri Posibile surse de finanțare	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei</p> <p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

6. Încurajarea creșterii oilor și a produselor ecologice din lapte de oaie

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Pe raza comunei există crescători de animale, care au nevoie de sprijin în dezvoltarea activității lor Se urmărește crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin susținerea produselor ecologice de interes pe piața actuală</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a potențialului agricol al comunei Ocuparea forței de muncă la nivelul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea crescătorilor de animale, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea producției de lapte, carne, piele, lână etc. Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, utilități, puncte de colectare a laptelui, etc.)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Diversificarea gamei de produse ecologice Atragerea de investitori Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Efective de animale Număr și diversitate produse ecologice din lapte Produse ecologice din lapte valorificate</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Producători locali
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7. Dezvoltarea punctelor de colectare a laptelui de la producătorii familiali și fermele mici și mijlocii

Descrierea proiectului

Justificare:

Pe raza comunei există crescători de animale, care au nevoie de sprijin în dezvoltarea activității lor și valorificarea inteligentă a produselor obținute

Obiective:

Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în comună
Sprijinirea crescătorilor de animale și a producției de lapte

Activități:

Amenajarea de puncte de colectare a laptelui de la producătorii familiali și fermele mici și mijlocii din comună
Organizarea transportului laptelui la fabricile din zonă

Rezultate așteptate:

Creșterea cantității de lapte colectat în condiții optime
Atragerea de investitori interesați de producția de lapte

Indicatori de rezultat:

Număr și capacitate puncte de colectare a laptelui
Cantitate de lapte colectată
Cantitate de lapte valorificată

Beneficiari: comunitatea locală, producătorii familiali și fermele mici și mijlocii din comună, transportatori, fabricile de prelucrare a laptelui, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Producători locali

Posibile surse de finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

8. Construire depozit de preluare, păstrare și valorificare a produselor agricole în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea infrastructurii locale de afaceri Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a producției locale Ocuparea forței de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Documentații tehnice Avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire și amenajare a unui depozit de preluare, păstrare și valorificare a produselor locale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de produse locale preluate și depozitate, care urmează a fi valorificate Prevenirea șomajului Atragerea de investitori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață construită Capacitate depozit Cantitate de produse agricole depozitate Cantitate de produse agricole valorificate</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători locali (persoane fizice și juridice), potențiali investitori, cetățenii comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

9. Atragerea de investitori pentru valorificarea fructelor și legumelor în cadrul unei minifabrici pentru conserve și desfacerea produselor la poartă prin marketare pe internet și contacte directe (evitarea politicilor supermarketurilor)

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Exploatarea la intensitate maximă a producției de fructe și legume Dezvoltarea mediului de afaceri în comună</p> <p><u>Obiective:</u> Sprijinirea economiei locale și a producției autohtone Evitarea politicilor supermarketurilor, prin desfacerea produselor la poartă prin marketare pe internet și contacte directe Ocuparea forței de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de construire și dare în folosință a unei minifabrici de conserve Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, centre de colectare și valorificare a fructelor și legumelor) Promovare inteligentă a produselor locale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de investitori Creșterea producției locale de conserve Creșterea vânzărilor prin internet și contacte directe</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Investitori privați atrași Capacitate fabrică Producție valorificată prin marketare pe internet și contacte directe</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători locali (persoane fizice și juridice), potențiali investitori, cetățenii comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10. Asociații pentru creșterea bovinelor și valorificarea laptelui în produse alimentare

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea economiei locale, prin sprijinul acordat asociațiilor crescătorilor de animale în dezvoltarea activității lor și valorificarea inteligentă a produselor obținute Eficientizarea activităților agricole prin asociere și cooperare și aplicarea unor tehnologii moderne</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea economiei locale și a producției autohtone Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a producției autohtone Ocuparea forței de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Realizarea de întâlniri și oferirea de consiliere și sprijin pentru constituirea asociațiilor de crescători de animale Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, utilități, centre de colectare și valorificare a produselor locale etc.) Promovare a produselor locale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Înființare de asociații ale crescătorilor de animale Atragerea de investitori Creșterea producției autohtone Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Asociații susținute Efective de animale Cantitate de lapte colectată și valorificată</p> <p><u>Beneficiari:</u> crescătorii de animale, producătorii locali, potențiali investitori, cetățenii comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11. Centru de promovare și desfacere a produselor agricole în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea infrastructurii locale de afaceri Creșterea competitivității producătorilor locali Valorificarea inteligentă a producției locale Ocuparea forței de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Documentații tehnice Avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire și amenajare a unui centru de promovare și desfacere a produselor locale</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea cantității de produse locale valorificate în cadrul centrului Prevenirea șomajului Atragerea de investitori</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață amenajată Capacitate centru Producție agricolă valorificată</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători locali (persoane fizice și juridice), potențiali investitori, cetățenii comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

12. Înființare piață agroalimentară în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Pentru stimularea producției și a comerțului cu produse autohtone trebuie creată o piață de desfacere dezvoltată. Existența spațiilor destinate activităților economice atrage investitorii din exterior.</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea economiei locale, prin sprijinirea comerțului cu produse autohtone Crearea de noi locuri de muncă Atragerea de investitori</p> <p><u>Activități:</u> Studii de teren, elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire și amenajare a pieței Crearea tuturor condițiilor de igienă prin asigurarea tuturor utilităților Darea în funcțiune a pieței Promovarea pieței la nivel local și județean</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Atragerea de investitori Tranzacții comerciale semnificative desfășurate în cadrul pieței Noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață amenajată Număr investitori/producători locali Volum și valoare tranzacții Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, producătorii autohtoni, potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

13. Revitalizarea producției viticole și dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi și atragerea de investitori privați

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Crearea premiselor de dezvoltare economică a comunei, prin valorificarea inteligentă a potențialului agricol, viticol și pomicol</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității producătorilor locali Atragerea de noi investitori Valorificarea inteligentă a potențialului agricol, viticol și pomicol al comunei Ocuparea forței de muncă la nivelul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Sprijinirea producătorilor agricoli locali, prin acordarea de consiliere și facilități pentru dezvoltarea activităților de producție Dezvoltarea infrastructurii locale (de transport, irigații, locuri de desfacere și depozitare a produselor)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea producției viticole și pomicole și valorificarea acestora în industria alimentară Atragerea de investitori în sectorul agricol și al industriei alimentare Prevenirea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafețe cultivate (ha) Producție medie la hectar (kg/ha) Număr investitori atrași Cantitate de produse valorificate</p> <p><u>Beneficiari:</u> producători agricoli (persoane fizice și juridice), potențiali investitori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

14. Susținerea programelor de instruire privind dezvoltarea resurselor umane în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în comună Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc. Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul comunei</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Forță de muncă specializată Reducerea șomajului</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și diversitate programe de instruire Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> cetățenii comunei, în special tinerii</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei AJOFM Formatori profesionali
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

15. Proiect pentru instruirea oamenilor în legumicultură și susținerea dezvoltării serelor

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității

Obiective:
Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în comună
Promovarea ocupării și incluziunii sociale
Prevenirea șomajului

Activități:
Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc.
Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul comunei

Rezultate așteptate:
Forță de muncă specializată
Reducerea șomajului
Dezvoltarea serelor în comună

Indicatori de evaluare:
Număr beneficiari program de formare
Număr investitori noi în agricultura comunei

Beneficiari: cetățenii comunei, în special tinerii

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

16. Proiecte de reconversie pentru calificare în prelucrarea pietrei

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității

Obiective:
Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în comună
Promovarea ocupării și incluziunii sociale
Prevenirea șomajului

Activități:
Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc.
Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul comunei

Rezultate așteptate:
Forță de muncă specializată
Reducerea șomajului
Dezvoltarea segmentului de prelucrare a pietrei

Indicatori de evaluare:
Număr programe de reconversie
Număr beneficiari program de formare

Beneficiari: cetățenii comunei, în special tinerii

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

17. Realizarea de proiecte de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural în comuna Albești, județul Constanța

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Promovarea culturii antreprenoriale poate fi o pârghie importantă pentru creșterea inovării și dezvoltării în afaceri</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea competitivității economice, care va determina creșterea calității produselor, lucrărilor și serviciilor furnizate Formarea profesională continuă a populației Promovarea ocupării și incluziunii sociale Prevenirea șomajului</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM Susținerea de cursuri de formare profesională pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și promovarea afacerilor în mediul rural</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Noi proiecte antreprenoriale la nivelul comunei Resurse umane specializate Reducerea șomajului, prin crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr programe de instruire Număr beneficiari Număr antreprenori rezultați în urma formării</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, antreprenori locali</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri Posibile surse de finanțare	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei</p> <p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

18. Omologare și promovare pe piața internă și internațională a produselor agroalimentare cu specific local

Descrierea proiectului Justificare:
Punerea în acord cu politica UE de promovare a produselor agricole, care urmărește sprijinirea profesioniștilor din sectorul agroalimentar să pătrundă pe piețele internaționale sau să își consolideze poziția pe aceste piețe

Obiective:
Creșterea competitivității producătorilor locali
Consolidarea poziției pe piață a producătorilor locali
Pătrunderea pe noi piețe de desfacere a produselor agroalimentare cu specific local
Atragerea de noi investitori

Activități:
Sprijinirea producătorilor locali prin acordarea de consiliere în vederea omologării și promovării pe piață a produselor agroalimentare cu specific local

Rezultate așteptate:
Omologarea produselor cu specific local
Atragerea de investitori
Pătrunderea pe noi piețe de desfacere

Indicatori de evaluare:
Număr produse locale omologate
Piețe accesate

Beneficiari: producătorii locali, comunitatea locală, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

EDUCAȚIE

1. Construire grădiniță cu program prelungit în satul Cotu Văii

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Clădirile în care funcționează unitățile de învățământ trebuie să corespundă standardelor europene și să fie dotate corespunzător nevoilor actuale ale societății pentru desfășurarea unui act educațional de calitate</p> <p><u>Obiective:</u> Crearea climatului optim pentru desfășurarea programelor educaționale (siguranță, igienă, bază materială corespunzătoare)</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construcție clădire unitate școlară Dotare materială a spațiilor interioare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului educațional Stabilizarea personalului didactic</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață construită și amenajată Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> unitățile de învățământ de pe raza comunei, comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Construire școală gimnazială în satul Albești

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Clădirile în care funcționează unitățile de învățământ trebuie să corespundă standardelor europene și să fie dotate corespunzător nevoilor actuale ale societății pentru desfășurarea unui act educațional de calitate</p> <p><u>Obiective:</u> Crearea climatului optim pentru desfășurarea programelor educaționale (siguranță, igienă, bază materială corespunzătoare) Prevenirea abandonului școlar Reducerea analfabetismului</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentații tehnice Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construcție clădire unitate școlară Dotare materială a spațiilor interioare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului educațional Stabilizarea personalului didactic Performanțele școlare ale elevilor</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață construită și amenajată Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> Școala gimnazială Albești, comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3. Dotarea școlilor și grădinițelor cu echipamente didactice și tehnologie performantă

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Educația stă la baza dezvoltării durabile a oricărei comunități Se impune facilitarea accesului la actul educațional pentru toți copiii, inclusiv pentru cei care provin din categoriile defavorizate ale populației</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spațiile de desfășurare a procesului educațional Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Activități:</u> Modernizare săli de clasă și laboratoare Dotarea cu echipamente didactice și tehnologie performantă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la informație prin tehnologie performantă Servicii educaționale de calitate Performanțe școlare</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de unități de învățământ dotate Număr și valoare echipamente Număr elevi beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> școlile și grădinițele din comună; copiii preșcolari și elevii; personalul didactic</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Conducerea unităților de învățământ
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4. Construire și amenajare teren sportiv

Descrierea proiectului

Justificare:

Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive.

Obiective:

Construirea și amenajarea unui teren sportiv conform standardelor în domeniu

Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive

Activități:

Elaborare documentație tehnică

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziție publică

Lucrări de construire și amenajare teren sportiv

Rezultate așteptate:

Teren sportiv amenajat conform standardelor la dispoziția cetățenilor

Practicarea de sporturi

Performanțe sportive

Indicatori de evaluare:

Suprafață construită și amenajată

Număr și valoare dotări

Număr beneficiari

Beneficiari: cetățenii comunei

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei

Primarul comunei

Buget local

Buget de stat

Fonduri europene

Alte surse legal constituite

5. Amenajare și modernizare bibliotecă comunală

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură în mediul rural</p> <p><u>Obiective:</u> Amenajarea și modernizarea bibliotecii comunale Completarea și diversificarea ofertei de carte Crearea posibilității de acces digital la colecțiile de carte în sistem online</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de amenajare și modernizare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială Dezvoltarea fondului de carte</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de cititori</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață amenajată și modernizată Valoare dotări Volum fond de carte Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

6. Reabilitare imobil cămin cultural în satul Vârtop

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură în mediul rural</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea nivelului cultural și social al cetățenilor comunei Crearea de condiții adecvate pentru organizarea de evenimente cultural-artistice Stimularea înființării de ansambluri folclorice, muzică și dans Creșterea gradului de socializare a cetățenilor comunei</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de amenajare și modernizare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Evenimente cultural-artistice organizate Înființare de formații de muzică și dans</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață reabilitată și modernizată Capacitate sală de evenimente Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7. Construire cămine culturale în satele Arsa și Cotu Văii

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea creșterii gradului de educație și cultură în mediul rural</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea nivelului cultural și social al cetățenilor comunei Crearea de condiții adecvate pentru organizarea de evenimente cultural-artistice Stimularea înființării de ansambluri folclorice, muzică și dans Creșterea gradului de socializare a cetățenilor comunei</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire și amenajare a clădirii și spațiilor interioare Dotare materială</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Evenimente cultural-artistice organizate Înființare de formații de muzică și dans</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Suprafață construită/amenajată Capacitate sală de evenimente Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8. Susținerea copiilor și a tinerilor cu performanțe școlare deosebite prin acordarea de burse de merit și alte stimulente

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Asigurarea conformității cu prevederile legale în vigoare privind acordarea bursei elevilor din învățământul preuniversitar de stat Susținerea și încurajarea performanței școlare</p> <p><u>Obiective:</u> Sprijinirea și recompensarea copiilor cu performanțe școlare deosebite prin burse de merit și alte stimulente</p> <p><u>Activități:</u> Aprobarea prin HCL a acordării și cuantumului bursei de merit și a altor stimulente pentru elevii cu performanțe școlare deosebite</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea performanței școlare Creșterea calității actului educațional</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr elevi cu performanțe școlare deosebite Număr și valoare burse de merit acordate într-o perioadă determinată de timp (un an)</p> <p><u>Beneficiari:</u> elevii cu performanțe școlare</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri Posibile surse de finanțare	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei</p> <p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

9. Proiecte de reconversie pentru calificare în diverse meserii practicate pe plan local

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea specializării forței de muncă în acord cu nevoile actuale ale comunității

Obiective:
Dezvoltarea și specializarea resurselor umane în comună
Promovarea ocupării și incluziunii sociale
Prevenirea șomajului

Activități:
Organizarea de întâlniri cu reprezentanții AJOFM, cu formatorii etc.
Susținerea organizării programelor de instruire la nivelul comunei

Rezultate așteptate:
Forță de muncă specializată
Reducerea șomajului
Dezvoltarea meseriilor practicate pe plan local

Indicatori de evaluare:
Număr programe de reconversie
Număr beneficiari programe

Beneficiari: cetățenii comunei, în special tinerii

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri   Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de
finanțare   Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1. Construire și dotare dispensar medical în satele Albești și Cotu Văii

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea de servicii medicale la standarde europene Creșterea capacității de tratament Evitarea deplasării cetățenilor comunei pentru servicii medicale și farmacii de pe raza altor localități Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Avize/autorizații Proceduri achiziții publice Lucrări de construire clădire dispensar medical Dotarea cu aparatură medicală de ultimă generație</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Cabinete medicale dotate la standarde înalte Creșterea calității actului medical Intervenția promptă în cazuri medicale de urgență</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafață construită și amenajată Număr și valoare dotări Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, cabinetele medicale, farmaciile</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Dispensar medical
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Construire imobil cu locuințe sociale

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare</u> Necesitatea unui sistem de protecție socială care să corespundă cerințelor UE</p> <p><u>Obiective:</u> Construirea și amenajarea de locuințe sociale Asigurarea unor condiții decente de locuit pentru categoriile sociale defavorizate Creșterea calității vieții</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Proceduri achiziții publice Execuție lucrări de construcții-montaj Monitorizare program Acordarea locuințelor cu chirie subvenționată persoanelor din categoriile defavorizate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Un trai decent pentru categoriile de persoane defavorizate</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și suprafață locuințe sociale construite și amenajate Valoare dotări Număr locuințe sociale date în folosință Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> categoriile defavorizate ale populației comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3. Adăpost și consiliere pentru victimele violenței domestice

Descrierea proiectului   Justificare
Necesitatea unui sistem de protecție socială care să corespundă cerințelor UE

Obiective:
Amenajarea unui adăpost pentru victimele violenței domestice
Asigurarea de servicii de consiliere pentru victimele violenței domestice
Creșterea calității vieții

Activități:
Elaborare documentație
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Amenajare adăpost
Acordare servicii de consiliere

Rezultate așteptate:
Adăpost amenajat pentru victimele violenței domestice

Indicatori de rezultat:
Suprafață construită și amenajată
Valoare dotări
Capacitate adăpost

Beneficiari: victimele violenței domestice

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

4. Dotare cu echipamente medicale performante a dispensarului medical din satul Arsa

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE
Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde

Obiective:
Asigurarea de servicii medicale la standarde europene
Creșterea capacității de tratament
Evitarea deplasării cetățenilor comunei pentru servicii medicale și farmacii de pe raza altor localități
Crearea de noi locuri de muncă

Activități:
Elaborare documentație
Avize/autorizații
Proceduri achiziție publică
Dotarea cu aparatură medicală de ultimă generație

Rezultate așteptate:
Cabinete medicale dotate la standarde înalte
Creșterea calității actului medical
Intervenția promptă în cazuri medicale de urgență

Indicatori de rezultat:
Număr și valoare dotări
Număr beneficiari

Beneficiari: comunitatea locală, cabinetele medicale, farmaciile

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Cabinete medicale
Farmacii
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

Posibile surse de
finanțare

5. Dotarea cu echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității actului medical Asigurarea intervenției prompte în cazuri medicale de urgență Evitarea deplasării cetățenilor comunei în alte localități pentru a beneficia de servicii medicale</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziție echipamente performante pentru acordarea ajutorului medical de urgență și deplasarea la cel mai apropiat spital la nevoie Instruire personal medical</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Asigurarea ajutorului medical de urgență Deplasarea în condiții optime la cel mai apropiat spital, în caz de nevoie</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și valoare dotări Număr cadre medicale instruite Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, personalul medical</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri Posibile surse de finanțare	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei Personalul medical din comună Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

6. Stabilizarea unei echipe de specialiști la nivelul comunei în domeniile relevante de sănătate, prin acordarea de facilități, stimulente etc.

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Necesitatea unui sistem medical care să corespundă cerințelor UE Garantarea dreptului cetățenilor de a beneficia de servicii medicale la cele mai înalte standarde</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității actului medical Asigurarea intervenției prompte în cazuri medicale de urgență Evitarea deplasării cetățenilor comunei în alte localități pentru a beneficia de servicii medicale</p> <p><u>Activități:</u> Aprobarea prin HCL a acordării de facilități și alte stimulente pentru personalul medical care își desfășoară activitatea în comună Acordarea facilităților și stimulentei personalului medical</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea calității actului medical Asigurarea serviciilor medicale necesare în comună Stabilizarea unei echipe de specialiști în domeniile relevante pentru sănătate în comună</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de specialiști atrași în comună pentru prestarea de servicii medicale</p> <p><u>Beneficiari:</u> persoanele vulnerabile de pe raza comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Personalul medical din comună
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7. Educație sanitară în școli

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Promovarea sănătății și a educației pentru sănătate Promovarea prevenției, cea mai importantă atitudine în obținerea unei populații sănătoase pe termen lung</p> <p><u>Obiective:</u> Învățarea și respectarea regulilor de igienă personală și a mediului Învățarea măsurilor de prevenire a bolilor Reducerea frecvenței bolilor infecțioase transmisibile prin igienă deficitară Punerea bazelor unui stil de viață sănătos Învățarea acordării primului ajutor</p> <p><u>Activități:</u> Activități școlare de educație sanitară Invitarea de specialiști pentru susținerea programelor de educație sanitară Elaborarea și difuzarea de materiale informative privind educația sanitară Distribuirea de pachete cu materiale de igienă (săpun, pastă de dinți, periuță de dinți)</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Respectarea regulilor de igienă de către copii Prevenirea răspândirii bolilor</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr programe de educație sanitară Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> copiii de vârstă preșcolară și elevii școlii din localitate</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Personalul medical Personalul didactic
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

8. Formare continuă a personalului implicat în acordarea de servicii sociale

Descrierea proiectului

Justificare:

Consolidarea capacității administrative
Formarea profesională periodică constituie o obligație legală
Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale

Obiective:

Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului

Activități:

Realizarea analizei nevoilor de formare profesională
Elaborarea planului anual de formare profesională
Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională
Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate

Rezultate așteptate:

Dezvoltarea de noi competențe
Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de rezultat:

Număr de programe de formare
Număr de beneficiari

Beneficiari: funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului comunei

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

MEDIU

1. Plantarea de perdele forestiere pe marginea drumurilor cu trafic intens, precum și între zonele industriale și cele de locuit

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea protejării și conservării unui mediu natural sănătos

Obiective:
Protejarea mediului înconjurător
Prevenirea/reducerea poluării

Activități:
Lucrări de plantare a perdelelor forestiere

Rezultate așteptate:
Reducerea gradului de poluare

Indicatori de rezultat:
Lungime perdele forestiere create (km)
Suprafețe plantate

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de
finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

2. Împădurirea terenurilor degradate, a celor nefolosite, defrișate

Descrierea proiectului

Justificare:

Necesitatea reconstrucției ecologice a terenurilor degradate, prin valorificarea terenurilor neproductive sau agricole afectate de fenomene de degradare în diferite stadii sau care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de producție pentru folosințe agricole

Obiective:

Valorificarea terenurilor degradate, a celor nefolosite, defrișate
Creșterea suprafețelor de pădure pe teritoriul comunei
Combaterea poluării și a efectelor acesteia asupra mediului înconjurător și sănătății oamenilor
Îmbunătățirea condițiilor de mediu și a diversității biologice

Activități:

Pregătirea terenului și a solului în vederea împăduririi
Executarea de lucrări de îmbunătățiri funciare
Executarea plantației

Rezultate așteptate:

Suprafață de teren împădurit
Creșterea producției de energie regenerabilă

Indicatori de rezultat:

Suprafețe împădurite

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

3. Reabilitare spații verzi în interiorul localității

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea protejării și conservării zonelor verzi din comună
Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei

Obiective:
Creșterea calității mediului natural
Consolidarea amenajărilor peisagistice
Crearea de noi locuri de recreere pentru cetățenii comunei

Activități:
Lucrări de reabilitare a spațiilor verzi din localitate

Rezultate așteptate:
Spații verzi, parcuri
Îmbunătățirea imaginii comunei

Indicatori de rezultat:
Suprafețe spații verzi amenajate
Număr beneficiari

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

4. Dezvoltarea centralelor eoliene

Descrierea proiectului   Justificare:
Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse
Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene

Obiective:
Valorificarea surselor regenerabile de energie, prin construirea de centrale eoliene
Reducerea cheltuielilor cu utilitățile

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Construire centrale eoliene

Rezultate așteptate:
Centrale eoliene construite pe teritoriul comunei
Reducerea cheltuielilor
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de rezultat:
Număr și capacitate centrale
Procent reducere costuri cu energia

Beneficiari: comunitatea locală, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5. Construire de parc fotovoltaic cu panouri solare

Descrierea proiectului Justificare:
Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse

Obiective:
Valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică)
Reducerea cheltuielilor cu utilitățile

Activități:
Identificarea terenului pentru construire parc fotovoltaic
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziție publică
Instalarea panourilor solare

Rezultate așteptate:
Panouri fotovoltaice instalate
Reducerea cheltuielilor
Atragerea de potențiali investitori

Indicatori de rezultat:
Suprafață parc
Număr panouri solare
Capacitate parc
Reducere costuri cu energia

Beneficiari: comunitatea locală, potențiali investitori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

6. Utilizarea complementară a surselor regenerabile de energie în instituțiile publice

Descrierea proiectului Justificare:
Implementarea normelor UE cu privire la protecția mediului, utilizarea tehnologiilor curate și care risipesc mai puține resurse

Obiective:
Valorificarea surselor regenerabile de energie
Reducerea cheltuielilor cu utilitățile

Activități:
Elaborarea de documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Dotarea clădirilor de interes public cu instalații de producere a energiei din surse regenerabile

Rezultate așteptate:
Instalații implementate
Reducerea cheltuielilor

Indicatori de evaluare:
Număr instituții care utilizează energie regenerabilă
Procent reducere cheltuieli

Beneficiari: instituții publice

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

7. Instalarea de pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor

Descrierea proiectului   Justificare:
Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale

Obiective:
Protejarea mediului înconjurător la nivelul comunei
Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului

Activități:
Achiziționarea de pubele și instalarea acestora pe raza comunei

Rezultate așteptate:
Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv
Eficientizarea reciclării

Indicatori de rezultat:
Număr și valoare pubele achiziționate
Număr puncte de instalare
Cantitate deșeuri colectate selectiv

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

8. Dotarea gospodăriilor cu pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor

Descrierea proiectului   Justificare:
Colectarea selectivă a deșeurilor aduce beneficii economice comunității locale

Obiective:
Protejarea mediului înconjurător la nivelul comunei
Alinierea la standarde europene cu privire la calitatea și protecția mediului

Activități:
Achiziționarea de pubele ecologice și distribuirea acestora către populație

Rezultate așteptate:
Creșterea cantității de gunoi colectat selectiv
Eficientizarea reciclării

Indicatori de rezultat:
Număr și valoare pubele achiziționate
Număr gospodării deservite

Beneficiari: cetățenii comunei

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de
finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

9. Decolmatare râuri

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Asigurarea scurgerii optime în albie a apelor curgătoare de pe raza comunei</p> <p><u>Activități:</u> Îndepărtarea materialului aluvionar Extragere nisipuri și pietrișuri</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Scurgerea optimă în albie a râurilor Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Lungime râuri decolmatate (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

10. Regularizare curs de apă

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Protecția și conservarea mediului înconjurător Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor</p> <p><u>Obiective:</u> Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor Reducerea eroziunii malurilor Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole</p> <p><u>Activități:</u> Lucrări de regularizare a cursurilor de apă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Menținerea albiei actuale a cursurilor de apă Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Lungime curs de apă regularizat (km)</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

11. Îndiguiri și consolidări maluri și versanți

Descrierea proiectului

Justificare:

Protecția și conservarea mediului înconjurător
Siguranța și protecția cetățenilor contra inundațiilor

Obiective:

Prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor
Reducerea eroziunii malurilor
Protecția gospodăriilor și a terenurilor agricole

Activități:

Lucrări de îndiguiri și consolidări de maluri și versanți

Rezultate așteptate:

Reducerea efectelor negative generate de inundații și viituri

Indicatori de evaluare:

Lungime/suprafețe diguri și consolidări
Suprafețe/gospodării protejate

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

12. Acțiuni de curățare a tuturor zonelor naturale (în special de deșeuri de plastic) și organizarea de programe sistematice de educare a populației pentru combaterea fenomenului poluării

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea protejării și conservării naturii, a diversității biologice

Obiective:
Conservarea și reabilitarea sistemelor ecologice existente

Activități:
Acțiuni ecologice de curățare a zonelor poluate
Organizarea de campanii de conștientizare a necesității protejării mediului înconjurător

Rezultate așteptate:
Mediu natural curat și sănătos

Indicatori de rezultat:
Număr de programe de curățare organizate
Număr participanți
Suprafețe ecologizate

Beneficiari: comunitatea locală, turiști/vizitatori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri   Consiliul local al comunei
Primarul comunei
ONG-uri

Posibile surse de finanțare   Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

TURISM, CULTURĂ ȘI TRADIȚII

1. Integrarea în circuite turistice a unor monumente istorice, biserici etc.

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă Conștientizarea importanței și valorii obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice de pe raza comunei și includerea acestora în circuite turistice</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea turistică a comunei prin includerea în circuite turistice a obiectivelor cultural-religioase și a monumentelor istorice de pe teritoriul comunei</p> <p><u>Activități:</u> Cartarea obiectivelor turistice Promovarea obiectivelor culturale, religioase și a monumentelor istorice Sprijinirea organizării de circuite turistice în zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr de obiective integrate în circuite turistice Număr de circuite turistice realizate într-o unitate de timp (un an) Număr turiști/vizitatori</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei ONG-uri Operatori turism
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Organizare de evenimente culturale, religioase, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale, inclusiv în parteneriat cu alte localități

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă</p> <p><u>Obiective:</u> Dezvoltarea turistică a comunei prin organizarea de evenimente culturale, religioase, etnografice, gastronomice, care să revitalizeze tradițiile locale</p> <p><u>Activități:</u> Organizarea de evenimente Modernizarea infrastructurii rutiere Promovarea evenimentelor care revitalizează tradițiile locale Sprijinirea organizării de circuite turistice în zonă</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori Creșterea veniturilor din turism la bugetul local</p> <p><u>Indicatori de evaluare:</u> Număr evenimente organizate Număr organizatori atrași Număr participanți Plus valoare adusă</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, organizatori de evenimente, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

3. Realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică a localității

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă</p> <p><u>Obiective:</u> Promovarea prin mijloace moderne a destinației turistice Atragerea de vizitatori/turiști în zonă Atragerea de noi investitori în turism</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație Achiziții servicii de realizare broșură și alte materiale publicitare de promovare turistică Difuzare broșură și materiale publicitare</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Creșterea numărului de turiști/vizitatori</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Valoare investită în promovare Număr vizitatori/turiști Creștere economică generată</p> <p><u>Beneficiari:</u> comunitatea locală, operatori de turism, turiști/vizitatori</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri Posibile surse de finanțare	<p>Consiliul local al comunei Primarul comunei</p> <p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite</p>

4. Dezvoltare zonă turistică

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă</p> <p><u>Obiective:</u> Atragerea de investitori în zonă Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori Crearea de noi locuri de muncă Dezvoltarea infrastructurii care să deservească zona turistică</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Achiziție lucrări de amenajare Execuție lucrări de construcție, amenajare Promovare zonă turistică Monitorizare activitate desfășurată în zona turistică</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare economică a zonei Creșterea numărului de vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafața zonei turistice amenajate Numărul de investitori atrași Numărul de turiști/vizitatori Numărul de locuri de muncă nou-create</p> <p><u>Beneficiari:</u> locuitorii comunei, turiști, vizitatori, operatori economici care activează în turism</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei Investitori privați
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

5. Amenajare trasee turistice

Descrierea proiectului

Justificare:

Dezvoltarea durabilă a turismului în zonă

Obiective:

Diversificarea ofertei turistice

Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori

Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori

Activități:

Conceperea unor trasee turistice sau dezvoltarea celor existente, pentru diferite volume de timp și care să conecteze diferite obiective de interes

Dezvoltarea unor trasee cicloturistice și amenajarea acestora, incluzând locuri de popas și indicatoare

Realizarea și montarea de indicatoare și panouri de informare, puncte de observare etc.

Rezultate așteptate:

Diversificarea ofertei turistice

Creșterea numărului de turiști/vizitatori

Indicatori de evaluare:

Număr trasee amenajate

Număr de turiști/vizitatori atrași

Beneficiari: comunitatea locală, operatorii de turism, turiști/vizitatori

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Consiliul local al comunei

Primarul comunei

Posibile surse de finanțare

Buget local

Buget de stat

Fonduri europene

Alte surse legal constituite

6. Amenajare arie protejată

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Dezvoltarea ecoturismului în zonă, având în vedere interesul crescând al potențialilor consumatori de turism pentru vizitarea zonelor protejate, valoroase sub aspect științific, originale și unice prin atracțiile pe care le adăpostesc</p> <p><u>Obiective:</u> Atragerea de investitori în zonă (unități de cazare, unități de alimentație, dotări de agrement și sport) Diversificarea ofertei turistice Asigurarea condițiilor de recreere pentru locuitori și vizitatori/turiști Popularizarea atractivității zonei, în vederea creșterii numărului de vizitatori Dezvoltarea infrastructurii care să deservească zona turistică</p> <p><u>Activități:</u> Elaborare documentație tehnică Obținere avize/autorizații Proceduri achiziții publice Amenajarea spațiilor naturale prin dotări turistice Monitorizare activitate desfășurată în cadrul ariei protejate</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Dezvoltare economică a zonei Creșterea numărului de vizitatori/turiști Crearea de noi locuri de muncă</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Suprafața zonei turistice amenajate Numărul de investitori atrași Numărul de turiști/vizitatori Numărul de locuri de muncă nou-create</p> <p><u>Beneficiari:</u> locuitorii comunei, turiști, vizitatori, operatori economici care activează în turism</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

7. Amenajare bazin de înot

Descrierea proiectului   Justificare:
Sportul contribuie la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime, precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție. Aceasta face necesară implementarea unor măsuri care să contribuie la atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive.

Obiective:
Amenajarea unui bazin de înot conform standardelor în domeniu
Atragerea copiilor și tinerilor către activități sportive
Obținerea de performanțe în cadrul competițiilor sportive

Activități:
Elaborare documentație tehnică
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de amenajare bazin de înot

Rezultate așteptate:
Bazin de înot amenajat conform standardelor în domeniu
Practicarea de sporturi
Performanțe sportive

Indicatori de rezultat:
Suprafață amenajată
Număr și valoare dotări
Număr beneficiari

Beneficiari: comunitatea locală, sportivi din comună

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

8. Locuri de joacă pentru copii și adolescenți

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea amenajării pe raza comunei de noi locuri de relaxare și petrecere a timpului liber pentru copii și adolescenți

Obiective:
Dezvoltarea de spații de agrement pentru copii și adolescenți

Activități:
Identificarea terenurilor pentru amenajarea locurilor de joacă
Proceduri achiziții publice
Lucrări de construcție și amenajare
Darea în folosință

Rezultate așteptate:
Locuri de joacă amenajate conform standardelor de calitate

Indicatori de rezultat:
Număr locuri de joacă
Suprafață amenajată
Număr beneficiari

Beneficiari: copii și adolescenți, localnici și vizitatori/turiști

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

9. Construire și amenajare centru local de informare turistică

Descrierea proiectului   Justificare:
Dezvoltarea durabilă a turismului, prin promovarea resurselor turistice ale comunei

Obiective:
Înființarea centrului local de informare și promovare a turismului

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Avize/autorizații
Proceduri achiziții publice
Lucrări de construire și amenajare CIT
Dotare cu echipamente moderne a CIT

Rezultate așteptate:
Promovarea turistică a zonei
Creșterea numărului de turiști/vizitatori

Indicatori de rezultat:
Suprafață construită și amenajată
Dotări centru de informare turistică
Număr de turiști/vizitatori
Număr locuri de muncă create
Creștere economică generată

Beneficiari: comunitatea locală, operatorii de turism, turiști/vizitatori

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de
finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

1. Achiziție și punere în funcțiune de echipamente performante de tehnică de calcul

Descrierea proiectului	<p><u>Justificare:</u> Consolidarea capacității administrației publice locale Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei</p> <p><u>Obiective:</u> Creșterea calității serviciilor publice furnizate Îmbunătățirea accesului la serviciile publice</p> <p><u>Activități:</u> Achiziție echipamente Dotare cu echipamente performante de tehnică de calcul Instruire personal privind utilizarea noilor echipamente</p> <p><u>Rezultate așteptate:</u> Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă Servicii publice de calitate</p> <p><u>Indicatori de rezultat:</u> Număr și valoare echipamente Număr beneficiari</p> <p><u>Beneficiari:</u> administrația publică locală, cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici de pe raza comunei</p>
Instituții/actori implicați/potențiali parteneri	Consiliul local al comunei Primarul comunei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

2. Achiziția și utilizarea de softuri performante pentru furnizarea de servicii de calitate către cetățeni și reducerea timpului de soluționare a solicitărilor acestora

Descrierea proiectului

Justificare:

Consolidarea capacității administrației publice locale
Furnizarea de servicii publice de calitate pentru toți cetățenii comunei

Obiective:

Creșterea calității serviciilor publice furnizate
Reducerea timpului de soluționare a cererilor
Îmbunătățirea accesului la serviciile publice

Activități:

Achiziția de softuri performante
Instruirea personalului în scopul utilizării eficiente a acestora

Rezultate așteptate:

Acces facil la servicii publice prin tehnologie performantă
Servicii publice de calitate

Indicatori de rezultat:

Număr și valoare softuri achiziționate
Număr cetățeni deserviți
Termen de soluționare cereri

Beneficiari: administrația publică locală, cetățenii comunei, instituții publice și operatori economici de pe raza comunei

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

3. Utilizarea sistemelor online de lucru implementate la nivel național

Descrierea proiectului Justificare:
Crearea tuturor condițiilor pentru furnizarea de servicii publice la standarde europene

Obiective:
Facilitarea accesului la servicii publice
Reducerea termenului de soluționare a solicitărilor cetățenilor

Activități:
Înregistrarea în sistemele informatice naționale
Instruirea personalului pentru asigurarea serviciilor online
Furnizarea de servicii publice online

Rezultate așteptate:
Acces facil la servicii publice online
Reducerea timpului de soluționare a cererilor

Indicatori de rezultat:
Servicii publice asigurate în sistem online
Termen de soluționare cereri (reduc)
Număr utilizatori

Beneficiari: comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

4. Programe de instruire și perfecționare profesională

Descrierea proiectului

Justificare:

Consolidarea capacității administrative
Formarea profesională periodică constituie o obligație legală
Specializarea continuă a resursei umane în acord cu nevoile societății actuale

Obiective:

Îmbunătățirea nivelului de formare profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului

Activități:

Realizarea analizei nevoilor de formare profesională
Elaborarea planului anual de formare profesională
Achiziția de servicii de instruire și perfecționare profesională
Participarea la forme de pregătire profesională conform nevoilor identificate

Rezultate așteptate:

Dezvoltarea de noi competențe
Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de rezultat:

Număr programe de formare
Număr beneficiari

Beneficiari: funcționarii publici și personalul contractual din aparatul de specialitate al primarului comunei

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

5. Reabilitare și modernizare sediu primărie

Descrierea proiectului

Justificare:

Necesitatea reabilitării și modernizării clădirii și spațiilor de lucru ale primăriei pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime

Obiective:

Consolidarea capacității administrației publice locale de a furniza servicii de calitate pentru cetățenii comunei

Crearea de condiții de lucru rapide și moderne pentru personalul instituției

Reducerea timpului de soluționare a cererilor

Activități:

Elaborare documentații tehnice

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziții publice

Lucrări de reabilitare și modernizare a sediului

Dotarea materială a spațiilor de lucru

Rezultate așteptate:

Condiții mai bune de lucru

Timp redus de soluționare a cererilor

Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de evaluare:

Suprafață reabilitată și modernizată

Beneficiari: Primăria Comunei, personalul primăriei, comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri

Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

6. Extindere sediu primărie

Descrierea proiectului

Justificare:

Necesitatea extinderii clădirii și spațiilor de lucru ale primăriei pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime

Obiective:

Consolidarea capacității administrației publice locale de a furniza servicii de calitate pentru cetățenii comunei

Crearea de condiții de lucru rapide și moderne pentru personalul instituției

Reducerea timpului de soluționare a cererilor

Activități:

Elaborare documentații tehnice

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziții publice

Lucrări de extindere a clădirii și spațiilor de lucru

Dotarea materială a spațiilor de lucru

Rezultate așteptate:

Condiții mai bune de lucru

Timp redus de soluționare a cererilor

Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de evaluare:

Suprafață construită și dată în folosință

Beneficiari: Primăria Comunei, personalul primăriei, comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Posibile surse de finanțare

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

7. Reînnoire parc auto al primăriei

Descrierea proiectului

Justificare:

Consolidarea capacității administrației publice locale
Necesitatea executării de lucrări de gospodărire comunală și de intervenție în situații de urgență

Obiective:

Dotarea serviciului administrativ și de gospodărire comunală al primăriei cu utilaje și echipamente de lucru performante
Realizarea lucrărilor de amenajare și gospodărire comunală
Intervenție eficientă și promptă în situațiile de urgență

Activități:

Derularea procedurilor de achiziție publică
Instruirea personalului care va deservi utilajele
Darea în folosință

Rezultate așteptate:

Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor
Reducerea timpilor de execuție a lucrărilor

Indicatori de rezultat:

Număr și valoare dotări
Servicii asigurate
Reducere cheltuieli cu serviciile furnizate
Număr beneficiari

Beneficiari: Primăria comunei, comunitatea locală

Instituții/actori
implicați/potențiali
parteneri
Posibile surse de
finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

8. Construire garaj pentru mașinile și utilajele din parcul auto al instituției

Descrierea proiectului   Justificare:
Necesitatea construirii unui garaj modern adaptat parcului auto al Primăriei, pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime

Obiective:
Crearea condițiilor optime de păstrare a mașinilor și utilajelor din parcul auto al Primăriei
Creșterea capacității administrației publice locale de a furniza servicii prompte pentru cetățenii comunei

Activități:
Elaborare documentații tehnice
Obținere avize/autorizații
Proceduri achiziție publică
Lucrări de construcție garaj

Rezultate așteptate:
Condiții mai bune de păstrare a mașinilor și utilajelor instituției
Promptitudine în execuția lucrărilor
Intervenția promptă în situații de urgență
Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de rezultat:
Suprafață construită și amenajată
Capacitate garaj

Beneficiari: Primăria Comunei, personalul primăriei, comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei
Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

9. Construire hală și amenajare curte pentru serviciul de salubritate al comunei

Descrierea proiectului

Justificare:

Necesitatea construirii unui spațiu destinat serviciului de salubritate, pentru a corespunde nevoilor de servire a interesului public în condiții optime

Obiective:

Crearea condițiilor optime de păstrare a mașinilor și utilajelor destinate serviciului de salubritate al comunei

Creșterea capacității administrației publice locale de a furniza servicii prompte pentru cetățenii comunei

Activități:

Elaborare documentații tehnice

Obținere avize/autorizații

Proceduri achiziție publică

Lucrări de construcție hală

Lucrări de amenajare curte pentru utilajele destinate serviciului de salubritate

Rezultate așteptate:

Condiții mai bune de păstrare a mașinilor și utilajelor instituției

Promptitudine în execuția lucrărilor

Creșterea calității serviciilor furnizate

Indicatori de rezultat:

Suprafață construită și amenajată

Beneficiari: Primăria Comunei, personalul primăriei, comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri

Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei

Primarul comunei

Buget local

Buget de stat

Fonduri europene

Alte surse legal constituite

10. Dotare cu echipamente pentru intervenția în situații de urgență

Descrierea proiectului

Justificare:

Consolidarea capacității administrației publice locale
Necesitatea executării de lucrări de intervenție în situații de urgență

Obiective:

Dotarea serviciului pentru situații de urgență al primăriei cu utilaje și echipamente de lucru performante
Intervenție eficientă și promptă în situațiile de urgență

Activități:

Derularea procedurilor de achiziție publică
Instruirea personalului care va deservi utilajele
Darea în folosință

Rezultate așteptate:

Reducerea cheltuielilor cu execuția lucrărilor
Reducerea timpilor de intervenție
Eliminarea sau diminuarea riscurilor generate de apariția situațiilor de calamități, fenomene meteo periculoase etc.

Indicatori de rezultat:

Număr și valoare dotări
Servicii asigurate
Reducere cheltuieli cu serviciile furnizate
Număr beneficiari

Beneficiari: Primăria comunei, comunitatea locală

Instituții/actori implicați/potențiali parteneri
Posibile surse de finanțare

Consiliul local al comunei
Primarul comunei

Buget local
Buget de stat
Fonduri europene
Alte surse legal constituite

PARTEA A IV-A

IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Implementarea strategiei de dezvoltare locală și implicit a planului de acțiune se face cu participarea tuturor actorilor de pe plan local: administrația publică locală, comunitatea locală, firme private, reprezentanții societății civile.

O bună implementare a strategiei de dezvoltare asigură în primul rând o creștere autentică a comunității la nivelul tuturor domeniilor de intervenție și priorităților strategice. Din acest punct de vedere implementarea unui sistem potrivit de indicatori de monitorizare și elaborarea periodică și cu pragmatism a rapoartelor strategice de monitorizare joacă un rol esențial în procesul de management.

Monitorizarea, evaluarea și pilotarea sunt procese corelate și interdependente. În contextul ciclului politicilor publice, monitorizarea și evaluarea depind de etapele de identificare, formulare a problemei și de cea a alegerii celei mai bune alternative. Pilotarea are rolul aplicării celei mai bune practici de implementare a proiectelor din cadrul strategiei.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

Monitorizarea evoluției implementării strategiei și a planurilor de acțiuni este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Pe de altă parte această sarcină presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea furnizează informația necesară evaluării. Pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori. Pentru acuratețe este necesară o colectare

periodică, sistematică și atentă a datelor din teren. Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare.

Construirea unui sistem de monitorizare al strategiei de dezvoltare este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei se va efectua folosind un sistem unic, bazat pe indicatori calitativi și cantitativi.

Mecanismul de monitorizare include monitorizarea de birou, monitorizarea pe teren, precum și întocmirea rapoartelor de monitorizare:

- **Monitorizarea de birou** – constă în acumularea și examinarea diferitelor informații în cadrul ședințelor grupului de monitorizare, audieri ale celor implicați în implementarea strategiei, a diferitor experți în domeniu;
- **Monitorizarea pe teren** – constă în acumularea și verificarea informațiilor prin deplasarea la instituțiile responsabile de implementarea strategiei;
- **Rapoartele de monitorizare** – prezintă produsul activității grupului de monitorizare și va fi de două tipuri: raportul de monitorizare trimestrial și anual, întocmite în baza informațiilor acumulate din diferite surse, sondaje, cercetări și rapoarte de progres, elaborate de experți.

În procesul de monitorizare vor fi implicați partenerii reprezentați în cadrul Grupului de lucru prin serviciile și birourile de specialitate relevante furnizoare de date.

Sursele de colectare a informațiilor se găsesc la nivelul următoarelor categorii de documente:

- Rapoarte trimestriale, prezentate de către instituțiile responsabile;
- Rapoarte trimestriale/anuale ale serviciilor implicate în implementarea strategiei;
- Discuții în cadrul ședințelor grupului de monitorizare;
- Rapoarte de monitorizare elaborate de reprezentanți ai societății civile;
- Surse mass-media;
- Sondaje, cercetări și rapoarte de progres, elaborate de către experți.

Evaluarea Strategiei de dezvoltare locală răspunde la întrebările: care este efectul, impactul activităților realizate și în ce măsură rezultatul răspunde așteptărilor.

Evaluarea intermediară este activitatea de cuantificare a impactului pe care proiectele aflate în implementare îl generează pe parcurs, măsura în care planul evoluează conform planificărilor etc.

Obiectivele evaluării intermediare sunt:

- Oferirea suportului în luarea deciziilor cu privire la activitățile realizate de implementare a strategiei;
- Obținerea informațiilor din toate sursele existente despre ce merge bine, ce nu merge și de ce;
- Îmbunătățirea calității activităților realizate;
- Identificarea practicilor de succes, care ar putea fi extinse;
- Elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea strategiei.

Evaluarea finală este activitatea de estimare a impactului generat de implementarea strategiei, prin măsuri și proiecte specifice (potrivit planurilor de acțiune), la finalul perioadei pentru care a fost elaborată strategia.

Obiectivele evaluării finale sunt:

- Concluziile privind rezultatele și impactul implementării strategiei;
- Concluziile privind raportul dintre resursele investite și rezultatele și impactul obținute;
- Asigurarea bazei pentru adaptarea/ corectarea/ schimbarea unor aspecte ale strategiei viitoare dacă este cazul, reactualizarea acesteia potrivit noilor perspective;
- Asumarea și integrarea succeselor și a lecțiilor în strategia reactualizată;
- Identificarea practicilor de succes, care ar putea fi extinse;
- Elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățirea strategiei viitoare.

Managementul operativ al comunei va prezenta Consiliului local:

1. **rapoarte anuale de progres**, care se vor elabora începând cu al doilea an de implementare și vor avea ca scop monitorizarea eficientă a aplicării strategiei de dezvoltare. Rapoartele vor reflecta stadiul implementării strategiei, pe fiecare domeniu strategic și vor evidenția evoluția principalilor indicatori de output și de rezultat;

2. **rapoarte strategice**. Având în vedere faptul că implementarea strategiei de dezvoltare locală se va întinde pe o perioadă de 7 ani, este necesară o evaluare intermediară a strategiei, pe

baza unor rapoarte strategice. Pentru evaluarea impactului aplicării strategiei de dezvoltare se va urmări evoluția principalilor indicatori socioeconomiici la nivel local.

În linii mari, raportul strategic va cuprinde:

- situația și evoluția socioeconomică a comunei Albești;
- realizările obținute, cuantificate pe baza indicatorilor și gradul de atingere a obiectivelor stabilite;
- problemele întâmpinate în procesul de implementare a strategiei de dezvoltare;
- exemplele de bună practică identificate;
- propuneri privind revizuirea și ajustarea periodică a strategiei de dezvoltare în raport cu evoluțiile economico-sociale semnificative înregistrate la nivel local în perioada 2021-2027.

Rapoartele strategice vor fi realizate din 3 în 3 ani, în anii 2022 și 2025, fiind prezentate în cadrul ședințelor Consiliului local al comunei Albești.

În funcție de rezultatele evaluării și monitorizării și în acord cu modificările legislative, strategia de dezvoltare a comunei Albești va putea fi revizuită ori de câte ori va deveni necesar.

